

ရခိုင်အချုပ်အခြာစာကော ကျဆုံးခြင်း (၂၀၉) နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် ထုတ်ဝေသည်။

ပြောက်ခွဲလူသတ်ပွဲ

ဒီမိုကရေစီစေတီတွင် မြောက်လှနဲ့ နေဆဲဖြစ်သော နယ်ချဲ့တပ်

မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲ

ဒီမိုကရေစီခေတ်တွင် မြောက်လှန့်ဆဲဖြစ်သော
နယ်ချဲ့တစ္ဆေ

မာတိကာ

၁။ အမှာစာ	၁၁
၂။ အစီရင်ခံစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်	၁၃
၃။ နိဒါန်း	၁၅
၄။ အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်	၁၈
၅။ မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်	၂၀
၆။ ကျူးလွန်ခံရသူများအား မှတ်တမ်းတင်ခြင်း	၃၆
၇။ သုံးစွဲခဲ့သည့် လက်နက်ကိရိယာများ	၇၀
၈။ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရမှ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အခြေအနေ	၇၁
၉။ မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲ ဖြစ်စဉ်၏ နောက်ဆက်တွဲ ရှုပ်ထွေးမှု ပြဿနာများ	၇၃
၁၀။ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်အပေါ် ရိုက်ခတ်မှု	၇၄
၁၁။ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်များ	၇၆
၁၂။ အဖွဲ့အစည်းများမှ ထုတ်ပြန်ချက်များ	၈၅
၁၃။ အကြံပြုချက်များ	၁၀၀

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ဒုတိယအကြိမ်
အုပ်စု (၁၀၀၀)
၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

ထုတ်ဝေသူ

သုတေသနနှင့် မှတ်တမ်းဌာန
ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များ
အစည်းအရုံး (AASYC)

Email: aasyc.ghq@gmail.com

Ph - +66 (0) 946062178

www.aasyc.info

https://twitter.com/aasyc_ghq

<https://www.facebook.com/aasyc.arakan/>

မိမိတို့အကြောင်း

ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များ အစည်းအရုံး All Arakan students' and Youths' Congress

ပေါ်ပေါက်လာပုံ သမိုင်းအကျဉ်း

ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံအား နဝတစ်အစိုးရမှ အကြမ်းဖက်ဖြိုခွဲကာ အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ နေရာအသီးသီးသို့ ပြန့်ကြဲ ရောက်ရှိနေကြသော ရခိုင်ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအားလုံးကိုစုစည်းရန် ရည်ရွယ်၍ ရခိုင်ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များညီလာခံကို ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့တွင် (၁၉၉၅) ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၇)ရက်နေ့မှ အောက်တိုဘာလ (၆)ရက်နေ့အထိ ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုညီလာခံသို့ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ရခိုင်စစ်ဒေသ)၊ ရခိုင်ကျောင်းသားများအစည်းအရုံး(အိန္ဒိယ)နှင့် တော်လှန်သောရခိုင် ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များအဖွဲ့ချုပ် (ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်) မှ ကိုယ်စားပြုခေါင်းဆောင်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာရဟန်းပျိုသမဂ္ဂ(ရခိုင်)နှင့် ရခိုင်ပြည်(၁၇)မြို့နယ်မှ ကိုယ်စားပြု ကျောင်းသားလူငယ် စုစုပေါင်း (၆၃)ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ထိုညီလာခံ၌တသိတခြားလှုပ်ရှားနေကြသည့် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးကို စုစည်းလျက် ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအစည်းအရုံး (All Arakan Students' & Youths' Congress)ကို အိန္ဒိယ၊ ထိုင်းနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နယ်စပ်များတွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။

(ရ၊ က၊ လ၊ စ)၏ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးရည်မှန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ဗဟိုဦးဆောင်အဖွဲ့ကို (၂၁) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ အစည်းအရုံး၏ ပထမဆုံး ဥက္ကဋ္ဌမှာ ရဲဘော် ခိုင်မြတ်ကျော် ဖြစ်သည်။ ညီလာခံမှ ချမှတ်ထားသော ဦးတည်ချက်များကို အောင်မြင်နိုင်ရန် စစ်ရေးလမ်းစဉ်အား အဓိကလမ်းစဉ်အဖြစ် ချမှတ်ခဲ့ပြီး အစည်းအရုံး၏ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှုကိုခံယူသော ရခိုင်မျိုးဆက် သစ်တပ်မတော်ကို တပြိုင်တည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။

အမျိုးသားတော်လှန်ရေးအင်အားစုများနှင့် ပတ်သက်၍ (ရ၊ က၊ လ၊ စ) ၏ သဘောထားမှာ-

(၁) ရခိုင်အမျိုးသားတော်လှန်ရေး အင်အားစုများ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးအတွက် တခုတည်းသော နိုင်ငံရေးဦးဆောင်ပါတီ၊ တခုတည်းသော တော်လှန်ရေးတပ်မတော် ဖြစ်မြောက်ရေးတွင် ရိုးသားသန့်စင်စွာကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်နေသော မည်သည့်နိုင်ငံရေးပါတီ၊ အဖွဲ့အစည်းကိုမဆို ထောက်ခံသွားမည်။ လုပ်ငန်းစဉ်များ အားလုံး၌ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အဟန့်အတားအနှောင့်ယှက်ဟူသမျှကိုလည်းထိထိရောက်ရောက် တိုက်ဖျက်သွားမည်။

(၂) ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအစည်းအရုံးသည် နိုင်ငံရေးပါတီသစ်ဖွဲ့စည်း ထူထောင်ခြင်း မဟုတ်၊ အမျိုးသားအင်အားစုများ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီးဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သဖြင့် အမျိုးသားတော်လှန်ရေးအင်အားစုများ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးကို မဖြစ်မနေ ကြိုးပမ်းတည်ဆောက်သွားမည်။

(၃) ရခိုင်အမျိုးသားအင်အားစုများအားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်ပြီး တခုတည်းသော နိုင်ငံရေးဦးဆောင်ပါတီ၊ တခုတည်းသောတပ်မတော် ဖြစ်မြောက်လာပါက မည်သည့် အဖွဲ့အစည်းကိုမဆို ထောက်ခံသွားမည်။ ယခုလက်ရှိ ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ရခိုင်ကျောင်းသားလူငယ်များပါဝင်သည့် ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအစည်းအရုံးနှင့် ၎င်း၏ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှုကို ခံယူသော ရခိုင်မျိုးဆက်သစ်တပ်မတော်တို့အား ဖျက်သိမ်းပြီး ဖြစ်ပေါ်လာသော အမျိုးသားပါတီတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်သွားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်

ချက်များကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်။ အမြင့်ဆုံး နိုင်ငံရေးလုပ်ဆောင်ချက်မှာ(၁၉၉၇)ခုနှစ် တွင်ပြုလုပ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် မဲသရောထာစာချုပ် တွင်လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းနှင့် (၁၉၉၇) ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ပြည် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးပါတီ (NUPA) နှင့် ပေါင်းစည်း လိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

NUPA နှင့်ပူပေါင်းပြီးနောက်ပိုင်း အခြေအနေ

ရခိုင်ပြည်အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးပါတီ (NUPA) အား မဖွဲ့စည်းမီရခိုင်ပြည် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးတပ်ဦး (NUFA) အား ရခိုင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးပါတီ (ANLP)၊ ရခိုင်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ACP)၊ ရခိုင်ပြည်လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ (AIO)၊ ရခိုင်ပြည် လွတ်မြောက်ရေးပါတီ (ALP)၊ ရခိုင်ပြည်လူမျိုးစု အမျိုးသားပါတီ(TNP) တို့က “တပ်ဦးမှသည် တပါတီသို့” ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဦးစွာဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။

နောက်ပိုင်း၌ ဗိုလ်ရာဇာ ဦးဆောင်သော ရခိုင်တပ်မတော်(AA) သည် (1991) ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားတပ်ဦး၏ဦးဆောင်မှု ကိုခံယူမည်ဟူသော ကြွေကြော်သံဖြင့် ရခိုင် အမျိုးသားတော်လှန်ရေးနယ်မြေတွင် စတင်ပေါ်ထွက်လာသည်။

ဤကာလများတွင် တပ်ဦးမှ တပါတီဖြစ်ရေးအတွက် အချင်းချင်းညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြပြီးနောက် အဖွဲ့ဝင်တိုင်းက မိခင်ပါတီအားလုံးကို ဖျက်သိမ်းကာ တပါတီ တည်ဆောက်ရေးအား သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ (၁၉၄၄) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၅) ရက်နေ့တွင် (ALP) မှ အပ ကျန်အဖွဲ့ဝင်အားလုံးနှင့် ရခိုင်တပ်မတော် တို့သည် ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း မိခင်ပါတီအားလုံးကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ကာ (NUFA) မှ (NUPA) သို့ပြောင်းလဲပြီး တပ်ဦးမှ တပါတီသို့ တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် ဇန်နဝါရီလ(၉)ရက်နေ့ တွင် တပ်ဦးမှဦးဆောင်သော ရခိုင်ပြည်သစ် တည်ဆောက်ရေး တပ်မတော် (NACA)နှင့် ရခိုင်တပ်မတော်တို့အား ထပ်မံပေါင်းစည်းကာ ရခိုင်ပြည်တပ်မတော်(AA)အဖြစ် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

(၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ မတ်လ(၄)ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များ အစည်းအရုံးကလည်း မူလသဘောတူညီချက်အတိုင်း မိခင်အစည်းအရုံးအား ဖျက်သိမ်းကာ ရခိုင်ပြည်အမျိုးသားညီညွတ်ရေးပါတီနှင့် ပူးပေါင်းလိုက်ပြီး အမျိုးသားတော်လှန်ရေး အဆင့်သို့ တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

(၁၉၉၈) ခုနှစ် ဗိုလ်ရာဇာ ကျဆုံးပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ရခိုင်ပြည်အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးပါတီအတွင်း အချင်းချင်းမကျေလည်မှု၊ ကွဲလွဲမှုများကြောင့်အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ ကွဲထွက်သွားကာ (NUPA) သည်လည်း အင်အားချည့်နဲ့သွားခဲ့ရသည်။

(NUPA)ပြိုကွဲပြီးနောက် ရခိုင်ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များ၏ အမျိုးသားနိုင်ငံရေး

လှုပ်ရှားမှုသည်လည်း ကာလအတန်ကြာသည်အထိ ရပ်တန့်သွားခဲ့ရသည်။ အိန္ဒိယဘက် ဆိုင်ရာ (ရ၊ က၊ လ၊ စ) ရုံးခွဲသည် ရခိုင်ပြည်အမျိုးသားညီညွတ်ရေးပါတီနှင့် ပူးပေါင်းခြင်းမရှိဘဲ မူလအစည်းအရုံး အမည်ဖြင့်ပင် ဆက်လက်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များအစည်းအရုံး ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်း

ရပ်တန့်လုနီးပါးဖြစ်ခဲ့ရသည့် (ရ၊က၊လ၊စ)၏ အခန်းကဏ္ဍကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဒုတိယအကြိမ်ညီလာခံကို (၂၀၀၁)ခုနှစ်၊ မေလ(၃၀)ရက်မှ ဇွန်လ (၃)ရက်နေ့အထိ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် တနေရာ၌ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုင်း-ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် အိန္ဒိယမှ ကိုယ်စားလှယ်များစွာတက်ရောက်ခဲ့ပြီး ဗဟိုဦးဆောင်အဖွဲ့ကို (၂၂)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်း၍ အစည်းအရုံးအား ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ရဲဘော်ကျော်ဟန်ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ပြောင်းရွှေ့အခြေစိုက်ကာ အိန္ဒိယနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဒေသဆိုင်ရာ (ရ၊က၊လ၊စ) ရုံးခွဲများဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ညီလာခံတွင် အစည်းအရုံး၏ ဦးတည်ချက်များကို စစ်ရေးလမ်းစဉ်ပေါ်တွင် အခြေမခံဘဲ အကြမ်းမဖက်သည့် အမျိုးသားရေးလမ်းစဉ်ကို သာအခြေခံကာ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဗမာပြည်ကျောင်းသားလူငယ် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခိုင်မာသည့် မဟာမိတ် တည်ဆောက်လာနိုင်ပြီးယနေ့ ဗမာပြည်ဘုံရန်သူတိုက်ဖျက်ရေးတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လာနိုင်ခဲ့သည်။ အဓိက အမျိုးသားနိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ရခိုင်အမျိုးသား တရပ်လုံးကိုယ်စားပြု ရခိုင်ပြည်အမျိုးသားကောင်စီ (ANC) ပေါ်ပေါက်လာရေးကို တစိုက်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် (ရ၊ က၊ လ၊ စ) သည် ရခိုင်ပြည်အမျိုးသားကောင်စီ၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်အမျိုးသားကောင်စီသည် သီးခြားလွတ်လပ်သော ရခိုင်နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်တသီးပုဂ္ဂလများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ (၂၀၀၃) ခုနှစ်တွင် (ရ၊ က၊ လ၊ စ) သည် ရခိုင်ပြည်တွင်း ကျောင်းသားနိုင်ငံရေးအင် အားစုများနှင့် ပေါင်းစည်းမိခဲ့သည်။ ထို့နောက် (၂၀၀၅) ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၁) ရက်နေ့မှ (၂၉) ရက်နေ့ထိ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပကျောင်းသားလူငယ်အင်အား (၂၇) ဦးဖြင့် ကျင်းပသော တတိယအကြိမ် ညီလာခံတွင် အစည်းအရုံး၏ နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက်များကို ပိုမိုတိုးချဲ့နိုင်ခဲ့ပြီး ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် (၉) ဦးကိုရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်။ ရဲဘော်ဝင်းအောင်အား ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၆) ခုနှစ်

နောက်ပိုင်းတွင် ရဲဘော် ထွန်းဇော်က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆက်လက်တာဝန်ခွဲသည်။

ညီလာခံနောက်ပိုင်းတွင် (ရ၊ က၊ လ၊ စ) သည် (၂၀၀၂) ခုနှစ်မှ စတင်၍ ရွှေသဘာဝဓာတ်ငွေ့ ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုအား ဦးဆောင်ကာ နအဖလက်ဝါးကြီး အုပ် ရွှေသဘာဝဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်း စီမံကိန်းအား ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အင်အားစုများနှင့် လက်တွဲကာ ကမ္ဘာတဝှန်းလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် အစဉ်တစိုက်ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်လာခဲ့ကြသည်။ ဤစီမံကိန်းသည် ရခိုင်ပြည်သူနှင့်တကွ ဗမာပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အား အလွန်တရာဆိုးကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေမည့် မဟာဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်း စီမံကိန်းဖြစ်သည်။

(၂၀၀၇) ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် ညီလာခံကို စက်တင်ဘာလ (၂၂) မှ (၂၆) ရက်နေ့ အထိ ဒေသအသီးသီးမှ တက်ရောက်လာကြသော ကိုယ်စားလှယ် (၂၅) ဦးဖြင့် အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့ပြီး ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို အဖွဲ့ဝင် (၁၁) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။

(ရ၊ က၊ လ၊ စ) အနေဖြင့် ရခိုင်အမျိုးသားနိုင်ငံရေး စင်မြင့်တွင် အစဉ်တစိုက် ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်၏ ရှိသင့် ရှိထိုက်သော မူဝါဒရေးရာ၊ လမ်းစဉ်ရေးရာ၊ မဟာမိတ်ရေးရာနှင့် နိုင်ငံတကာရေးရာများကို ချမှတ်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်လျက်ရှိပြီး ဗမာပြည်ဒီမိုကရေစီ ရရှိရေးတွင် ရည်မှန်းချက်တူ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးအင်အားစုများနှင့် လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်လျက်ရှိသည်။

(ရ၊ က၊ လ၊ စ) အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ကျောင်းသားလူငယ်များကွန်ဂရက် (SYCB) ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ လူထုဖွံ့ဖြိုးရေးဆုရပ် (ECDP)၊ ဗမာပြည်အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုကော်မတီ(CNAB)၊ ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူငယ်များဆုရပ် (UNYF)၊ မြန်မာနိုင်ငံငှာနေ တိုင်းရင်းသားများ ကွန်ဂရက် (MIPEN) တို့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်လှုပ်ရှားနေပြီး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် လူ့အခွင့်အရေး မှတ်တမ်းတင်ကွန်ဂရက် (ND-Burma) တွင်လည်း ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိသည်။ (၂၀၀၉)ခုနှစ်တွင် ရခိုင်မြစ်ချောင်းများကွန်ဂရက် (ARN) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ရ၊ က၊ လ၊ စ ၏ မျှော်မှန်းချက်

ကျွန်ုပ်တို့၏ မျှော်မှန်းချက်မှာမြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ တရားမျှတမှုတို့အတွက် လိုအပ်သည့်အခွင့်အရေးနှင့် အခွင့်အလမ်းများကို နိုင်ငံသား တယောက်ချင်းစီ တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စု တစ်ခုချင်းစီအားအပ်နှင်းထားသည့် စစ်မှန်သောဖယ်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတခု ဖြစ်သင့်သည် ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ရ၊ က၊ လ၊ စ ၏ ထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန်

ကျွန်ုပ်တို့၏ မျှော်မှန်းချက်ကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရန် အလို့ငှာ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့်-

၁။ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုစီးပွားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများအား ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့် အဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ ဖန်တီးရာတွင် လူထုအနေဖြင့်နိုးကြားတက်ကြွစွာ၊ ဗဟုသုတရစွာနှင့် အဓိပ္ပါယ်ရှိစွာ ပါဝင်လာနိုင်စေရန် အောက်ခြေအဆင့် အသိပညာပေးရေးနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများမှတစ်ဆင့် တွန်းအားပေးသွားရန်။

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ လက်ရှိနိုင်ငံရေးထစ်ဆို့မှုနှင့် စီးပွားရေးနှောင့်နှေးမှုတို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့လုံခြုံရေးနှင့်တည်ငြိမ်ရေး တို့အပေါ်တွင် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကိုမီးမောင်းထိုးပြလျက်နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်း၏ အပြုသဘောဆောင်သော ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုများပေါ်ပေါက်လာအောင်စေ့ဆော်တိုက်တွန်းသွားရန်။

၃။ မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ကိုယ်တိုင်သိနားလည်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေး ဖြစ်စဉ်တို့အတွက် လက်ဦးမှုရှိရှိဖြင့် တာဝန်ယူတတ်သည့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မျိုးဆက်သစ်တစ်ရပ်ပေါ်ထွန်းရေးကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန်။

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၇) ရပ်

- ၁။ ရခိုင်ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များ ဗလ (၅) တန် ဖွံ့ဖြိုးရေး။
- ၂။ ရခိုင်ဂေဟစနစ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- ၃။ ရခိုင်တမျိုးသားလုံး၏ သွေးစည်းညီညွတ်ရေး။
- ၄။ နယ်ချဲ့လူမျိုးကြီးဝါဒနှင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ် တိုက်ဖျက်ရေး။
- ၅။ အဖိနှိပ်ခံ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး လွတ်မြောက်ရေး။
- ၆။ ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ရရှိရေး။
- ၇။ ရခိုင်တမျိုးသားလုံးကိုယ်ကြမ္မာကိုယ်ဖန်တီးခွင့်နှင့်ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရရှိရေး။

ကျေးဇူးတင် အသိအမှတ် ပြုလွှာ

ဤအစီရင်ခံစာဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အဖက်ဖက်မှ ပူးပေါင်းပါဝင် ကူညီပံ့ပိုး ခဲ့ကြသူများအားကျေးဇူးဥပကာရအထူးတင်ရှိပါသည်။

အထူးသဖြင့် မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်တွင် အသက်ပေးလိုက်သူများနှင့် ဒုက္ခိတဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့သူများ၏ ကျန်ရစ်သူ မိသားစုများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လူတွေ့မေးမြန်းချက်အား လက်ခံဖြေကြားရသည်မှာ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနာကျင် ဖွယ်ရာ အတွေ့အကြုံများအား ပြန်လည်တူးဆွနေရသည့် သဘောဖြစ်သဖြင့် ရခိုင် ပြည်လုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များအစည်းအရုံး (AASYC)မှ ကာယကံရှင် များနှင့်ထပ်တူ စာနာကြေကွဲကြောင်းကိုလည်း သိစေအပ်ပါသည်။

အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စိတ်ရှည်၊ သည်းခံမှု အပြည့်ဖြင့် ဖြေကြားချက်များ မပါရှိဘဲ ဤအစီရင်ခံစာကို ပြီးပြည်စုံအောင် ထုတ်ဝေနိုင်မည်မဟုတ်သဖြင့် ထိုဖြေ ကြားချက်များကို သမိုင်းတန်ဖိုးတခု အနေဖြင့်လည်း အသိအမှတ်ပြုပါသည်။ ထို့အပြင် အစီရင်ခံစာ ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်ရန် ကွင်းဆင်းမေး မြန်းရာတွင်ပါဝင်ခဲ့ကြသော (AASYC)မှ ရဲဘော်၊ရဲမယ်များ၊ဘဏ္ဍာငွေကြေးထောက်ပံ့ ပေးသူများ၊ အကြံဉာဏ် ပေးသူများနှင့်တကွ ဤဖြစ်စဉ်အား လူအခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေ ရှုထောင့်မှ ဝေဖန်သုံးသပ်ပေးကြသော ဦးအောင်ထူး (Legal Aid Network)၊ ဦးအောင်မျိုးမင်း (Equality Myanmar) နှင့် ဒေါ်ခင်ဥမ္မာ (Progressive Voice) တို့ အားလည်း (AASYC) အနေဖြင့် မှတ်တမ်းတင် ထားရှိကြောင်း သိစေအပ်ပါသည်။

အမှာစာ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းစစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးပြဿနာသည် ဗမာမဟုတ်သော တိုင်းရင်းသားများ၏ သမိုင်းကြောင်းအမှန်နှင့် သီးခြားဖြစ်တည်မှုကို အသိအမှတ်မပြုခြင်း၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ်ဖန်တီးခွင့်ကို လစ်လျူရှုခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဗမာမဟုတ်သော တိုင်းရင်းသားတို့သည် ဗမာတိုင်းရင်းသားများနှင့် နိုင်ငံရေးအရတန်းတူ မည်ကိုထား၊ မိမိတို့၏သမိုင်း၊ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများအား လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့်ကိုပင် အကြမ်းဖက်၍ပိတ်ပင်ခြင်းခံ နေရသည်။ ဗမာတိုင်းရင်းသားများ အနေ ဖြင့် မြန်မာတနိုင်ငံလုံးနယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း (၇၀)ကျော် လွန်ခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း သီပေါမင်းကိုအင်္ဂလိပ်တို့ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင် သွားသည့် အထိမ်းအမှတ် ပါတော်မူနေနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အထိမ်းအမှတ် အမျိုးသားနေ့များကို ယခုတိုင် ကျင်းပနေကြဆဲဖြစ်သည်။ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်၏ သားစဉ် မြေးဆက်များအား အနွယ်တော်များ အဖြစ်သမုတ်၍ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ ဂူသင်္ချိုင်းအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲများကိုတခမ်းတနားကျင်းပနေကြဆဲဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင်အခြားသောတိုင်းရင်းသားများကအတိတ်တချိန်ကဗမာပဒေသရာဇ် များ၏ ရန်စ ကျူးကျော်မှုများကို ဖော်ထုတ်သည့်အခါ ယနေ့အချိန်ထိ လူမျိုးတိုင်း၏ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ့်ကြမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးခွင့်အား ဗမာခေါင်းဆောင်များက လက်နက်အားကိုးဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေမျက်လှည့်ပြု၍ သော်လည်းကောင်း ထိန်းချုပ်ထားသည်ကို ဝေဖန်ထောက်ပြသည့်အခါ ပုဒ်မအမျိုးမျိုးဖြင့် လီဆယ်လုပ်ကြံ စွပ်စွဲ၍ အပြစ်ပေး လက်စားချေရေးကိုသာ ဇောင်းပေးတတ်ကြပေသည်။

မိမိသမိုင်းမှန်ကိုမြတ်နိုးသော မိမိပြည်နှင့် မိမိလူမျိုးကိုချစ်ခင် သောအခြား တိုင်းရင်းသားများကို မျက်ကန်း မျိုးချစ်များအဖြစ် ကင်းပွန်းတပ်၍ ဗမာသမိုင်းဆရာများ လိုရာဆွဲ၍ ရေးသားထားသော သမိုင်းကိုလက်ခံသူ၊ မိမိတို့၏ယဉ်ကျေးမှုကို ဗမာ့ ယဉ်ကျေးမှု၏ လက်ဝေခံအဖြစ်ခံယူထားသူများကိုမူကား ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ရှိသူအဖြစ် ပုံဖော်လေ့ရှိကြသည်။

ယခုထုတ်ဝေသော-မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲ-အစီရင်ခံစာကိုလေ့လာပါက(၁၉၉၀) ဝန်းကျင်မှစ၍ကမ္ဘာတဝှမ်းတွင် ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်စဉ်များတခေတ် ဆန်းခွဲပြုဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ရခိုင် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်မူကား ဗမာပဒေသရာဇ် နယ်ချဲ့ တစ္ဆေသည် ယခုတိုင် ခြောက်လှန့်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစွာတွေ့မြင်နိုင် ပေသည်။

ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံ ကျဆုံးသည့် အထိမ်းအမှတ်အား ကျင်းပခွင့် ရရေးအတွက် လက်နက်ဟူ၍ အပ်တို့ တချောင်းမှမပါပဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်နေသော အပြစ်မဲ့ ရခိုင်ပြည်သူလူထုကို ချေမှုန်းရေးရိုင်းဖယ်များ သုံး၍ လူမဆန်စွာ ပစ်ခတ်နှိမ်နှင်းခဲ့သော ဤသမိုင်းကို သားစဉ်မြေးဆက် ထပ်ဆင့်ဖြန့်ဝေ ကြခြင်းဖြင့်-

“ငါရို့ပြည်ကို
ငါရို့အုပ်ချုပ်နိုင်ရေး နိအထိ
ရခိုင်သားများ အရိုးတွန်နိုင်ကြပါစိ- သတည်း။”

ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များ အစည်းအရုံး (AASYC)

အစီရင်ခံစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်

(၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်၊ မြောက်ဦးမြို့၌ ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်းအောက်မေ့ဖွယ် အခမ်းအနား ဟောပြောပွဲ ကျင်းပခွင့်ရရန် ဒေသခံပြည်သူများမှ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုကို ဒေသအာဏာပိုင်များမှ အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းခဲ့သဖြင့် ပြည်သူ (၇)ဦး သေဆုံးကာ (၁၂)ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည် သမိုင်းတွင် မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲ အဖြစ်အပျက်ကဲ့သို့ အာဏာရှင်ဦးနေဝင်း လက် ထက်တွင် (၁၉၆၇) ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၁၃) ရက်နေ့က စစ်တွေမြို့၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ဆန် ပြဿနာ၌ လည်း ဒေသခံ (၂၀၀) ခန့် သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရသည်။

ဤအဖြစ်အပျက်မျိုးများကို နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး ရှုထောင့်မှကြည့်လျှင် ရခိုင်လူမျိုး များမှာ -Extra Judicial Killing-ဟုခေါ်သော ဥပဒေမဲ့ သတ်ဖြတ်ခံရခြင်း ဖြစ်ပြီး အုပ်စိုးသူ အာဏာပိုင် အစိုးရ၏ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှာ ငုတ်တုတ်ကျူးလွန်မှုများကို တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ယူမှုမရှိပဲ ပြစ်ဒဏ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့် (Impunity) ပေးထားသည်ကိုတွေ့မြင်နေရပါသည်။

ထို့အတွက်ကြောင့် မိမိတို့ ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များ အစည်းအရုံး(AASYC)သည် အတတ်နိုင်ဆုံးကြိုးစားပြင်ဆင်ကာ လိုအပ်သည့်ကွင်းဆင်း လေ့လာမှုများနှင့် လက်လှမ်း မှီသမျှသောသက်ဆိုင်ရာမိသားစုဝင်များ ကိုလူတွေ့မေးမြန်းစုံစမ်း၍ ပြုစုလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤမှတ်တမ်းစားအုပ်ကိုအခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် ပြုစု ထုတ် ဝေနိုင်ရန် မျှော်မှန်းထားခဲ့သော်လည်း ရခိုင်ပြည်တွင်း လုပ်ဆောင်နေကြသည့် နိုင်ငံရေး၊ တော်လှန်ရေးအင်အားစု များ၏ နိုင်ငံရေးကြိုးပမ်းလှုပ်ရှားမှုများနှင့် မြေပြင် အခြေအနေများအရမျှော်မှန်းကာလ လွန်မြောက်ပြီးမှ ထုတ်ဝေနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှု ပေါ်ပေါက်လာစေရန်၊ ဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ကြသော လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ နှင့် ဌာနဆိုင်ရာမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များအား လွတ်လပ်စွာ စုံစမ်းစစ်ဆေး ဖော်ထုတ်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်၊ ဤကဲ့သို့သော ကျူးလွန်မှုမျိုးကို နောက် ထပ်မံဖြစ်ပွားစေရန်၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးတို့နှင့် မကိုက်ညီသည့် ဥပဒေများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့် ဥပဒေအဆောက်အဦးများ ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ရည် ရွယ်၍ “မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲ” အစီရင်ခံစာကို ပြုစုရေးသားထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နိဒါန်း

မြောက်ဦးမြို့တော်သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ၏အနောက်ဘက်ခြမ်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၏ မြောက်ပိုင်း၊ မြောက်လတ္တီကျု (၂၀) ဒီဂရီ (၃၅)မိနစ်နှင့် အရှေ့လောင်ဂျီကျု (၉၃) ဒီဂရီ (၁၂) မိနစ် အကြား၊ ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင် အထက် (၂၅)ပေခန့်တွင် တည်ရှိသည်။ မြောက်ဦးမြို့သည် အချက်အချာကျသော သဘာဝတောတောင်များကိုအခြေခံကာ(အဉ္စနနဒီ)ခေါ်လေးမြို့မြစ်နှင့်(ဂစ္ဆပနဒီ)ခေါ်ကုလားတန်မြစ်နှစ်သွယ်ကြားလွင်ပြင်ကျယ်တွင်စနစ်တကျတည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

မြောက်ဦးမြို့တော်သည် အေဒီ(၁၇)ရာစုတွင် အရှေ့တောင်အာရှ၌အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိကာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု စည်ကားခဲ့သည်။မြို့ကြီးတမြို့ဖြစ်သည်နှင့်အညီ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်ရန်အတွက် ရခိုင်မင်းဘွဲ့တံဆိပ်ပါရွှေဒင်္ဂါး၊ ငွေဒင်္ဂါးများကို ခပ်နှိပ်သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။

ထိုအချိန်ကမြောက်ဦးမြို့၏ ခေတ်မီလှပမှုနှင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းတို့ကို ကမ္ဘာ့ အနောက်ခြမ်းနှင့်အိမ်စတာဒမ်မြို့၊ လန်ဒန်မြို့တော်များနှင့် တူညီကြောင်း နိုင်ငံခြား မှတ်တမ်းများ၌ တွေ့ရသည်။

မင်းစောမွန် သည် မြောက်ဦးမြို့ကို အေဒီ (၁၄၃၀) တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ မင်းဗာဘုရင် (အေဒီ ၁၅၃၁-၁၅၅၃) လက်ထက်တွင် မြို့တော်ကိုပြန်လည်ပြုပြင်ပြီး အခိုင်အမာ တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ကာကွယ်ရေးအစီအမံများကို ရှုပ်ထွေးစွာပြုပြင်ပြီး ခံတပ်မြို့အဖြစ် ဖန်တီးထားသည်။(၁၉)မိုင်ခန့်ရှည်လျားသော မြို့ရိုးတံတိုင်းများ၊ ပြအိုး၊ ပစ္စင်၊ ရင်တားများနှင့် ခံတပ်များတွင် လက်နက်၊ ခဲယမ်း၊ မီးကျောက်အစီအရိတို့ဖြင့်ဖန်တီးထားခဲ့သည်။မြို့ပတ်လည်တွင်ရေတံခါး၊ မြို့တံခါး၊ ရေကျိုး၊ နွံကျိုး၊ ကျိုးခြောက်၊ ကျိုးပင်လယ်များကို တည်ဆောက်ထားကာ ရန်သူများ ရေကြောင်းမှ ဝင်ရောက်လာပါက မျက်စိလည် လမ်းမှားအောင် ဖန်တီးထားခဲ့သည်။

အေဒီ(၁၆၇၄-၁၆၈၅)တွင်နန်းတက်သော ဥက္ကဋ္ဌဗလရာဇာမင်းကိုကိုယ်ရံတော်များ လုပ်ကြံပြီး ချိန်မှစ၍ (၂၅) နှစ်တိုင်တိုင် နန်းတွင်း၌ အထိန်းအကွပ်မဲ့ ဖြစ်ကာ ဘုရင်များကို နန်းတင်ခြင်း၊ နန်းချခြင်းများနှင့် နန်းလုပုန်ကန်ခြင်းများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အေဒီ (၁၇၈၂-၁၇၈၄)တွင် နန်းတက်လာသော မဟာသမ္မတရာဇာမင်း လက်ထက်တွင် ပြည်တွင်းဆူပူမှုများကို ငြိမ်သက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သော်လည်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုးကြီးဖြစ်သော ရေလွှမ်းမိုးမှုကြောင့် ကုလားတန်မြစ်ဝှမ်းလွင်ပြင်ဒေသကိုပျက်စီး ဆုံးရှုံးစေခဲ့သည်။

အေဒီ (၁၇၈၄) ခုနှစ်တွင် မြန်မာဘုရင် ဘိုးတော်မောင်ဝိုင်း (ပဒုံမင်း) ၏ သားတော် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာဦးဆောင်သော တပ်များသည် စစ်ကြေငြာခြင်းမပြုပဲ အလစ်အငိုက်ဝင် ရောက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့်ရခိုင်အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ ကျဆုံးခဲ့ခြင်းမှာလည်း အလွန်ခိုင်မာသည် ဆိုသော ခံတပ်စနစ် ချွတ်ယွင်းမှုများကြောင့်မဟုတ်ပဲ အဘက်ဘက်မှ အားနည်းချို့ယွင်းလာသောအခြေအနေအရပ်ရပ်ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။

ဗမာဘုရင် ဘိုးတော် (ပဒုံမင်း) ၏ စစ်သည် ရဲမက်များသည် မြောက်ဦးမြို့တော်ကိုသိမ်းပိုက်ပြီးနောက်ရခိုင်ဘုရင် မဟာသမ္မတရာဇာမင်း၊ မိဖုရားနှင့် မောင်းမ မိသံအပေါင်းတို့အားအမရပူရသို့ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ကြပြီး မြောက်ဦးနန်းတော်ကြီးကိုလည်းမီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ကြသဖြင့်ယနေ့အချိန်တွင်နန်းရာကုန်းအဖြစ်သာကျန်ရှိနေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရဟန်းရှင်လူပညာရှိအပေါင်းနှင့် တကွပိဋကတ်စာပေကျမ်းဂန်များကိုပါ ယူဆောင်သွားခဲ့ကြသည်။ ရခိုင်လူမျိုးတို့ အထွဋ်အမြတ်ထား ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော မဟာမုနိဘုရားကြီးကိုလည်း မန္တလေးမြို့တော်သို့ အဓမ္မပင့်ဆောင်သွားခဲ့ကြသည်။ ရခိုင်လူမျိုးတို့သည် မင်းနှင့်မိဖုရားတို့ကို ဆုံးရှုံးရသည်သာမက ရခိုင်ဘုရင်နိုင်ငံတော်၏ ပြယုဒဖြစ်သောရခိုင်ထီးနန်းကိုလည်းဆုံးရှုံးခဲ့ကြရသည်။တပြိုင်နက် တည်းတွင် မိမိတို့၏ ယုံကြည် ကိုးကွယ်ရာ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် များကိုပါ သိမ်းယူခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ပထမအင်္ဂလိပ်-မြန်မာစစ်ပွဲအပြီး ရန္တပိုစာချုပ်အရအင်္ဂလိပ်တို့သည် ရခိုင်ဒေသကို သိမ်းပိုက်ကာ မြို့တော်ကို စစ်တွေ (Akyab)သို့ ပြောင်းရွှေ့သတ်မှတ်လိုက် သဖြင့် အေဒီ(၁၈၂၆)ခုနှစ်တွင် မြောက်ဦးမြို့သည် ရှေးဟောင်းမြို့တော်အဖြစ် ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီးမြို့ဟောင်းမြို့ဟု အမည်ခေါ်တွင်ခဲ့သည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီး ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ခေတ်တွင် သာသနာရေးဝန်ကြီး ဌာန၏ (၂၂-၉-၁၉၇၈) ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၂။၂၀၅ အထ (၂) အရ မြောက်ဦးမြို့အမည်ကို တရားဝင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

စစ်အာဏာရှင်စနစ် ကြီးစိုးစဉ်ကာလတွင် ဖိနှိပ်မှုကြားမှ ရခိုင်လူငယ်များ အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ် နိုးကြားလာကာ ခေတ်သစ်အမျိုးသားရေးအားသစ်လောင်း ချိန်မှစ၍ ရခိုင်ထီးနန်းကျဆုံးချိန်ဖြစ်သည့် (၁၇၈၄) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ (၃၁) ရက်နေ့ကို ရခိုင်အချုပ်အခြာအာဏာ ကျဆုံးသည့်နေ့အဖြစ်သတ်မှတ်ကာ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ကျင်းပလာခဲ့ကြသည်။

သမ္မတဦးသိန်းစိန်အစိုးရတက်လာပြီး(၂၀၁၅)ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ရခိုင်ပြည်ရှိ အချို့နေရာဒေသများတွင် ရခိုင်အချုပ်အခြာ အာဏာကျဆုံးသည့်နေ့ကို **“လလည်းကွယ် ပြည်လည်းဆုံး”** ရှေးစကားအတိုင်း ရခိုင်ဘုရင်နှင့်မိဖုရားတို့ ဖမ်းဆီးခံရသည့် ပြာသိုလကွယ်နေ့ကို ပြောင်းလဲ ရွေးချယ်ကာ ပြုလုပ်လာခဲ့ ကြပြန်သည်။

ရခိုင်အမျိုးသားများအနေဖြင့်ရခိုင်အချုပ်အခြာအာဏာ ကျဆုံးသည့် အခမ်းအနားကို ကျင်းပ ပြုလုပ်လာခြင်းမှာ ရခိုင်အမျိုးသား သွေးစည်းညီညွတ်ရေး ပြိုကွဲမှုကြောင့် ခေတ်ဟောင်း ပဒေသရာဇ်ဘုရင်များ၏ သွေးစွန်းသော အနိဋ္ဌာရုံသမိုင်း ဆိုးမွေများ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပုံနှင့် အနာဂတ် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ အတွက်သာဓကပြုလေ့လာနိုင်စေရန်သမိုင်းမှတ်တမ်းအားပြန်လည် ဖော်ထုတ်လိုက် ရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်

ရခိုင်ပြည် မြောက်ဦးမြို့နယ်၌ (၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့တွင် (၂၃၃) နှစ်မြောက် ရခိုင်အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးသည့်နေ့ ဝမ်းနည်းအောက်မေ့ဖွယ် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် စာပေဟောပြောပွဲကျင်းပပြုလုပ်ခြင်းအား ဒေသအာဏာပိုင်များမှ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ် တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့တောင်းဆိုမှုကို ဒေသအာဏာပိုင်များမှအကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းခဲ့သည့်အတွက်ဆန္ဒပြပြည်သူ (၇) ဦးသေဆုံးကာ (၁၂) ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

(၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ဇန်နဝါရီလ (၁၆)ရက်နေ့ ညနေ(၁၀)နာရီခန့်၌ မြောက်ဦး မြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးရှေ့တွင် ဟောပြောပွဲကျင်းပခွင့်ရရေးအတွက် ပြည်သူများ ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒဖော်ထုတ်သည်ကို မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှ သေနတ်ဖြင့်ပစ်ခတ်၍အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းသည့်ဖြစ်ရပ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်(၂၀၁၁)ခုနှစ်စစ် အာဏာရှင် အစိုးရ စနစ်မှ ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်းမှုကို အကောင်းအထည် ဖော်ဆောင်နေ သည့်ကာလ၌ အဆိုးရွားဆုံး ဖြစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်းနေသည့် အချိန်တွင် မြန်မာအစိုးရမှ ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်များကို ချိုးဖောက်ပြီး ရခိုင်လူမျိုးများအပေါ် အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းခြင်းသည် ပြည်ထောင်စုပိုင်ရှင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး၏ အခြေခံအခွင့်အရေးဖြစ်သည့် လွတ်လပ်စွာဆန္ဒဖော်ထုတ်ခွင့်အား ပိတ်ပင်ခြင်း၊ တားဆီးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ (၇) ဦးသေဆုံးကာ (၁၂) ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည့် မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲ ဖြစ်စဉ်တွင် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်သော နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင် ခဲ့သော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို တရားဥပဒေအရ အရေးယူခြင်း တစ်စုံတရာ မရှိခဲ့သည့်အပြင် သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခံရပြီး ဒဏ်ရာရရှိသူများကိုသာ တန်ပြန် အရေးယူ ထောင်ချခဲ့သည်။ မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှု ပေါ်ပေါက်လာရေးကို မျှော်မှန်းရေး ဖြစ်စဉ်ကာလနှင့် ဖြစ်စဉ် အပြီးနောက် ဆုံးရှုံးနစ်နာခဲ့ရသော သေဆုံးသူများ၏ မိသားစုများနှင့် ဒဏ်ရာရရှိကာ ထောင်ချခံရသူများ၏ လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အစရှိသည့် အခြေအနေများ မည်သို့ရှိနေသည် မည်သို့ မျှော်လင့်တောင့်တနေကြသည်ကို AASYC အနေဖြင့် ကွင်းဆင်းလေ့လာ၍ ဤအစီရင်ခံစာကို ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် (၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့က မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲ ဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ အခင်းဖြစ်စဉ်၊ ပွဲမတိုင်မီ အခမ်းအနားပြင်ဆင်ပုံ၊ ပွဲ ကျင်းပရေး ကော်မတီများ၏ ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုများ၊ ပွဲကျင်းပခြင်းအား တားမြစ်ခံ လိုက်ရမှုအပေါ် ပွဲတက်ရောက်လာသော လူထုများ၏ တုန့်ပြန်မှု အခြေအနေ၊ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန်အတွက် လူစုလူဝေးများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲအား ရဲတပ်ဖွဲ့မှ အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းမှုများကို ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရာတွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့ကြသော ပြည်သူများနှင့် ဒဏ်ရာရရှိပြီး ထောင်မှ လွတ်မြောက်လာသူများကို AASYC မှ ကွင်းဆင်းလေ့လာ လူတွေ့မေးမြန်းချက်များ အား ဖော်ပြထားသည်။

၎င်းအပြင် ဖြစ်စဉ်နေ့၌ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့်ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒဖော်ထုတ် သူများအား လူအုပ်စုခွဲရာတွင် နိုင်ငံတကာ ကျင့်ထုံးကျင့်နည်းနှင့် ရဲလုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့်အညီ ကိုက်ညီမှု ရှိ၊ မရှိကို လေ့လာသုံးသပ် ဖော်ပြထားပါသည်။

လူထုဆန္ဒဖော်ထုတ်ရာတွင် အာဏာပိုင်များမှ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရသော မိသားစုဝင်များနှင့် ဒဏ်ရာရရှိပြီး ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခံခဲ့ရသူတို့အား ကွင်းဆင်းလေ့လာ မေးမြန်းရာတွင် ဖြစ်စဉ်၏ အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှု ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် အစိုးရထံမှ မျှော်လင့်တောင့်တနေကြသည်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။

မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲ ဖြစ်စဉ်

ခွင့်ပြုချက်ဆိုင်ရာ အခြေအနေနှင့် အခက်အခဲများ

ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာ အာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်းအောက် မေ့ဖွယ် အခမ်းအနားကို မြောက်ဦးမြို့၊ ရှေးဟောင်းနန်းရာကုန်း၌ (၂၀၁၄) ခုနှစ်မှ စ၍ နှစ်စဉ်ကျင်းပလာခဲ့သည်။ ယခင်နှစ်များကဲ့သို့ (၂၀၁၈)ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၁၆)ရက် နေ့တွင် (၂၃၃) နှစ်မြောက် ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်းအောက်မေ့ဖွယ် အခမ်းအနားကို ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ဦးစံလှဖော်ဦးဆောင် သောပွဲကျင်းပရေးကော်မတီမှ မြောက်ဦးမြို့ ရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသား ပြတိုက် ဦးစီးဌာနသို့ ဇန်နဝါရီ(၈)ရက်ပါ ရက်စွဲဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇန်နဝါရီ(၁၁)ရက် နေ့စွဲဖြင့် မြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့အား လည်းကောင်းအသိပေး အကြောင်းကြားထားခဲ့သည်။

ပွဲကျင်းပရေးကော်မတီမှ ဦးစံလှဖော်၏ ခွင့်ပြုချက်တောင်းဆိုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန (မြောက်ဦး) အနေဖြင့်အထွေ အထူးသဘောထား မပေးလိုကြောင်း၊ သို့သော်လည်းအခမ်းအနား ကျင်းပပြီးဆုံးသည့် အခါတွင် ပွဲကျင်းပရေးကော်မတီအနေဖြင့် တာဝန်ယူ၍ အခမ်းအနားကျင်းပရာ နန်းရာကုန်းပရဝဏ်အတွင်းမှ အမှိုက်များကိုသန့်ရှင်းစွာ ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုကြောင်း ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးညိုမိုးလွင်မှ (၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၈) ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ စာဖြင့် ညွှန်ကြားစာပြန်ခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း ဇန်နဝါရီလ (၁၅) ရက်နေ့တွင် ရှေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အမျိုးသား ပြတိုက်ဦးစီးဌာန (မြောက်ဦး) မှထပ်မံ၍ တုန့်ပြန်လာသည်မှာသက်ဆိုင်ရာ ဌာန၏ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ကျင်းပနေသော (ကျင်းပရန်ပြုလုပ်နေသော) (၂၃၃)နှစ်မြောက် ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာ အာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်းအောက်မေ့ဖွယ် အခမ်းအနားအား ကျင်းပရန်ခွင့် မပြုကြောင်း အကြောင်းကြားစာပေးပို့လာသည်။

ဇန်နဝါရီ(၁၅) ရက်နေ့ထုတ် စာအမှတ် ရသ၂။ ၂၀၁၈(၁၉၆၆)။ မဥအမည်ပါ မြောက်ဦးရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြတိုက် ဦးစီးဌာနညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးညိုမိုးလွင်၏ အခမ်းအနားမကျင်းပရန်အတွက် ပေးပို့လာသော တားမြစ်စာ

သည် ထူခြား စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဇန်နဝါရီ (၈) ရက်နေ့ကထိုပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ ပေးပို့လာသော ပထမအကြောင်းပြန်စာတွင် အခမ်းအနား ကျင်းပရန်နေရာနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်သဘောထားမှ မပေးလိုကြောင်း အခမ်းအနား ကျင်းပပြီးဆုံးသည့်အခါတွင် ပွဲစီစဉ်သူများမှ မိမိတို့အစီစဉ်ဖြင့် အမှိုက်များအား သန့်ရှင်းရေးလုပ် သွားကြပါရန်အကြောင်းကြားစာတွင်ပါရှိသည်။

ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ပြန်သည့် ဦးညိမ်းလွင်(မြောက်ဦး-ရှေး။သု)၏ အကြောင်းကြားစာသည် အခမ်းအနားကျင်းပရေးကို ပိတ်ပင်သည့်စာဖြစ်နေသည့်အခါ ဒေသခံ ပြည်သူများအတွက် သံသယဖြစ်မိစရာပင် ဖြစ်သည်။ ပို၍ သံသယဖြစ်စရာကောင်းသည်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ အနေဖြင့်(၂၃၃)နှစ်မြောက် ရခိုင်ဘုရင်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာ အာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်းအောက်မေ့ဖွယ် အထိမ်းအမှတ် နေ့တွင် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ဟောပြောချက်များပါဝင်မည်ကို ကြိုတင်သိရှိထားပြီး ဟောပြောပွဲ အခမ်းအနားကို ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ပြည်နယ်တွင်းခရိုင်(၅)ခရိုင်မှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများအား ဇန်နဝါရီလ (၁၅) ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်စား ပြည်နယ် လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးဖုန်းတင့်မှ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့လာခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်စား လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးဖုန်းတင့်၏ အကြောင်းကြားစာသည် အခမ်းအနားအားမကျင်းပစေရန် တားမြစ်ပိတ်ပင်လိုသည့် သဘောဆန္ဒရှိနေသည်မှာ ငြင်းပယ်၍မရပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မြန်မာနိုင်ငံ၏(၂၀၁၆)ခုနှစ်ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခြင်း ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ၏ အခန်း (၃)၊ ပုဒ်မ (၄) တွင် -နိုင်ငံသားများ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများသည် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလှည့်လည်ခြင်း အခွင့်အရေးကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါကငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခြင်း မဆောင်ရွက်မီ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးထံ အနည်းဆုံး (၄၈)နာရီကြိုတင်၍စာဖြင့် အသိပေးအကြောင်းကြားတင်ပြရမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဇန်နဝါရီ (၁၆)ရက်နေ့တွင်ပြုလုပ်မည့် အခမ်းအနားကို အခမ်းအနားမပြုလုပ်မီ (၁) ရက်အလိုတွင် ဇန်နဝါရီ(၁၅)ရက်နေ့ ရက်စွဲဖြင့် ပြည်နယ်အစိုးရမှ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစီတန်းလှည့်လည်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေနှင့်အညီ လျှောက်ထားဆောင်ရွက်စေရန်အတွက် ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများထံသို့ ညွှန်ကြားခြင်းမှ ပြည်နယ်အစိုးရအနေဖြင့် မလိုလားအပ်သော ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လားစေရန် စ၍လုပ်ဆောင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ - တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်

သည့် ဥပဒေ - ၂၀၁၅- ၏ အခန်း(၃)(ဂ)တွင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများသည် မိမိတို့ ၏ ယဉ်ကျေးမှုလေ့ထုံးတမ်းအရ ဆောင်ရွက်သော အခမ်းအနားများနှင့် နေ့ထူးနေ့မြတ် များကို လွတ်လပ်စွာကျင်းပခွင့်ရှိသည် ဟုဖော်ပြ ထားသည်။

ဌာနေတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကြေညာစာ တမ်း (UNDRIP) ၏ အပုဒ် (၁၂) နှင့် (၁၃) ပါ ပုဒ်မခွဲ (၁) (၁) များတွင် ဌာနေ တိုင်းရင်းသား လူငယ်များ၏ ရိုးရာလေ့ ထုံးတမ်း၊ စာပေယဉ်ကျေးမှု၊ သမိုင်းဆိုင်ရာများ ဖော်ထုတ်ဟောပြောခြင်းနှင့် ပွဲလမ်းသဘင်များကို လွတ်လပ်စွာ ကျင်းပဖော်ထုတ်နိုင်ခွင့် စသည့် အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုပေးထားသည်။

ဤသို့ရခိုင်တမျိုးသားလုံးအရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောနေ့ရက်တွင် ဟောပြောပွဲကို လွတ်လပ်စွာ ကျင်းပခွင့်မပြုပဲ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်မှ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေကိုချိုးဖောက်သလို မြန်မာနိုင်ငံမှ သဘောတူ လက်မှတ်ထိုးထားသည့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ကြေညာစာတမ်း (UNDRIP) စာတမ်းပါ အခွင့်အရေးတို့ကို လေးစားလိုက်နာခြင်း မရှိပဲချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ရခိုင် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်း အောက်မေ့ဖွယ် အခမ်းအနား ကျင်းပရန်ပြင်ဆင်မှု အခြေအနေများ ပြီးမြောက်နေသည့် နေ့ရက်နှင့် အချိန်အလွန်နီး

ကပ်မှ ပိတ်ပင်တားမြစ်မှုသည် အခမ်းအနား အစီအစဉ်အားက မောက်ကမဖြစ် စေရန် နှင့် ကျင်းပရေးကော်မတီမှ လူထုအားထိန်းသိမ်းရန် ခက်ခဲစေသော အနေအထားသို့ တွန်းပို့ရာ ရောက်နေသည်ကို ထင်သာမြင်သာ တွေ့မြင်ရသည်။ အထိမ်းအမှတ်ပွဲကို ရခိုင်ပြည်ရှိ မြို့နှင့် ကျေးရွာအသီးသီး၌ နှစ်စဉ်ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ဥပဒေအရ ဤအကြိမ်ကဲ့သို့ ကန့်သတ် တားဆီးမှုများမရှိခဲ့ပေ။

နံနက်ပိုင်းနှင့်နေ့လည်ပိုင်းအခမ်းအနား

ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပနိုင် ရေးအတွက် မြောက်ဦးမြို့ပေါ် အသိုင်းအဝိုင်းများ စုစည်းကာ ကော်မတီဖွဲ့စည်း၍ လုပ် ဆောင်လာခဲ့သည်မှာ ရက်သတ္တပတ်(၂)ခုကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ မြောက်ဦးနန်းရာကုန်းပေါ်၌ ယခင်နှစ်များကဲ့သို့ ကျင်းပရန်အတွက် မြောက်ဦးမြို့ပေါ်ရှိ လူထုထံသို့ သာမက ကျေးလက်နေ ပြည်သူများထံသို့လည်း ကြော်ငြာများ ဖြန့်ဝေခြင်းပြီးစီးနေသည့် အနေ အထားတခုသို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ အခမ်းအနား ဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီမှ ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်းအခမ်းအနားက ဇန်နဝါရီလ (၁၆)ရက်နေ့ နံနက် ပိုင်းတွင် မြို့ပေါ်မှ လူငယ်မောင်မယ်များအပါအဝင် ပြည်သူအချို့နှင့်ကျင်းပရေး ကော် မတီတို့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်၍ ရဟန်းသံဃာတို့မှပရိတ် တရားတော်များနာကြား ခြင်း၊မေတ္တာပို့ အမျှဝေခြင်းနှင့် တက်ရောက်လာသည့် ဧည့်ပရိတ်သတ်တို့မှ ဆွမ်းဆန် စိမ်း လောင်းလှူခြင်းတို့ဖြင့်ငြိမ်းချမ်းစွာ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်စား နယ်လုံဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးကြီး ဖုန်းတင့်၏ တားဆီးပိတ်ပင်သည့် အမိန့်စာထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ထွက် ပေါ်လာသော ရှေးဟောင်း သုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန (မြောက်ဦး) မှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးညိုမင်းလွင်၏ထုတ်ပြန်ချက်ဖြင့် တားမြစ် ထားသော်လည်း ဦးဆောင် ကော်မတီမှ ကျင်းပသည်ဟုဆိုကာ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့ နေ့လည်ပိုင်းတွင် ဦးဆောင်ကော်မတီဝင်အချို့အား မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးသို့ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမှုများ ရှိခဲ့သည်။

ဦးဆောင်ကော်မတီဝင်များနှင့် မြို့နယ်အာဏာပိုင်တို့ မည်သို့မည်ပုံဆွေးနွေး ခဲ့ကြသည်ကို မသိရသော်လည်း ညနေပိုင်းတွင် ပြုလုပ်မည့် စာပေဟောပြောပွဲနှင့် ပြဇာတ်တို့ဖြင့် ဖော်ပြမည့် ညနေပိုင်းအစီစဉ်ကို ပွဲဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီနှင့် ဝန်းရံ ပြည်သူအချို့မှရုပ်သိမ်းရန် ပြင်ဆင်ခဲ့ကြသည်။

ညနေပိုင်း အခြေအနေ

(၂၃၃)နှစ်မြောက် ရခိုင်အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနားအား (၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆)ရက်နေ့၌ မြောက်ဦးနန်းရာကုန်းတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ရန်အတွက် မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်သို့ ကြော်ငြာများဖြန့်ဝေထားခဲ့သည်။ ပြည်သူ့အများစုမှာ အခမ်းအနားတက်ရောက်ရန် ညနေစောင်းကတည်းကပင် တဖြည်းဖြည်း ကြိုတင်စုဝေးရောက်ရှိလာကြသည်။ ရောက်ရှိလာကြသော ပြည်သူများမှာ အခမ်းအနားအား ပိတ်သိမ်းရန် တားမြစ်မှုများ အခြေအနေများကို မသိရှိခဲ့ကြပေ။ ညအမှောင်သန်းလာသည်နှင့်အမျှ စုဝေးရောက်ရှိလျက်ရှိသည့် လူထုကြားတွင် အခမ်းအနားပိတ်သိမ်းခံရခြင်း သတင်းများ ပျံ့နှံ့စပြုလာသလို သို့လော၊သို့လော ကောလဟာလ အမျိုးမျိုးထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

အခမ်းအနား ကျင်းပရန်နေရာသို့ ရောက်လာကြသည့်လူထုသည် ပထမရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည့် အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ပါဝင်ခြင်းမဟုတ်တော့ပဲ သမိုင်းဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းဖြစ်စဉ်ကို ဖုံးကွယ်တားဆီးရန် ကြိုးစားသည့် အာဏာပိုင်တို့၏ လုပ်ရပ်အပေါ် စောင့်ကြည့်အံ့တုရန် ရည်ရွယ်ချက်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ရသည်ဟု ဆိုလျှင်မှားမည်မဟုတ်ပေ။ ညနေပိုင်းတွင် ကျင်းပပြုလုပ်မည့် အခမ်းအနား အစီစဉ်အား အာဏာပိုင်တို့၏ တားမြစ်ပိတ်ပင်မှုများ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ပွဲကျင်းပရေး ဦးဆောင်ကော်မတီမှ ညနေ(၅)နာရီခွဲအချိန်မှစ၍ အခမ်းအနား ရုပ်သိမ်းကြောင်းကို ရောက်ရှိလာကြသော ပြည်သူအားသို့ အသိပေးအကြောင်းကြားရန် လုံလောက်မှု မရှိခဲ့ပေ။

အခမ်းအနားပြုလုပ်ကျင်းပရန် မြောက်ဦးနန်းရာကုန်းပေါ်သို့ကြိုတင်ရောက်ရှိနေကြသော ပြည်သူများကိုသာ အခမ်းအနားရုပ်သိမ်းကြောင်း အသိပေးနိုင်ခဲ့သော်လည်း (၂)ပတ်ခန့်ကြာ မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်အဆင့်ထိ ကြော်ငြာထားသည့် အခြေအနေကြောင့် နောက်ထပ်ရောက်ရှိလာသောမြို့ပေါ်နှင့် ကျေးလက်မှ လူထုပရိတ်သတ်များအား အကျယ်တဝင့်အသိပေးနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့တော့ပေ။

ပွဲကျင်းပရေးကော်မတီအနေဖြင့် ညနေပိုင်း(၆)နာရီခန့်တွင် ညပွဲအခမ်းအနားအတွက် ပြင်ဆင်ထားသည့် မီးစက်ကို ရပ်နားပြီး ပစ္စည်းတချို့အား သိမ်းဆည်းကာ အိမ်ပြန်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် အခမ်းအနား ပြုလုပ်ရန် ရက်ရှည်စောင့်မျှော်ခဲ့ရသော ပြည်သူတချို့မှာ အိမ်မပြန်ခဲ့ကြပဲ မြောက်ဦးနန်းရာကုန်း ပေါ်၌ပင်ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။

ညအမှောင်သို့ တဖြည်းဖြည်းတိုးဝင်လာသည်နှင့်အမျှ မြောက်ဦးနန်းရာကုန်းတွင်ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည့် လူထုပရိတ်သတ်နှင့် ကျေးလက်ဒေသမှ တက်ရောက်လာသည့် လူပရိတ်သတ်တို့ ပေါင်းမိကာ လူစုလူဝေးကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အဆိုပါ လူစုလူဝေးသည် ရခိုင်လူမျိုးတို့အနေဖြင့် သမိုင်းဖြစ်သန်းမှုထဲမှ လူမျိုးတုန်း သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရမှုကို သင်

ခန်းစာယူရန်နှင့် နောက်မျိုးဆက်များ ငြိမ်းချမ်းစွာရှင်သန်နိုင်ရေး အတွက်မမေ့အပ်သော ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အထိမ်းအမှတ်၏ ညပွဲအခမ်းအနားပြုလုပ်ရန် ပိတ်ပင်ခံရသည်ကိုသိရှိပြီး မကျေမချမ်းဖြစ်ပေါ်လာကြသည်။

တဖက်တွင်လည်း ရခိုင်ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေး အခြေအနေနှင့် လက်ရှိမြန်မာပြည်နိုင်ငံရေး ရေစီးကြောင်းခက်ခဲ ကြမ်းတမ်းနေမှုများအပေါ် အားမလိုအားမရ ဖြစ်မှုတို့တွေ့ဆုံ ပေါင်းစပ်ကာယခုကဲ့သို့ ရခိုင်လူမျိုးတို့၏သမိုင်းဆိုင်ရာ အခမ်းအနားပြုလုပ်မှုအပေါ် ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းအား ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် လက်မခံနိုင်ကြောင်းသဘောထားဖော်ပြရန် အလို့ငှာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန် သဘောထားပေးလာကြသည်။ အာဏာပိုင်တို့၏ အခမ်းအနားပိတ်သိမ်းမှုကို လက်မခံနိုင်သောလူထုသည် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန် ညနေပိုင်း(၇)နာရီ(၃၀)မိနစ်ခန့်တွင် မြောက်ဦးနန်းရာကုန်း တောင်ဘက် လှေကားမှ ဆင်းကာ အရှေ့ဘက်သို့လက်ဝဲရစ်လှည့်ပြီး စီတန်းထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။

ဆန္ဒဖော်ထုတ်သည့် လူထုသည် အရေအတွက်အားဖြင့် ဦးရေ (၂၀၀၀) မှ (၄၀၀၀) ဝန်းကျင် ရှိပြီး၊ မြောက်ဦး နန်းရာကုန်း အရှေ့ဘက်လှေကား ခြေရင်းအနီးမှ ဖြတ်၍ အလယ်ဈေးလမ်းဆုံးမှ ရန်ကုန်-စစ်တွေလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုလမ်းမအတိုင်း ချီတက်လာသည့် သောင်းဂဏန်း ခန့်ပါရှိသော ဆန္ဒပြလူထုသည် မြောက်ဦး အ. ထ. က(၁) သို့မရောက်မီ အလိုတော်ပြည့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှမြို့အတွင်းသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ပြီး မြောက်ဦးမြို့တွင်း ရပ်ကွက်များနှင့် မြောက်ဦးဈေး ဗန္ဓုလတံတားတို့ကိုဖြတ်ကာ မြောက်ဦးသင်္ဘောဆိပ်ရှိရာ အောင်မင်္ဂလာရပ်ကွက်အထိ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။

ဆန္ဒပြချီတက်ရာ လမ်းတလျှောက် မြို့ပေါ်နေပြည်သူများနှင့် ညနေပိုင်းအခမ်းအနားသို့ လာရောက်ကြသည့် ကျေးလက်နေပြည်သူများမှလည်း ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများရှိခဲ့သလို၊ ဆန္ဒပြလူထုထဲမှ အချို့သည်လည်း နီးစပ်ရာအလိုက် ဘေးထွက်ပြီး ကျန်ခဲ့သူများလည်းရှိသည်။ အဆိုပါဆန္ဒဖော်ထုတ်သည့် လူထုလူတန်းသည် ည (၈)နာရီကျော်ခန့်တွင် မြောက်ဦးအောင်တပ်ရပ်ကွက် သင်္ဘောဆိပ်မှ ပြန်လှည့်ကြကာ ည(၈)နာရီ(၄၅)မိနစ်ခန့်တွင် မြောက်ဦးနန်းတော်ရာကုန်းသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။

ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနား ကျင်းပခွင့် မရမှုအပေါ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ကြရာတွင် တမူထူခြားသည်မှာ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ရန် ကြိုတင်၍ ပြင်ဆင်ထားခဲ့မှုမျိုး မဟုတ်ခြင်း၊ ကျင်းပပြုလုပ်ခွင့်အားပိတ်ပင်သော အစိုးရတာဝန်ရှိသူအဆင့်ဆင့်တို့၏ မတရားသောလုပ်ရပ်အပေါ် မနှစ်မြို့သော ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်များက ဦးဆောင်ခဲ့ကြသော်လည်း အကြမ်းဖက်မှုများကို မဖြစ်ပေါ်စေရန် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခြင်း

ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပ ခွင့်မရမှုအပေါ် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ကြသောလူထု သည်နန်းရာကုန်းသို့ ပြန်လည်ရောက် ရှိသည့် အခါထပ်မံ၍ရောက်ရှိနေကြသော ကျေးလက်မှတစ်ဆင့်ပရိတ်သတ်များနှင့်ပေါင်း ဆုံမိကာ ဒုတိယအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန် ဦးတည်လာခဲ့ ကြပြန်သည်။

ပထမအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုတွင် သာသနာ့အလံ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အလံ၊ အသံချဲ့စက်များ မပါခဲ့သော်လည်း ဒုတိယအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန် မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်သည်ကို မှန်းဆရခက်ခဲ့သော စည်းရုံးလှုံ့ဆော်သူများက အသံချဲ့စက်(လက်ကိုင် လော်စပီကာ) အသေးစားများကို အသုံးပြု၍ အော်ဟစ်လှုံ့ဆော်ကာပူးပေါင်းပါဝင် လာခဲ့ကြသည်။

ဒုတိယအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန်တိုက်တွန်း နှိုးဆော်ကာနေရာရွေးချယ်မှုနှင့် ပစ်မှတ်အသစ်ဖြင့်ညာသံပေးသည့်အသံများလည်း ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ထိုသို့သော ပူးပေါင်းပါဝင်လာကြသည့် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုပုံစံများသည်ဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုအား ပံ့ပိုး ကူညီရန်အလို့ငှာ ဖြစ်နိုင်သလို၊ လူထုအား အန္တရာယ်ကျရောက်မည့် သတ်ကွင်းထဲသို့ ကျိုးသွင်းခေါ်ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဒုတိယအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်မီ လူထု အတွင်းသို့ မှန်းဆရန်ခက်ခဲ့သည့် မျက်နှာစိမ်းများနှင့် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု အသံများ စိမ့်ဝင်လာခဲ့သလို ဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုကို ဦးဆောင်ခဲ့သူ အများစုသည် နိုင်ငံရေး၊ အ မျိုးသားရေး နယ်ပယ်နှင့် နီးစပ်မှုမရှိသောကြောင့် လူထုလှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆောင် ရန်၊ ရှောင်ရန်တို့ကို သတိမပြုမိကြ။ ဦးဆောင်သူများမှာအမျိုးသားရေး ဓာတ်ခံ အဖြူထည် ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်များပင် ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ဆန္ဒပြလူထု အတွင်း၌ သဘောထား အမြင်ကွဲလွဲမှုများ ရှိခဲ့သည်။ ဆန္ဒပြလူထုအတွင်းမှအချို့သည် ဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုကိုရပ်နားပြီး အိမ်ပြန်မည်ဟု သဘောထားရှိကြသလို အချို့သောသူ များကထပ်မံ၍ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန်လိုလားကြသည်။ ထိုသို့ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန် အာသီသ ရှိသည့် လူအုပ်စုထဲတွင်ပင် သဘောထားမတိုက်ဆိုင်မှုများပင် ရှိခဲ့သည်။

ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ရန်အတွက် လူထုသည်ည(၉)နာရီ ခန့် တွင် မြောက်ဦးနန်းရာကုန်း အနောက်ဘက်လှေကားမှ ဆင်းကာ ကုန်သည်လမ်း အတိုင်း ချီတက်လာခဲ့ရာလူထုကြားတွင် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန် နေရာရွေးချယ်မှုနှင့်ပတ် သက်၍ သဘောထားမတိုက်ဆိုင်မှုများ ရှိလာခဲ့သဖြင့် ကုန်သည်လမ်းဆုံတွင် ခေတ္တ ရပ်တန့်ခဲ့ကြသည်။ ဆန္ဒပြလူထုထဲမှ အချို့သည် ပထမအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ် သကဲ့

သို့ မြို့တပတ်လှည့်၍ ဆန္ဒဖော်ထုတ်လိုသော်လည်း အချို့ကအစိုးရ အာဏာပိုင်ရုံးများ (စုပေါင်းရုံး) တည်ရှိ ရှာအထူးသဖြင့်မြို့နယ်နှင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးရုံးများကို ပစ်မှတ် ထားကာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန် သဘောထားပေးကြသည်။

နောက်ဆုံးတွင် အုပ်ချုပ်ရေးရုံးများ ရှိရာသို့ချီတက်၍ သဘောတူကြသဖြင့် (၁) မိုင်ခန့်ဝေးသော စုပေါင်းရုံးရှိရာသို့ ဦးတည်ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရာ တွင်ပါဝင်ခဲ့သူချို့မှာ ည(၉)နာရီ ကျော်လွန်လာသဖြင့်အိမ်ပြန်ခဲ့ကြပြီး အချို့မှာ၎င်းတို့ နေထိုင်ရာ လမ်းသို့ရောက်လာ၍အိမ်ပြန်ခဲ့ကြသူများလည်းရှိသဖြင့်ဆန္ဒဖော်ထုတ်သော လူထုမှာ တဖြည်းဖြည်း လျော့နည်းသွားခဲ့သည်။

ဒုတိယအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်သည့်လူထုသည်အစိုးရအဖွဲ့မှ ဖော်ပြသကဲ့သို့ လူအင်အား သောင်းဂဏန်းမဟုတ်ပဲ လူဦးရေထောင်ကျော်အင်အားဖြင့်သာ မြောက်ဦး နန်းရာကုန်းမှ ကုန်သည်လမ်း လမ်းဆုံ၊ ထိုမှတဖန် ကုန်သည်လမ်းအတိုင်း ရန်ကုန်- စစ်တွေ လမ်းမကြီးသို့ချီတက်ကာ ကျောက်ရစ်ကေလမ်းဆုံသို့ ချီတက်ကြသည်။ ကျောက်ရစ်ကေ လမ်းဆုံမှ မြို့တွင်းသို့ ပြန်မဝင်တော့ပဲ ရန်ကုန်-စစ်တွေ လမ်းမကြီး အတိုင်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံးတည်ရှိရာသို့ ဆက်လက်ချီတက်ခဲ့ကြသည်။

မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲ ဖြစ်ပွားရာနေရာ

မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲ ဖြစ်ပွားရာနေရာသည် အစိုးရရုံးဌာနများဖြစ်သည့် ရဲခန်း၊ တရားရုံး၊ ဘဏ်နှင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံးတို့တည်ရှိရာ မြောက်ဦးကားဂိတ်အနီးတွင် ရှိသောစုပေါင်းရုံးနေရာတွင်ပင်ဖြစ်သည်။၎င်းနေရာသည်ရန်ကုန်-စစ်တွေကားလမ်းမ သို့ -ပစောက်-ပုံသဏ္ဍာန်လမ်းသွယ်ဖြင့် ဆက်စပ်တည်ရှိသည်။ အဝင်လမ်းတွင်ရဲစခန်း တည်ရှိပြီး အထွက်လမ်းတွင် ခရိုင်မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတို့ တည်ရှိသည်။

မြောက်ဦးမြို့နယ်တွင်းမှ ဆန္ဒဖော် ထုတ်ပြီးချီတက်လာသော လူထုသည် ငွေတောင်ပေါက် တံတားအနီးသို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ လူထုမှာ အုပ်စု (၂) စုအဖြစ် ကွဲသွားခဲ့သည်။ လူဦးရေ(၅၀၀)ခန့်ရှိသော အုပ်စုသည် ရဲစခန်းနှင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံးတို့ရှိရာ ပစောက်ပုံသဏ္ဍာန်ရှိရာ လမ်းသွယ်အတွင်းသို့ဝင်သွားခဲ့သည် ကျန်လူဦးရေ (၁၀၀၀) ကျော်ခန့်ပါရှိသောအုပ်စုမှာ အဆိုပါလမ်းသွယ်အတွင်း ရဲစခန်းရှိသောကြောင့် ရှေ့သို့ ဆက်လက် ချီမတက်ရဲတော့ပဲ ၎င်းလမ်းသွယ်ထိပ်တွင် ကျန်ခဲ့ကြသည်။

ခရိုင်ရုံးအဝင်လမ်း ပစောက် ပုံသဏ္ဍာန်လမ်းအတိုင်း ဝင်သွားကြသည့် လူဦးရေ (၅၀၀) ခန့်ပါသော လူထုသည် မြောက်ဦးမြို့နယ် ရဲစခန်းစစ်ဆေးရေးဂိတ် သို့အရောက် တွင်တာဝန်ကျရဲများနှင့်တားဆီးရေးဂိတ် ကိုဖယ်ရှားပေးရန် ညှိနှိုင်း၍ ဆက်လက် ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ ဆန္ဒဖော်ထုတ်သည့် လူထုသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး

ရုံးရှေ့၌ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ရှေ့ဆက်မလိုက်ရဲပဲ စစ်တွေ-ရန်ကုန် ကားလမ်းမ ပေါ်မှ ရပ်ကြည့်နေကြသည့် လူထုထဲမှ (၃၀၀) ခန့်လည်း ထပ်မံ၍ ပူးပေါင်း လာခဲ့ကြသည်။

လူထုအား ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှု

ဆန္ဒဖော်ထုတ်သော မြောက်ဦး လူထုသည်
“စာပေဟောပြောပွဲအား တားမြစ်သူ တို့ရန်သူ”
“ရခိုင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေး တို့အရေး တို့အရေး”
“စာပေဟောပြောပွဲ ပြန်လည်ကျင်းပခွင့် ရရှိရေး တို့အရေး တို့အရေး”
“နန်းတော်ရာကုန်းတွင် မီးထွန်းခွင့် ရရှိရေး တို့အရေး”

အစရှိသည့် ကြွေးကြော်သံများဖြင့် မြောက်ဦးခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးရှေ့တွင်ဆန္ဒဖော် ထုတ်ခဲ့ကြသည်။

ဆန္ဒဖော်ထုတ်သူဦးရေ (၅၀၀)မှ (၈၀၀)ခန့်အထိ တိုးမြှင့်လာသောအချိန်အထိ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် လုံခြုံရေး ရဲအင်အား (၇) ဦးသာရှိနေခဲ့သည်။ ထိုရဲအင်အား (၇)ဦးထဲမှတစ်ဦးသည့် လူစုခွဲသည့်ပုံစံဖြင့် သေနတ်(၃)ချက်ဖောက်လိုက်သော်လည်း လူထု မှာဆက်လက် ဆန္ဒဖော်ထုတ် နေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် မြောက်ဦးမြို့နယ်ရဲစခန်းဘက်မှ ချီတက်လာသော ရဲများမှာ စက္ကန့် ပိုင်း(မိနစ်အနည်းငယ်)အကြာတွင် ဆန္ဒပြလူထုအား နောက်ကြောမှ ဆက်တိုက်ဆိုသလို ပစ်ခတ်လိုက်ရာ လူစုကွဲသွားခဲ့သည်။ အချို့မှာအသက်လု၍ ထွက်ပြေးခဲ့ကြပြီး အချို့မှာ ကျည်သင့်ကာ လဲကျသွားခဲ့ကြသည်။ သေနတ်ဒဏ်ရာဖြင့် လဲကျနေသူများကို ဆွဲထူရန် သွားသူများပင် သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ခံရသည်။ အချို့က သေနတ်ဒဏ်ရာဖြင့် လဲနေသူ များအား အရဲစွန့်၍ ကယ်ထုတ်ကာဆေးရုံသို့ ထမ်း၍ ပြေးခဲ့ကြသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ သေနတ် ဒဏ်ရာဖြင့် လဲနေသူအချို့အား ခြေထောက်ကိုဆွဲငင်ပြီး မြောက်ဦးမြို့နယ် ခရိုင်အုပ်ချုပ် ရေးမှူးရုံးအတွင်းသို့ တရွတ်တိုက် ယူဆောင်သွားကြသဖြင့် မသေသင့်ပဲ အသက်ဆုံးရှုံး ခဲ့ကြသည်။

သို့

မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး
မြောက်ဦးမြို့

ရက်စွဲ. ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၁၁) ရက်

အကြောင်းအရာ ၊ ၊ လုံခြုံရေးပေးနိုင်ပါရန် တင်ပြခြင်း

- ၁။ မြောက်ဦးမြို့နယ်ရှိ ရခိုင်သူ ရခိုင်သားအပေါင်းတို့မှာ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၀၆) ရက်နေ့ ကျွဲရောက်လာမည့် (၂၃၃)နှစ်မြောက် ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာတာဝန်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ရခိုင်လူမျိုးအတွက် အသက်ပေးသွားကြသော ရခိုင်အာဇာနည်တို့အား ကြေကွဲဝပ်နည်းဖွယ် အမှတ်ရအခမ်းအနားကျင်းပပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- ၂။ သိရှိရပါမည့် ရခိုင်သူ/ရခိုင်သားအပေါင်းတို့၏ မပေနိုင်သော နေကြီးတစ်နေ့ဖြစ်ပါသောကြောင့် အဆိုပါကျွဲရောက်မည့် ၁၆. ၁. ၂၀၁၈ (အင်္ဂါ) နေ့တွင် နန်းတော်ကုန်းပေါ်၌ ဝမ်းနည်းအမှတ်ရ အခမ်းအနားကျင်းပပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါမည့် လုံခြုံရေးပေးနိုင်ပါရန် လေးစားစွာတင်ပြအပ်ပါသည်။

အခမ်းအနားအစီစဉ်များကိုပူးတွဲတင်ပြအပ်ပါသည်။

ဦးတင်

၂၀၁၈

ကုန်းပေဆောင်တော်မူ
မြောက်ဦးမြို့

မိတ္တူကိုင်

- ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အလယ်ရေးရပ်ကွက် မြောက်ဦးမြို့
- လက်ခံ

မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့အား လုံခြုံရေးပေးရန် တင်ပြသည့်စာ

ရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန
 မြောက် ဦး ဌာန ခွဲ ၊ မြောက် ဦး မြို့
 စာအမှတ်၊ ရ သ - ၂ / ၂၀၁၈ (၁၉၂၂) / မ ၂
 ရက် ခွဲ ၊ ၂၀၁၈ - ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၃) ရက်

သို့

✓ ဥက္ကဋ္ဌ
 ကျင်းပရေးကော်မတီ
 မြောက်ဦးမြို့

အကြောင်းအရာ။ ရခိုင်နိုင်ငံတော်ကျွန်းခြင်း ဝမ်းနည်းအမှတ်ရ အခမ်းအနားကျင်းပရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းကြားခြင်း

ရည်ညွှန်းချက်။ ဦးစံလှဇော်(ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ကျင်းပရေးကော်မတီ ၊ မြောက်ဦးမြို့၏ ၈-၁-၂၀၁၈ ရက်နေ့တင်ပြစာ

၁။ အကြောင်းအရာပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ၁၆-၁-၂၀၁၈ ရက်နေ့တွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပသည့်အတိုင်း နန်းတော်ရာကုန်းတွင် ရခိုင်နိုင်ငံတော်ကျွန်းခြင်း ဝမ်းနည်းအမှတ်ရ အခမ်းအနားကျင်းပပြုလုပ်ရန် ကျင်းပရေးကော်မတီမှတင်ပြလာပါသည်။

၂။ အဆိုပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မြောက်ဦးနန်းတော်ရာကုန်းသည် ရှေးယခင်မြောက်ဦးဘုရင့် နန်းတော်ခြံခြင်းနှင့် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၏နိုင်ငံသားများပိုင်ဆောင် အမျိုးသားအမွေအနှစ်ဖြစ်၍ ရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့်အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန၊ မြောက်ဦးဌာနခွဲအနေဖြင့် သဘောထား မှတ်ချက်အထူးပေးရန် မရှိသော်လည်း အခမ်းအနားဦးဆုံးသည့်အခါတွင် ကျင်းပရေးကော်မတီ အနေဖြင့်အမှိုက်များကို မိမိဘို့အစီစဉ်ဖြင့် သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ပြန်ကြားအပ်ပါသည်။

(Signature)
 ၆. ၁. ၂၀၁၈
 (ညိမ်းလွင်)
 ညွှန်ကြားရေးမှူး

မိတ္တူကို-

- ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြောက်ဦးမြို့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြောက်ဦးမြို့
- မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၊ မြောက်ဦးမြို့

မြောက်ဦးနန်းရာကုန်းတွင် အခမ်းအနားကျင်းပခြင်းအား ခွင့်ပြုကြောင်း
 ရှေးဟောင်းသုတေသန နှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာနမှ
 ပထမ ပြန်ကြားစာ

ရွေးဟောင်းသုတေသနနှင့်အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန
 မြောက်ဦး ဌာနခွဲ၊ မြောက်ဦး မြို့
 စာအမှတ်၊ ရသ-၂/၂၀၁၈ (၁၆.၆၆) / မဥ
 ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်

ဦးစံလှဇော်
 ကွင်းပေးရေးကော်မတီ
 မြောက်ဦးမြို့

- အကြောင်းအရာ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရဂိုဏ်းမြေ နန်းတော်ရာကုန်းပေါ် ဖွင့်ပြုချက်မဲ့အခမ်းအနား
 ကွင်းပေးခြင်းအား မပြုလုပ်ပါရန် မေတ္တာရပ်ခံခြင်းကိစ္စ
- ရည်ညွှန်းချက် ၊ (၁) နံလှဇော်၊ ဥက္ကဋ္ဌ ၊ ကွင်းပေးရေးကော်မတီ၊ မြောက်ဦးမြို့နယ် ၈-၁-၂၀၁၇
 ရက်စွဲပါအကြောင်းကြားစာ
- (၂) ဥက္ကဋ္ဌ၊ ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြောက်ဦးခရိုင်နယ် ၁၁-၁-၂၀၁၇ ရက်
 စွဲပါစာအမှတ်၊ ၀၀၅၁/ ၈/ ၂ - ၆ ဦး ၁ (ခရိုင်စီမံ)

အကြောင်းအရာပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရဂိုဏ်းမြေ နန်းတော်ရာကုန်း
 ပေါ်တွင် ရရှိသည့်နိုင်ငံတော်ကွပ်ကဲခြင်းဝမ်းနည်းအမှတ်တရအခမ်းအနားအား သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ
 ဖွင့်ပြုချက်ရယူခြင်းမရှိဘဲ ကွင်းပေးရေးကော်မတီမှ ဆင်ယင်ကွင်းပေးခြင်းအား ဖွင့်မပြုနိုင်
 ပါကြောင်းနှင့် အခမ်းအနားကွင်းပေးခြင်း မပြုလုပ်ပါရန် ညှိနှိုင်းမေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။ ဤစာဖြင့်
 ၈-၁-၂၀၁၇ ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ရသ-၂/၂၀၁၈ (၁၆၂၂) / မဥ စာအား လွှမ်းမိုးပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

(ညွှန်ကြားရေးမှူး)
 ညွှန်ကြားရေးမှူး

မိတ္တူကိုင်-

- ဝန်ကြီးဌာန၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ စစ်တွေမြို့
- ပြည်နယ်ဝန်ကြီး၊ လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ စစ်တွေမြို့
- ပြည်နယ်ဝန်ကြီး၊ တက္ကသိုလ်ရေးရာဌာန၊ စီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စစ်တွေမြို့
- ညွှန်ကြားရေးမှူးဌာန၊ ရွေးဟောင်းသုတေသနနှင့်အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်
- တပ်မဟူး၊ အမှတ်(၉) စစ်ဆင်ရေးကွပ်ကဲမှုဌာနဌာန၊ ကေ့တက်တော်မြို့
- ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြောက်ဦးမြို့

မြောက်ဦးနန်းရာကုန်းတွင် အခမ်းအနားကျင်းပရန်ခွင့်မပြုကြောင်း
 ရွေးဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာနမှ
 ဒုတိယ ပြန်ကြားစာ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်နယ်စရီးရသဖွဲ့

ရခိုင်ပြည်နယ်

စာအုပ်အမှတ်(၂၀၁၉) / ၃ / ၆ - ၁ (ရခိုင်ပြည်နယ်စရီးရအဖွဲ့)

ရက်စွဲ : ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်

ပို့

ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး

ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန

(စစ်တွေ၊ ပြောက်ဦး၊ မောင်တော၊ ကျောက်ဖြူ၊ သံတွဲ၊ မြို့)

အကြောင်းအရာ။ သိရှိလိုက်နာဆောင်ရွက်သွားရန် ကိစ္စ

ရည်ညွှန်းချက်။ ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ ပြောက်ဦးမြို့နယ် (၁၅-၀-၂၀၁၈)ရက်စွဲပါစာမူကော်မတီ
စာရင်း / င / ၂ - ၆ / ဦး ၁ (ခရိုင်စီမံခန့်)

၁။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်အသီးသီးတွင် ရခိုင်နိုင်ငံတော်ကျမ်းဂြမ်း၊ ဝမ်းနည်းပမုတ်၊ ဟေ၊ အခမ်းအနားများ၊ ဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၂။ အဆိုပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစီတန်းလှည့်လှည့်ခြင်း ဆိုင်ရာဥပဒေနှင့်အညီ လျှောက်ထားဆောင်ရွက်စေရန်နှင့် ဥပဒေပါစည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်၊ အခမ်းအနား/ဟောပြောပွဲကျင်းပဖြုလုပ်မည့် ပြေငနုရား၊ မောင်တော၊ သို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဆိုပါပြေငနုရား အဆောက်အဦအားစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက် မှုရှိပြုစုကုသမှုဟောခွင့်ရွက် စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါက ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်သွားရန် အကြောင်းကြားသည်။

(Handwritten signature)

ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်(ကိုယ်စား)

(ရိုက်ပေးခြင်း၊ ဖုန်းဖာင့်၊ လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး)

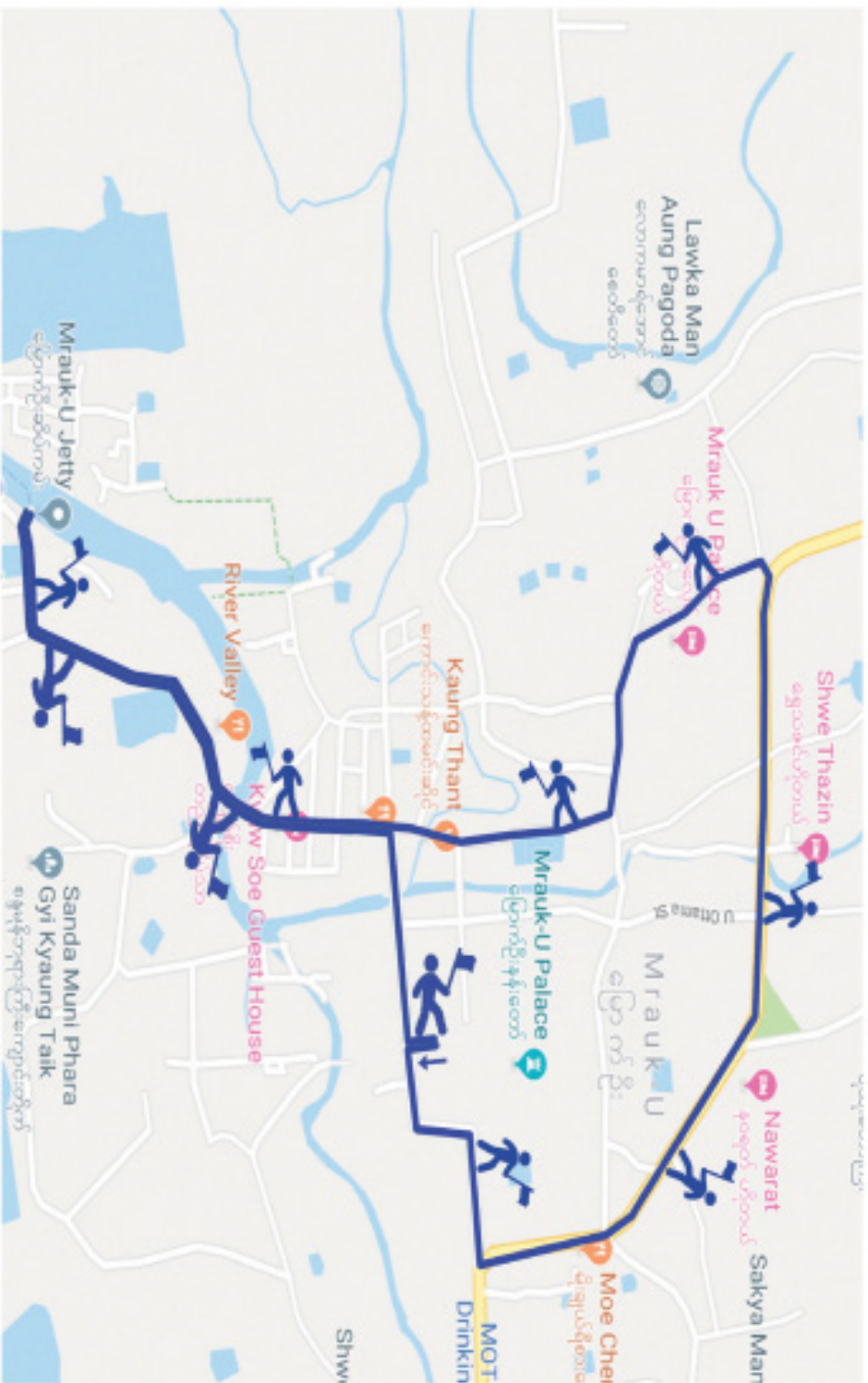
မိတ္တူကို

မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန(သားလုံး)

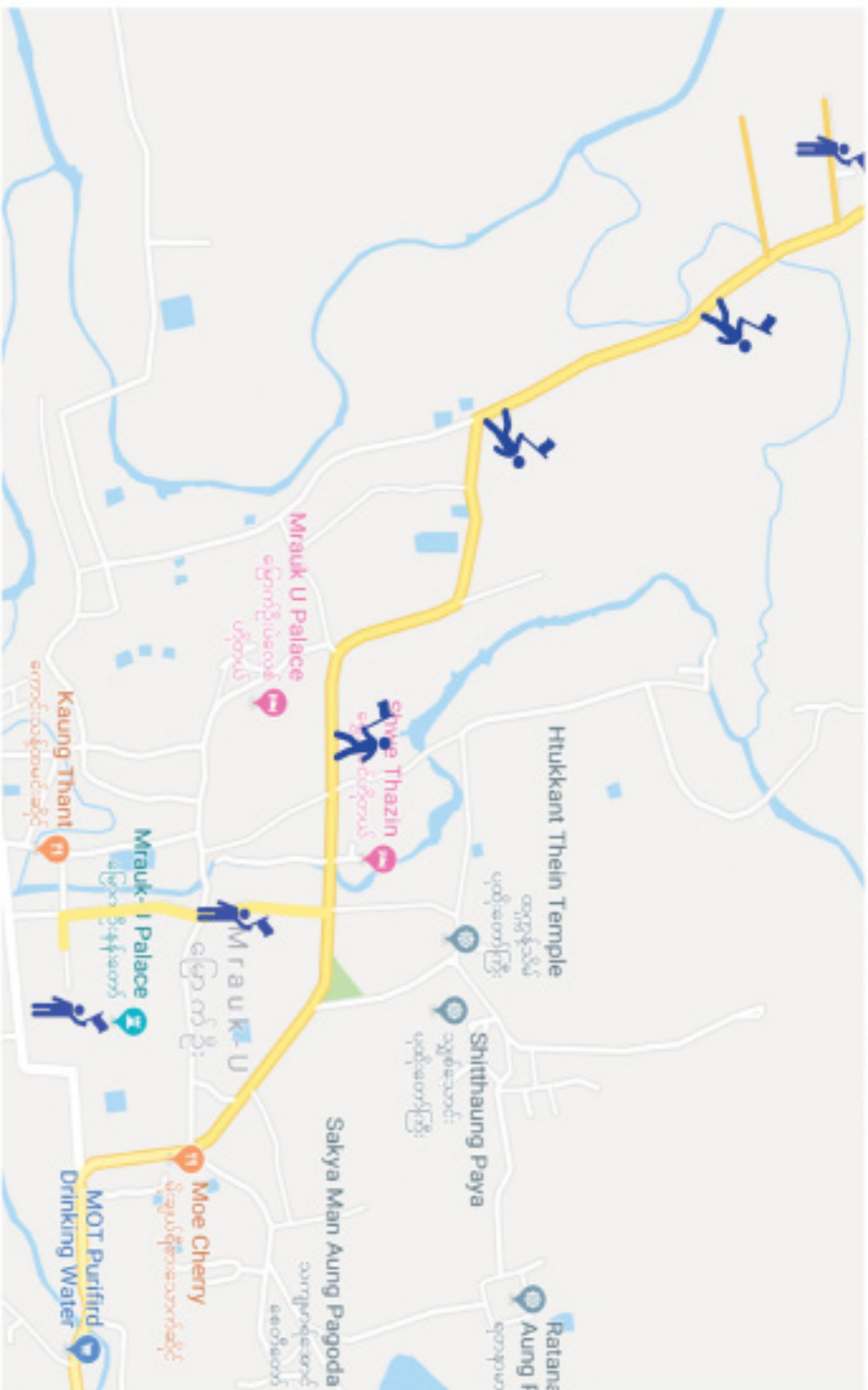
ရုံးလက်ခံ

မျှော်စောတွဲ

ပထမအကြိမ် ဆန္ဒဓာတ်ထုတ်ပွဲ ချီတက်ရာ လမ်းကြောင်းပြစဉ်

ဒုတိယအကြိမ် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲ ချီတက်ရာ လမ်းကြောင်းပြမြေပုံ

အစင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာပြ မြေပုံ

ကျူးလွန်ခံရသူများနှင့်ပတ်သက်၍ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာ အာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်းအောက်မေ့ဖွယ် အခမ်းအနား ပြုလုပ်ခွင့် ရရန် မြောက် ဦးမြို့၌ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲအား ရဲတပ်ဖွဲ့မှ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်ဖြိုခွင်းခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်တွင် လူငယ် (၇) ဦး အသက် သေဆုံးခဲ့ကြရပြီး (၁၂) ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ဒဏ်ရာရရှိသူ (၁၂) ဦးအနက် ဒဏ်ရာအနည်းငယ် သက်သာသောသူများမှာ ဆေးရုံမှ စောလျင်စွာ ဆင်းပြီး တိမ်းရှောင်သွားကြသည့်အတွက် လွတ်မြောက်သွား ကြသော်လည်းကျန် (၈) ဦးမှာ ထောင်ချခံခဲ့ရသည်။ အသက်ဆုံး ရှုံးခဲ့သူများမှာ မောင်မင်းကျော်သန်း၊ မောင်ကျော်သိန်းစိုး၊ မောင်နိုင်ဆန်းချေ၊ မောင်ဦးသန်းမောင်၊ ကိုအောင်နိုင်လင်း၊ ကိုကျော်နိုင်ဝင်းနှင့် ကိုညီညီကျော်တို့ ဖြစ်ကြပြီး ဖမ်းဆီးထောင် ကျ ခံခဲ့ရသူများမှာ ဦးအောင်ကျော်မြင့်၊ ကိုကျော်ကျော် နိုင်၊ မောင်ဦးသန်းဇော်၊ မောင် ကျော်ဝင်းနိုင်၊ မောင်ထွန်းကျော်စိန်၊ မောင်ခိုင်အောင်ဌေး၊ ကိုရွှေမောင်နှင့် မောင်ကျော် မင်းစိုးတို့ ဖြစ်သည်။

မြောက်ဦးဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ အစီရင်ခံစာထုတ်ဝေနိုင်ရန်အတွက် မိမိတို့ ရခိုင်ပြည် လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအစည်းအရုံး (AASYC) အနေဖြင့် မြောက်ဦးဖြစ်စဉ်၌ သေဆုံးခဲ့သော လူငယ် (၇) ဦးထဲမှ လူငယ် (၆) ဦး၏ မိသားစုဝင်များနှင့်သာ တွေ့ဆုံခွင့်ရခဲ့ပြီး ဖမ်းဆီးထောင်ချခံခဲ့ရသူ (၈)ဦးထဲမှ (၆) ဦး နှင့် တွေ့ဆုံခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။

ဆေးဆိုးသွားခဲ့သူများထဲမှ(၂)ဦးတွင်ရင်ဘတ်၊လည်မျိုနှင့် ဦးခေါင်းပိုင်း တို့အား သေနတ်ဒဏ်၊ တုတ်များဖြင့် ထုထောင်း ရိုက်နှက်ထားသည့် ဒဏ်ရာနှင့် ပျံ့ဖိနပ်များဖြင့် နင်းခြေထားခြင်း၊ ခါးဖြင့် ထိုးသွင်းခံရသည့် ဒဏ်ရာများ တွေ့ရှိရပြီး ကျန် (၅) ဦးတွင် သေနတ်ဒဏ်ရာအပြင်လည်း သေနတ်ဒဏ်နှင့် ပျံ့ဖိနပ်ဒဏ်ရာများကို ရင်ဘတ်၊ လည် မျိုနှင့်မျက်နှာတို့တွင် ပါရှိသည်ကို မှတ်တမ်းများအရသိရပါသည်။

သေနတ်ဒဏ်ရာ ထိမှန်ခဲ့သည့် လူငယ် (၅) ဦးတို့တွင် တမူထူးခြားသည်မှာ သေစေလောက် သည့် သေနတ်ဒဏ်ရာများ ဖြစ်မနေခြင်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏သေနတ် ပစ်ခတ် မှုများသည် လူစုခွဲသည့် အနေဖြင့် မိုးပေါ် ထောင်ပစ်ခြင်း၊ ခါးအောက်ပိုင်းသို့ ခြောက်လှန့် ပစ်ခတ်ခြင်း မဟုတ်သည်ကို တဦးချင်းစီ၏ မိသားစုဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းချက် မှတ်တမ်းများ အရကျည်ဆံထိမှန်သော နေရာအများစုသည် ရင်ဘတ်

အောက်ပိုင်းနှင့် ဆီးခုံ အပေါ် ပိုင်းတို့တွင် ဖြစ်နေခြင်းကို ကြည်ရှု၍ သိရှိရပါသည်။

အာဏာပိုင်များမှ သေဆုံးသွားသူများအတွက် လျော်ကြေးငွေ (၅) သိန်းအား ပွင့်လင်း မြင်သာစွာ မဟုတ်ပဲ သွယ်ဝိုက်၍ ပေးအပ်ခြင်းသည် အစိုးရအာဏာ ပိုင်များ အနေဖြင့် အိန္ဒြေသိက္ခာမဲ့စွာ တန်ဖိုးဖြတ်ခြင်းဖြစ် သည်ဟု မေးခွန်းထုတ်ကြ သလို လူငယ်များကို သေကြေအောင် ကျူးလွန်သူများအား အရေးယူမှု မတွေ့ရသည်ကို ရှုံ့ ချပြောဆိုကြသည်။

သေဆုံးသွားသော လူငယ်မိသားစုဝင်များ၏ ရင်တွင်းတောင်းဆိုသံများအရ မတရားသတ်ဖြတ်ခံရသည့် ကိစ္စရပ်အတွက် မှန်ကန်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြု လုပ်ပြီး တရားစီရင်ရေးကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာပြုလုပ်ရန် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည့် မိမိတို့မိသားစု ဝင်အတွက် ပြန်လည်ကုစားသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်ကာယကံရှင်မိသားစုဝင်များကျေနပ်လောက်သည်အထိ ပေးလျော်မှုများ ပြုလုပ်ရန် လိုလားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

သူတို့အနေဖြင့် စွဲချက် တင်သည့် အမှုများအား ကျူးလွန်မှုမရှိခဲ့ကြောင်း ထုတ်ဖော် ပြောဆိုကြသလို ဖမ်းဆီးစစ်ဆေး အရေးယူ ခံရသည့် အချိန်တွင်လည်း တရားစီရင်ရေးမျှတမှု မရှိသည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို ကြသည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။

မြောက်ဦးဖြစ်စဉ်၌ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသူများတွင် သေနတ်ဒဏ်ရာတချက်မက ပါရှိပြီး ရင်ဘတ်အထက် ပိုင်းတွင် ထိခိုက်သူများပင် ပါရှိကြသည်။ မြောက်ဦးဖြစ်စဉ် တွင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးရုံးရှေ့ ပစ်ခတ်ခံ ရမှုတွင် ထိခိုက် ဒဏ်ရာ ရသူများကို မြောက် ဦးပြည်သူ့ဆေးရုံမှ ဆေးကုသရန် ခွင့်ပြုမှု အတားအဆီးများ ကြိုခဲ့ရသလို အရေးပေါ် ဆေးကုသမှု ခံရစဉ်တွင်လည်း ရဲဝန်ထမ်းများ၏ စစ်ဆေး မေးမြန်းခြင်းနှင့် ချုပ်နှောင် မှုများကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။

အရေးပေါ်လူနာများအဖြစ် စစ်တွေပြည်သူ့ ဆေးရုံကြီးသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး ဆေးဝါးကုသမှု ပြုလုပ်နေစဉ် အတွင်းပင် ဆေးရုံအချုပ်သို့ပြောင်း၍ ချုပ်နှောင်ထားခဲ့ ပါသည်။ ပြည်သူ့ပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁) ဖြင့် အမှုဖွင့်လှစ်တရားစွဲဆိုပြီး ထောင်ဒဏ်(၈) လ ကျခံခဲ့ရပြီးမှ အလံတော်ဥပဒေပုဒ်မ

(က) သေဆုံးသွားသူများ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့် ဒဏ်ရာရရှိမှုအခြေအနေ

(က-၁) မောင်မင်းကျော်သန်း၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့် ဒဏ်ရာရရှိမှု အခြေအနေ

အမည်	- မောင်မင်းကျော်သန်း
အသက်	- (၁၆) နှစ်
အဘအမည်	- ဦးမောင်ထွီးညို
နေရပ်	- မဟိန်ဂျီရပ်ကွက်၊ မြောက်ဦးမြို့
ထိခိုက်ဒဏ်ရာ	- နဖူးတွင် ကျည်ဖောက်ဝင် သွားသော ဒဏ်ရာပါရှိ

(က-၂) မောင်ကျော်သိန်းစိုး၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့် ဒဏ်ရာရရှိမှု အခြေအနေ

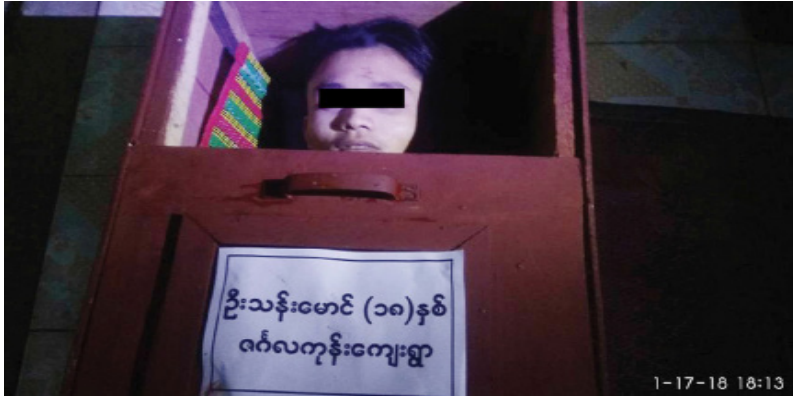
အမည်	- မောင်ကျော်သိန်းစိုး
မိဘအမည်	- ဦးလှသိန်းထွန်း နှင့် ဒေါ်စောသိန်းဖြူ
အသက်	- (၁၅) နှစ်
မွေးသက္ကရာဇ်	- ၁၃၆၄ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁၄) ရက်
လူမျိုး	- ရခိုင်
ပညာအရည်အချင်း	- (၈) တန်း
အလုပ်အကိုင်	- ဆိုင်ကယ်ဝပ်ရှော့လုပ်သား
ညီအစ်ကိုမောင်နှမ	- မောင်နှမ လေးဦးအနက် တတိယမြောက်သား
မိဘအလုပ်အကိုင်	- မုန့်တီလုပ်ငန်း
နေရပ်	- (တရ-၄၂၁) တောင်ရပ် ရပ်ကွက်၊ မဟိန်ဂျီရပ်၊ မြောက်ဦး။
ထိခိုက်ဒဏ်ရာများ	- ကျည်ဆံဒဏ်ရာမရှိ၊ ညာဘက်နောက်နားထင် အကွဲ ဒဏ်ရာပါ (သေနတ်ဘောင်ဖြင့် ထုထောင်းထားဟန်) ညာဘက်ရင်ဘတ် အပေါ်တွင် အလျား ၄ လက်မခန့် ဓါးဒဏ်ရာ အပေါက်ရာပါ၊ ညာဘက်ဒူးတွင် ဓားဒဏ်ရာ အပေါက်နှစ်ခုပါ (ဒိုးယိုပေါက်အနေအထား) ဘယ်ဘက် ပေါင်တွင် ဓားဒဏ်ရာ အပေါက်ပါ။လည်မျိုကို နင်းခြေ ထားသည်များကိုတွေ့ရ (ဆေးစစ်ချက်များအား ဆရာဝန်များမှ ထုတ်မပေးခဲ့)

(က-၃) မောင်နိုင်ဆန်းချေ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့် ဒဏ်ရာရရှိမှု အခြေအနေ

မည်	- မောင်နိုင်ဆန်းချေ
မိဘအမည်	- ဦးမောင်ကျော်စိန် နှင့် ဒေါ်သန်းဖြူမေ
အသက်	- (၂၁) နှစ်
လူမျိုး	- ရခိုင်
ပညာအရည်အချင်း	- စတုတ္ထတန်း
အလုပ်အကိုင်	- ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီ (ဘေးတွဲမောင်း)၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား
ညီအစ်ကိုမောင်နှမ	- မွေးချင်း ညီအစ်ကိုနှစ်ဦးတွင် ဒုတိယမြောက်သား
နေရပ်	- ပန်းဖဲတန်း (ရွာသာယာ) အောင်မင်္ဂလာရပ်ကွက်၊ မြောက်ဦးမြို့
ထိုခိုက်ဒဏ်ရာ	- ရင်ဘတ်အောက်တွင် ကျည်ဆံထိဒဏ်ရာတချက်ရှိ၊ မျက်နှာတွင်သေနတ်ဒဏ်ဖြင့် ထုထောင်းထားသည့် ဒဏ်ရာများရှိ၊ နောက်စေ့ပွင့်၍ သွေးယိုသည့် ဒဏ်ရာများရှိ

(က-၄) မောင်ဦးသန်းမောင်၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့် ဒဏ်ရာရရှိမှု အခြေအနေ

အမည်	-မောင်ဦးသန်းမောင်
မိဘအမည်	- ဦးသန်းကျော် နှင့် ဒေါ်နီနီ
အသက်	- (၁၈) နှစ်
မွေးသက္ကရာဇ်	- ၁၁၊ ၆၊ ၁၉၉၉
မှတ်ပုံတင်အမှတ်	- ၁၁/မဥန (နိုင်) ၁၆၇၆၄၇
လူမျိုး	- ရခိုင်
ပညာအရည်အချင်း	- ဒသမတန်း
ညီအစ်ကိုမောင်နှမ အလုပ်အကိုင်	- ညီအစ်ကိုမောင်နှမ လေးဦးတွင် အကြီးဆုံးသား
- ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဖုန်းဆိုင်တဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေ
(မသေဆုံးမီ ၅ ရက်ခန့်က ရှင်ပြုရန် မြောက်ဦးသို့ ရောက်ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်)
မိဘအလုပ်အကိုင်	- ဖခင်ဖြစ်သူမှာ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အလုပ်လုပ်နေပြီး မိခင်မှာ မိမိဒေသ၌ လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်
နေရပ်	- ဇာနည်ကျေးရွာ၊ မြောက်ဦးမြို့နယ်။
ထိခိုက်ဒဏ်ရာ	- ကျည်ဆံမှာ သူ၏ဘယ်ဘက်ခါးမှ ဆီးအိမ်ထဲဖောက်ဝင် သွား ဘယ်ဘက်လက်ညှိုးနှင့် လက်မတွင်ကျည်ရှပ် မှန်ဒဏ်ရာ

(က-၅) ကိုအောင်နိုင်လင်း၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့် ဒဏ်ရာရရှိမှု အခြေအနေ

အမည်	- ကိုအောင်နိုင်လင်း (ခ) တောက်လူမ
မိဘအမည်	- ဦးလှမောင်သိန်း နှင့် ဒေါ်ခင်သန်းအုန်း
အသက်	- ၃၅ နှစ်
လူမျိုး	- ရခိုင်
ပညာအရည်အချင်း	- နဝမတန်း (၉ တန်းအောင်)
အလုပ်အကိုင်	- တည်းခိုခန်းမန်နေဂျာ(king တည်းခိုခန်း)
ညီအစ်ကိုမောင်နှမ နေရပ်	- မွေးချင်းလေးဦးတွင် ဒုတိယမြောက်သား
- (လကမ- ၅၅၃) လော်ကမုန်းရပ်ကွက်၊ ပြင်ဈေးရပ်၊ မြောက်ဦးမြို့။
မိသားစုအလုပ်အကိုင်	- ဗွီဒီယိုအခွေရောင်း(လက်လီ)
ထိခိုက်ဒဏ်ရာများ	- ခြေထောက်ဒူးနှစ်ဘက်တွင် ကျည်ဆံထိမှန်ထား။

(က-၆) ကိုကျော်နိုင်ဝင်း၏ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့်
ဒဏ်ရာရရှိမှု အခြေအနေ

အမည်	- ကိုကျော်နိုင်ဝင်း (ခ) မျက်ပြူး
မိဘအမည်	- ဦးအောင်ကျော်ထွန်း နှင့် ဒေါ်မသိန်းခေ
အသက်	- ၂၃ နှစ်
မွေးသက္ကရာဇ်	- ၂၃၊ ၄၊ ၁၉၉၄
လူမျိုး	- ရခိုင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ်	- ၁၁/မဥန(နိုင်) ၁၂၉၈၃၂
ပညာအရည်အချင်း	- နဝမတန်း
ဇနီးအမည်	- မဝေဝေဆန်း
သမီးအမည်	- ထူးအေးမင်း (အသက် ၁ နှစ် ၈ လ)
အလုပ်အကိုင်	- ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီမောင်း
ညီအစ်ကိုမောင်နှမ
နေရပ်	- ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ၅ ဦးတွင် တတိယမြောက်သား
- အလစု (၆၈၄) အလယ်ဈေး၊ ကြက်လျှာကျွန်း၊
မြောက်ဦးမြို့။
ထိခိုက်ဒဏ်ရာ	- ကျည်ဆံဒဏ်ရာမပါ။ ရင်ဘတ်တွင် (ဖိနပ်ဒဏ်ရာ၊
တုတ်ဒဏ်ရာ၊ သေနတ်ဒဏ် ဒဏ်ရာ၊ အပေါ်နှုတ်ခမ်း
အထက်တွင် အပေါက်ဒဏ်ရာရှိ။

(က-၇) ကိုညီညီကျော်၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့် ဒဏ်ရာရရှိမှု အခြေအနေ

အမည်	- ကိုညီညီကျော် (ခ) ညီဘု
မိဘအမည်	- ဦးသန်းစိန် နှင့် ဒေါ်မဲပြား
အသက်	- ၃၁ နှစ်
လူမျိုး	- ရခိုင်
ပညာအရည်အချင်း	- ၈ တန်းအောင်
ဇနီးအမည်	- မစောအေး
သမီးအမည်	- မြတ်ဝင်းသွယ်
အလုပ်အကိုင်	- ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီ (ဘေးတွဲယဉ်မောင်း)
နေရပ်	- အမှတ် (၀၆၄) ၊ စံကားတောင်အုပ်စု (ဗန္ဓုလရပ်ကွက်) ၊ မြောက်ဦးမြို့။
ထိခိုက်ဒဏ်ရာ	- ညာဘက်ရင်ဘတ်အောက်တွင် သေနတ်ဒဏ်ရာ တချက်ပါ (နှစ်လက်မခန့်မြုပ်ဝင်နေ) ၊ လည်ပင်း (လည်မျို)တွင် point ဖိနပ်တွေ့ရ၊ ရင်ဘတ်၊ ဝမ်းဗိုက်၊ နောက်ကျောတို့တွင် သေနတ်ဒဏ်ဖြင့် ထုထောင်းထားခြင်းပါရှိ။

(ခ) သေဆုံးသွားသူများ၏ မိသားစုဝင်များ ရင်ဖွင့်သံ

(ခ-၁) မောင်ဦးသန်းမောင် သေဆုံးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်နီနီ ပြောကြားချက်

“ပထမကြားတာက ဆေးရုံရောက်တယ် ဆိုတဲ့ သတင်းပဲကြားတယ်။ ဆေးရုံကိုလိုက်သွား တော့မှ သေတယ်ဆိုတာသိရတာ။

သားလေးက လိမ္မာပါတယ်။ အကျင့်စာ ရိက္ခာလည်း ကောင်းတယ်။ အစိုးရကို လုံးဝမကျေနပ်ဘူး။ မတရားသဖြင့် ပစ်သတ် လို့ လုံးဝမကျေနပ်ဘူး”ဟု မောင်ဦးသန်းမောင်၏ မိခင် ဒေါ်နီနီ က ပြောသည်။

မောင်ဦးသန်းမောင်မှာ ထိုနေ့ညက သူငယ်ချင်းများနှင့်အတူ နေအိမ်မှ ညနေ (၈) နာရီခန့်တွင် ထွက်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မောင်ဦးသန်းမောင် သေဆုံးပြီးနောက် ပိုင်းတွင် အစိုးရဘက်မှ ထောက်ပံ့ငွေ (၅) သိန်းကျပ် ပေးအပ်ခဲ့သည်ကိုနာရေးကူညီမှု အသင်းမှ ပေးသည်ထင်၍ လက်ခံခဲ့သော်လည်း နောက်နေ့တွင်အစိုးရကပေးမှန်းသိသဖြင့် ပြန်ပေးခဲ့ကြောင်း ဒေါ်နီနီက ဆိုသည်။

တရားမျှတမှု တစ်စုံတရာ ရရှိရေးအတွက် အမှုဖွင့်တိုင်ကြားရန် ကြိုးစားခဲ့ပုံများနှင့် ပတ်သက်၍ “တခါတော့ တိုင်ကြားဖို့၊ အမှုဖွင့်ဖို့ကြိုးစားခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းက စစ်တွေမှာ ဗုံးပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်တာနဲ့ မသွားဖြစ်လိုက်တော့ဘူး။ နောက်ပိုင်းမှာ ဦးဆောင်မယ့်သူကလည်း မရှိတော့တာနဲ့တရားစွဲဖို့လည်း မလုပ်ဖြစ်တော့တာပါ”ဟု ဒေါ်နီနီက ဆိုသည်။

သားဖြစ်သူ သေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ “အစိုးရကို ဘာမှလည်း မတောင်းဆိုချင်ဘူး။ လုံးဝလည်း မကျေနပ်ဘူး။ သူတို့ကလာပြီးတော့ သတင်းမေးတာမျိုးတောင် မလုပ်ကြဘူး။ ကျွန်မတို့သားတို့ကို သတ်သလိုမျိုး သူတို့ကိုလည်း အပြစ်ပေးစေချင်တယ်” ဟုမျက်ရည်ဝဲကာ ပြောပြခဲ့သည်။

(ခ-၂) ကိုညီညီကျော် သေဆုံးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍
ဇနီးဖြစ်သူ မစောအေးပြောကြားချက်

လင်ယောက်ျားဖြစ်သူ သေဆုံးရမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား ဥပဒေအရ အရေးယူပေးစေလိုကြောင်း၊ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများအတွက် ထိုက်သင့်သည့် ပြန်လည်ကုစားမှုမျိုးကို ပေးစေလိုကြောင်း ဇနီးဖြစ်သူ မစောအေးက ပြောကြားခဲ့သည်။

“အစိုးရကို ပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်မယောက်ျား သေဆုံးသွားတဲ့အတွက်ကျွန်မ လုံးဝမကျေနပ်ဘူး။

သူတို့ကကြက်ကလေး၊ ငှက်ကလေးသတ်သလို သတ်သွားတယ်။ ကျွန်မမှာ သမီးလေးတယောက်နဲ့ ရှေ့ဆက်ပြီး ဘယ်လို လုပ်ရမှန်း မသိတော့ဘူး” ဟု ပြောခဲ့သည်။

လင်ယောက်ျား သေဆုံးပြီးနောက် မိသားစုစားဝတ်နေရေး အခက်အခဲကြောင့် ဆင်းရဲ ပင်ပန်း စွာအလုပ်လုပ်နေကြရကြောင်းလည်း ဆိုသည်။

“သူ့ရှိတုန်းကတော့ အိမ်မှာပဲ နွေးနွေးထွေးထွေးနေရတယ်။ အခုကျတော့ အလုပ်လည်း လုပ်နေရတယ်။ တရက်မှလည်း မနားရဘူး” ဟု သူမ၏ အခက်အခဲကို ငိုလျက်ပြောသည်။

“အစိုးရက တာဝန်ယူမှုမရှိသည့်အပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရဆီကနေ တောင်းဆိုချင်တာကတော့ ကျွန်မသမီး ပညာရေး၊ အဖေမရှိတော့တဲ့ဘဝကို သူတို့တွေ ဘာလုပ်ပေးနိုင်သလဲ။ ကျွန်မသမီးလေးရဲ့ ဘဝရှေ့ရေးအတွက် ဘာတွေလုပ်ပေးနိုင်မလဲ။ ယောက်ျားရှိတုန်းကဆိုရင် ကျွန်မဘာမှ လုပ်စရာမလိုဘူး။ သူကပဲရှာကျွေးပေးနေတာ။ အခုတော့ဘဝက အများကြီး ရုန်းကန်နေရတယ်” ဟု မစောအေးက ပြောခဲ့သည်။

အစိုးရက တာဝန်ယူမှုမရှိသည့်အပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ “အစိုးရဆီကနေ တောင်းဆိုချင်တာကတော့ ကျွန်မသမီးပညာရေး၊ အဖေမရှိတော့တဲ့ဘဝကို သူတို့တွေ ဘာလုပ်ပေးနိုင်သလဲ။ ကျွန်မသမီးလေးရဲ့ ဘဝရှေ့ရေးအတွက် ဘာတွေလုပ်ပေးနိုင်မလဲ။ ယောက်ျားရှိတုန်းကဆိုရင် ကျွန်မဘာမှ လုပ်စရာမလိုဘူး။ သူကပဲ ရှာကျွေးပေးနေတာ။ အခုတော့ ဘဝက အများကြီး ရုန်းကန် နေရတယ်” ဟု မစောအေးက ပြောခဲ့သည်။

(ခ-၃) ကိုညီညီကျော် သေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍
မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်မဲပြားပြောကြားချက်

ကိုညီညီကျော်၏ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်မဲပြားမှာ သူ့သားဆုံးပြီးကတည်းက စိတ်မကောင်း၊ နှလုံးမကောင်း ဖြစ်သွားသဖြင့် ရန်ကုန်အထိ သွားရောက်ကာ ဆေးကုသမှုခွင့်ယူခဲ့ရကြောင်း၊ သူ၏ သားသည် နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှုမရှိ ကြောင်း၊ အကျင့်စာရိတ္တပိုင်းမှာလည်း နည်းနည်းပါးပါး သောက်စားတတ်ရုံကလွဲပြီး အေးအေးဆေးဆေး နေတတ်သူ ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

အသုဘချသည့်နေ့တွင် ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှစ်ဦးက သေဆုံးသူများ၏ မိသားစုဝင် တဦးစီကို မြောက်ဦးမြို့ နာရေးကူညီမှုရုံးသို့ ခေါ်ယူ၍ ပိုက်ဆံပေးကာ လက်မှတ်ထိုး ခိုင်းခဲ့ကြောင်း လည်းဆိုသည်။

အစပိုင်းတွင် အစိုးရပိုင်းကပေးသည့် ပိုက်ဆံမှန်းမသိ၍ လက်ခံခဲ့သော်လည်း နောက်တနေ့ နေ့လည်တွင် ပြန်ပေးခဲ့ကြောင်း ဆိုသည်။ သို့သော် တခြားလူမှုရေး အဖွဲ့များက ကူညီထောက်ပံ့မှုကိုတော့ လက်ခံခဲ့ကြောင်း ပြောသည်။

လူစုလူဝေးကို အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းခံရသည့် ညက အတွေ့အကြုံကိုလည်း ပြန်လည် ပြောပြခဲ့သည်။ “ကျွန်မက ပန်းပဲတန်းမှာ နေတယ်။ သားက ဗန္ဓုလမှာ နေတာ ဆိုတော့ ည (၁၁) နာရီလောက်မှာ ချွေးမက ညီဘု မရောက်သေးဘူးဆိုပြီး တော့ အကြောင်းကြားလာတယ်။ အဲ့ဒါနဲ့ကျွန်မရယ်၊ သားအငယ်ရယ်၊ သားမက်ရယ် ဆေးရုံကိုသွားကြည့်ကြတယ်။ သေမှန်း ပျောက်မှန်းလည်း မသိပါဘူး။ ဆေးရုံမှာပဲ ရှာနေကြတာ။ တခန်းပြီးတခန်းရှာနေတုန်း အရင်ရောက်နေတ သားအလတ်ကရင်ခွဲရုံ ဘက်က ထွက်လာတယ်။ ဟိုဘက်မှာလည်း လူနာတွေရှိတယ်ကြားတယ်။ သွားကြည့် ကြမယ်ဆိုပြီး သားအလတ်ကို ခေါ်တော့ သူကတားတယ်။ ကျွန်မကိုလည်း အိမ်ပြန်ဖို့ပဲခေါ်နေတယ်။ အဲ့ဒီတော့မှ သူ့လက်မှာကိုင်ထားတဲ့ သားကြီးရဲ့ ဖိနပ်နဲ့ ဆိုင်ကယ် သော့ကို တွေ့တယ်။ အဲ့ဒါနဲ့ ဒါဘယ်ကရခဲ့သလဲ မေးတော့ အမေ စိတ်ကိုထိန်းပါတဲ့။ ကိုကိုဆုံးသွားပြီး အခုရင်ခွဲရုံမှာလို့ ပြန်ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ရင်ခွဲရုံကိုသွားကြည့်တော့ ရဲတွေ အများကြီးပဲ၊ လုံးဝလည်း ဝင်ခွင့်မပေးဘူး။ သူတို့က ခဏစောင့်ဆိုပြီး ပြောတယ်။ ချမ်းလွန်းတဲ့ ညကြီးမှာ သားအတွက်ငိုရင်းနဲ့ စောင့်၍သာနေရတယ်။ စောင့်နေတဲ့ရဲတွေ ပြန်သွားတာနဲ့ ရင်ခွဲရုံကို ပိတ်လိုက်ကြတော့ သားအလောင်းကိုတောင် ကြည့်ခွင့်မရခဲ့ဘူး။ နောက်တရက်မှ ကြည့်ရတယ်” ဟု မျက်ရည်ဝဲကာ ပြောပြခဲ့သည်။

(ခ-၄) ကိုနေလင်းအောင် သေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍
မိခင်ဖြစ်သူဒေါ်ခင်သန်းအုန်း ပြောကြားချက်

ကိုနေလင်းအောင် သေဆုံးခဲ့ရမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မိခင်ဖြစ်သူဒေါ်ခင်သန်းအုန်းက “ သားသေသွားတာကို ည (၁) နာရီ လောက် မှာ သိရတယ်။ သူ့အလုပ်လုပ်နေတဲ့ တည်းခိုခန်းပိုင် ရှင် လာပြီးမေးတယ်။ အောင်နေလင်း အိပ်နေ လား၊ ဒီမှာရှိလားပေါ့။ သူတို့ဆီကို မရောက်ဘူး ဆိုပြီး လာပြောတယ်။ ကျွန်မကလည်း မရှိဘူး၊ ဒီကိုမရောက်ဘူးဆိုပြီး ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

အစိုးရရုံးမှာလည်းပစ်တယ်၊ ခတ်တယ်ကြားတယ်။ ဆေးရုံကို သွားကြည့်ကြမယ် ဆို ပြီး ဆိုင်ကယ်တစီး ငှားကာ လိုက်သွားကြတယ်။ ဆေးရုံကို ရောက်သွားပေမယ့် ကြည့်ခွင့် မရခဲ့ဘူး။ အဲ့ဒါနဲ့ ဆေးရုံထဲမှာထိုင်နေတုန်း ဘေးနားက တယောက်က ဖုန်းကြည့်နေ တယ်။ သူ့ဖုန်းမှာ ကျွန်မသားအလောင်းကို မြင်လိုက်ရမှ သိရတာ” ဟု ထိုညက သူမ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပုံကို ပြန်လည်ပြောပြပါသည်။

တခြားသေဆုံးခဲ့သူများ၏ မိသားစုဝင်များနှင့်အတူ သူမကိုလည်း အစိုးရဘက် မှ လျော်ကြေးငွေ (၅) သိန်း ပေးခဲ့သည်။ အစပိုင်းတွင် အစိုးရပေးသည့်ငွေမှန်းမသိ ၍လက်ခံခဲ့သော်လည်း နောက်တနေ့ နေ့လည်တွင် သေဆုံးသွားသူများ၏ မိသားစု (၇) စုလုံးက တပြိုင်တည်းပြန်လည် ပေးအပ်ခဲ့သည်ဟုလည်း ပြောပြခဲ့သည်။ သားဖြစ်သူ သေဆုံးပြီးနောက်ပိုင်း စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရကြောင်းလည်း ဒေါ်ခင်သန်းအုန်းက ပြောသည်။

အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများ၏ လစ်လျူရှုထားမှုကြောင့် နစ်နာနေရသည့်အတွက် အစိုးရပိုင်းကို တောင်းဆိုချင်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ “ကလေးတွေ သေဆုံးရတာ နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မတို့က တာဝန်ရှိတဲ့သူတွေကို တရားစွဲချင်တယ်။ ဒီအမှုကိုမပ ပျောက်ရအောင်၊ ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို မတရား သတ်ပစ် ရလဲဆိုတာကို အမှန်အတိုင်း- ဖြစ်စေချင်တယ်” ဟု ပြောသည်။

ကိုနေလင်းအောင်သည် အခင်းဖြစ်သည့်နေရာတွင်ပင် သေဆုံးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး သူ့သေဆုံးခဲ့ရမှု အတွက် ဆေးလက်မှတ် ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်း မရှိပေ။

(ခ-၅) နိုင်ဆန်းချေ သေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍
မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ဖြူမေ ပြောကြားချက်

မောင်နိုင်ဆန်းချေ သေဆုံးခဲ့ရမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မိခင်ဖြစ်သူဒေါ်သိန်းဖြူမေက “ သူဆုံးသွား တာ စားဝတ်နေရေးကအစ အဆင်မပြေဘူး။ သားအမိနှစ်ယောက်တည်းနေတာမှာ သူကလုပ်ကျွေးနေတဲ့ သူလေ။ အခုတော့ကိုယ့် ဘာသာကိုယ် ရုန်းကန် လုပ်စားနေရတယ်” ဟု သူမ၏ အခက်အခဲကို ပြောပြသည်။

သေကြေအောင်အထိ ရိုက်နှက်ပစ်ခတ် ကျူးလွန်ခဲ့သူများကိုလည်း တရားဥပဒေနှင့်အညီအရေးယူ ပေးစေလိုကြောင်းနှင့်မိမိသား အသက်ဆုံးရှုံးမှုများအတွက် လည်းပြန်လည်ကုစား ပေးစေ လိုကြောင်းလည်း အသက် (၅၅) နှစ်အရွယ် ဒေါ်သိန်းဖြူမေက ဆိုသည်။

အစိုးရက ထောက်ပံ့သည်ဆိုသည့်ငွေကြေးကိုလည်းပြန်လည်ပေးလိုက်ကြောင်းနှင့် တခြားလူမှုရေး အဖွဲ့များက ထောက်ပံ့သည်ကိုတော့ ယူခဲ့ကြောင့်ပြောသည်။

ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့ ညက အဖြစ်အပျက်နှင့်ပတ်သက်၍ “ည (၁၁) နာရီကျော်လောက်မှာ သားလေး ဆုံးသွားကြောင်း သိရတယ်။ သားအလောင်းကို ရင်ခွဲရုံရောက်မှ ကြည့်ခွင့်ရတယ်။ ဒါတောင်မှချက်ချင်းဝင်ကြည့်ခွင့်မရခဲ့ဘူး။ ပထမတော့ ပစ်ခတ်မှုဖြစ်တယ်ကြားလို့ ဆေးရုံကိုလိုက်သွားတယ်။ ဆေးရုံမှာရှာနေတုန်းတယောက်က ရင်ခွဲရုံမှာ အဲ့ဒီကလေးနဲ့တူတဲ့ အလောင်းတလောင်း တွေခွဲတယ်ဆိုလို့ သွားကြည့်တော့ ရင်ခွဲရုံ တံခါးပိတ်ထားတယ်။ နောက်မှ သံဃာတော်တပါးရောက်လာပြီး ဖွင့်ခိုင်းမှ ဖွင့်ပေးတာ။ ကြည့်ပြီးတာနဲ့ ခဏလေးနဲ့ ပြန်ထွက်ခိုင်းတယ်” ဟု ပြောပြသည်။ အစိုးရ၏ တာဝန်ယူမှုမရှိသည်ကိုလည်း “အစိုးရအနေနဲ့ လျော်ကြေးပေးသင့်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်ငွေကြေးတော့ မလိုချင်ဘူး၊ သိန်းတထောင်ပေးလည်း မကျေနပ်နိုင်ဘူး။ တရားစွဲရင်လည်း ရမှာမဟုတ်ပါဘူး၊ အစိုးရကို တရားစွဲမယ် ဆိုရင်လည်းဘယ်မှာ သွားစွဲ ရမှာလဲ” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။ မောင်နိုင်ဆန်းချေ သေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆေးရုံမှဆေးစာ ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိပေ။

(ခ-၆) မောင်ကျော်နိုင်ဝင်း သေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍
အစ်မဖြစ်သူ မလှမြင့်သန်း ပြောကြားချက်

“သူ့ကိုရဲသားတွေကသတ်လိုက်ကြတာ။ သေနတ်နဲ့ပစ်တဲ့ ဒဏ်ရာမရှိပဲ ရိုက်နှက် ထားတဲ့ ဒဏ်ရာတွေပဲ ရှိတာလေ။ နှာခေါင်း အောက် နားမှာ တော့ပေါက်ပြဲဒဏ်ရာရှိတယ်။ သေနတ် နဲ့ ထိုးထားတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဦးခေါင်းတခု လုံးက ကြွေမွသွားတယ်။ သူ့ဆုံးသွားတာကည (၁၂) နာရီလောက်မှာပါ။ ဆရာဝန်တွေ ပြော တာကတော့ နာရီဝက်လောက် နောက်ကျသွား တယ်လို့ ပြောပါတယ်” ဟု ထိုနေ့က အပြစ်အပျက်ကို အစ်မဖြစ်သူ မလှမြင့်သန်းက ပြောပြသည်။

သေဆုံးခဲ့ရသူများအတွက် တရားမျှတမှုတစ်စုံတရာ မရရှိမှုနှင့် ပတ်သက် ၍လည်း “အစိုးရကို တရားစွဲချင်တယ်၊ မဖြစ်စလောက်ငွေကြေးနဲ့ လူတယောက်ကို တန်ဖိုးဖြတ်ရသလဲ မေးချင်တာ။ ဒါပေမယ့်အခုချိန်ထိတော့ ကျွန်မတို့ဘက်ကတရားစွဲ ဆိုတာတွေ မရှိသေးပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အစိုးရနဲ့ စကားမပြောချင်လို့ပဲ။ တရားမစွဲဘဲ ထားလိုက်ပြန်တော့လည်း အစိုးရကသူတို့ကို ကျွန်မတို့က တရားမစွဲဘူး၊ ကြောက်နေတယ်လို့ ထင်ပုံရတယ်” ဟုလည်း သူမက ပြောဆိုသည်။

သေဆုံးခဲ့ရသူများ၏ မိသားစုများအပေါ်တွင် အစိုးရကလစ်လျူရှုထားသည် အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍လည်း “အစိုးရကို ပြောချင်တာကတော့ သေဆုံးသွားတဲ့ ကလေးတွေကို ငွေ(၅) သိန်းနဲ့တန်ဖိုးဖြတ်တယ်။ အဲဒီကလေးတွေကို သတ် ခဲ့တဲ့ အစိုးရ ဝန်ထမ်းတွေထဲက တယောက်ကို သိန်း (၂၀)ပေးမယ်ဆိုရင် သတ်လို့ရမလား။ မဟုတ် ရင် သေဆုံးသွားသူ (၇)ယောက်အတွက် အစိုးရက တယောက်ကို သိန်းတသောင်း စီပေး။ အစိုးရမှာက သိန်းတသောင်းဆိုလည်းပေးနိုင်တာပဲ။ အဲဒါမှမိသားစုစားဝတ် နေ ရေး အဆင်ပြေမှာ၊ အဲဒီလောက်ပဲ ပြောချင်တယ်” ဟု သေဆုံးသူ မောင်ကျော်နိုင်ဝင်း ၏ အစ်မဖြစ်သူ မလှမြင့်သန်းက ပြောခဲ့သည်။

ကျူးလွန်ခဲ့ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သူများအား ဥပဒေနှင့်အညီ မှန်မှန်ကန်ကန်ဖော် ထုတ် အရေးယူပေးစေလိုကြောင်း၊ နစ်နာမှုများအတွက်လည်း ကျေနပ်သည်အထိ လျော်ကြေးပေး စေလိုကြောင်း ဇနီးဖြစ်သူ မဝေဝေဆန်းကဆိုသည်။

(ခ-၇) မောင်ကျော်သိန်းစိုးသေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍
အစ်မဖြစ်သူ မအိအိဖြူပြောကြားချက်

မောင်ကျော်သိန်းစိုး သေဆုံးခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး အစ်မဖြစ်သူ မအိအိဖြူက “သူ့သေတာကို ည (၁) နာရီလောက်မှ သိရတယ်။ သူ့ရဲ့သူငယ်ချင်း မင်းကျော်သန်းနှင့် (၇)နာရီ လောက်ကတည်းက ထွက်သွားတာ၊ မောင်လေး မရောက်သေးဘူးဆိုပြီး ရွာမှာရှာနေတုန်းပဲရှိသေး တယ်။ မြင်လိုက်တဲ့သူတွေက အလောင်း (၇) လောင်းကို ရဲတွေက ခွေးသေတွေလို ဆွဲချပစ်ခဲ့ တာလို ပြောကြတယ်။

ပထမတခါ ဖုန်းဆက်တော့ “ဟဲလို” ဆိုပြီး ဖုန်းကိုင်သေးတယ်။ နောက် တခေါက်ဆိုတော့ ကျွန်တော်က ရဲသားပါတဲ့။ တတိယအကြိမ် ထပ်ဆက်တော့ ဒီဖုန်း ပိုင်ရှင်မှာ ဒူးမှာဒဏ်ရာရနေလို့ပါ ဆိုပြီး ပြောတယ်။ ရှာနေတဲ့ အချိန်မှာ ဆက်တာ မောင်လေးက ဖုန်းကိုင်နိုင်သေးတယ်။ သဘောကတော့ သူတို့ သတ်နေတဲ့ အချိန် ဖြစ် လိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ “ဟဲလို” ဆိုပြီး ပြောနိုင်သေးတာပဲ။ နောက် တခေါက် ဆက်မှသာ ရဲကိုင်တာ” ဟု ထိုနေ့က အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြသည်။

သေဆုံးပြီး နောက်ပိုင်းတွင်လည်း အောင်တပ်ရပ်ကွက်၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဦးဖြူလှထွန်းနှင့် တောင်ရပ်ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဦးအောင်သိန်းတို့မှ မြောက်ဦး မြို့ နာရေးကူညီ မှုအသင်းရုံးထဲသို့သေဆုံးသူများ၏ မိသားစုဝင်များကိုခေါ်ယူကာ ဘူးသီးတောင်လူငယ် အဖွဲ့မှပေးသည်ဟုဆိုပြီး ပိုက်ဆံငါးသိန်းစီပေးခဲ့ကြောင်းလည်း သူကဆိုသည်။ သို့သော်လည်းနောက်တနေ့တွင်အစိုးရကပေးသည်ဟုသိရှိရပြီးနောက် ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြူလှထွန်းထံ ပြန်လည် ပေးအပ်လိုက်သည်ဟုပြောသည်။

သူမ၏ မောင်ဖြစ်သူ သေဆုံးပြီးနောက် မိသားစုစားဝတ်နေရေး ပိုမိုကြပ်တည်း သွားကြောင်းမအိအိဖြူပြောသည်။

“သူ့ရိုတုန်းကတော့ ညဘက်တွေမုန့်တီလုပ်ရင်လည်း ဝင်ကူဖို့ရတယ်။ မနက် ပိုင်းကျမှ သူက ဝပ်ရှော့ကိုသွားတာ။ အားလုံးက အလုပ်ကိုယ်စီလုပ်နေမှ အဆင်ပြေ တာ၊ သူမရှိတော့တာနဲ့ လစ်ဟာမှုတွေ ရှိလာတယ်” ဟုလည်းသူမကဆိုသည်။

အကြမ်းဖက် ဖြိုခွဲမှုတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဘက်မှ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် အသက်သေ ဆုံးသည် အထိရှိခဲ့ကြသော်လည်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးတယောက်မှ အရေးယူ မခံရသည့်

ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍လည်း -

“ပြည်သူနှင့် အစိုးရဆိုတာ သားသမီးနဲ့ မိဘလိုပါပဲ။ အစိုးရက ပြည်သူကို သားသမီးနဲ့ မိဘလို ဆက်ဆံပေးမှ ပြည်သူတွေက အေးချမ်းမှာ။ နောက်လူတွေကို လည်း ဒီလိုမျိုးမသတ်စေချင်ဘူး။ နောက်လူတွေကိုလည်သနားတဲ့ဥပဒေပေးပါ။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ကလေးတွေက အသက်တောင် မပြည့်သေးဘူး” ဟု ဆိုသည်။

အသတ်ခံရသူများအတွက် တရားမျှတမှု တစ်စုံတရာရရှိအောင် လုပ်ဆောင် ပေးလိုသော်လည်း မိမိတို့ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများအတွက် အလုပ်လုပ်နေ ကြရသလို ပညာတတ် အသိုင်းအဝန်း မဟုတ်သည့်အတွက် ဥပဒေဆိုင်ရာကိစ္စများကို မသိ၍ တရားစွဲဆိုမှုများ မလုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်းလည်းဆိုသည်။

“အမှန်တရားကိုတော့ ဖော်ထုတ်ချင်တာပေါ့။ မတရားသဖြင့်သေဆုံး ခဲ့ကြရ တာပဲ။ ဒါပေမယ့်ဦးဆောင် လုပ်ပေးမယ့်သူလည်းမရှိဘူး” ဟု သေဆုံးသူ မောင်ကျော် သိန်းစိုး၏ အစ်မဖြစ်သူ မအိအိဖြူက ဆိုသည်။

မြောက်ဦး လူထုဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုကို အကြမ်းဖက် ဖြိုခွင်းခံရပြီးနောက်ပိုင်းတွင် အစိုးရဘက်မှ တိတ်ဆိတ်နေခြင်းနှင့် ပတ်သတ်၍ မအိအိဖြူက

“အစိုးရကိုပြောချင်တာဘာကြောင့်သတ်တာလဲ၊ဘာကြောင့်အစိုးရကပွင့်ပွင့်လင်း လင်းမဖော်ထုတ်တာလဲ၊ သေဆုံးပြီးတာနဲ့အစိုးရက ဘာကြောင့် တိတ်ဆိတ်နေရတာလဲ၊ မတရားလည်း သေရသေးတယ်။သူတို့ကတော့ တိတ်ဆိတ်နေတာ ဘာကြောင့်လဲ” ဟု မချီတင်ကဲ မေးခွန်းထုတ်ခဲ့သည်။

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၁၆ရက်နေ့ကမြောက်ဦးမြို့တွင် ဟောပြောခွင့်ရရေးဆန္ဒထုတ် ဖော်ခြင်းကိုရဲတပ်ဖွဲ့မှအကြမ်းဖက်ဖြိုခွဲလိုက်ခြင်းကြောင့်သေဆုံးခဲ့ရသူများ၏ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်း

(ဂ) ဒဏ်ရာရရှိကာ ထောင်ကျခံခဲ့ရသူများ၏ ရင်ဖွင့်သံ

(ဂ-၁) မောင်ကျော်စိန်ထွန်း၏ ပြောကြားချက်

- အမည် - မောင်ထွန်းကျော်စိန်
- မိဘအမည် - ဦးငမဲချေ (ကွယ်လွန်)၊
- ဒေါ်သိန်းသိန်းနု
- မွေးသက္ကရာဇ် - ဝါကျွတ်လဆန်း (၁၃) ရက်
- ၁၃၄၆ ခုနှစ်။
- လူမျိုး။ဘာသာ - ရခိုင်။ဗုဒ္ဓ
- ပညာအရည်အချင်း- ၉ တန်း
- နေရပ် - ပြင်လှကျေးရွာ

“ကျွန်တော်အဲဒီအချိန်က(၉)တန်းကျောင်းသားပါ။ မြောက်ဦးမြို့သူရိယရောင်ခြည်ပရဟိတကျောင်းမှာ ကျောင်းတက်နေပါတယ်။ အဲဒီနေ့က နန်းရာကုန်းမှာ ဒေါက်တာအေးမောင် ဟောပြောပွဲ ရှိတယ်လို့ကြားပါတယ်။ ကျောင်းကဆရာတော်ကလည်း ဟောပြောပွဲကို သွားသင့်တယ်လို့ဆိုတာနဲ့ သွားလိုက်ပါတယ်။”

“နန်းရာကုန်းရောကတော့ ဟောပြောပွဲအပိတ်ခံလိုက်ရတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ပွဲခင်းထဲမှာ လူကြီးတွေကအသံချဲ့ စက်နဲ့ “နှစ်တိုင်းဒီပွဲကို ကျင်းပခွင့်ရခဲ့တာ၊ ဒီနှစ်မှာ မရ တော့ဘူး၊ ကျင်းပခွင့်ရဖို့အတွက်တောင်းဆိုဖို့ သွားကြမယ်”ဆိုပြီး တိုက်တွန်းနေကြပါတယ်။ကျွန်တော်လည်းလိုက်သွားခဲ့တယ်” ဟု ဆန္ဒပြပွဲဖြစ် ပေါ်လာပုံကို ပြောပြခဲ့သည်။

“(၆၀၀၀) လောက်ရှိတဲ့လူထုဟာ နန်းရာကုန်းကနေစပြီး

“ဒေါက်တာအေးမောင် ဟောပြောခွင့် ရရှိရေး”

နန်းရာကုန်းတွင် မီးထွန်းခွင့်ရရှိရေး” ကြွေးကြော်သံတွေနဲ့ မြို့ကိုတပတ် ပတ်ခဲ့ကြတယ်။ မြို့တပတ်ပတ်ပြီး နန်းရာကုန်းကို ပြန်လာခဲ့ကြတယ်။ တောင်းဆိုကြပေမယ့် အခြေအနေက ဘာမှထူးမလာသေးပါဘူး- ဟု ထိုနေ့က အစပိုင်းအခြေအနေကို ပြောပြသည်။အဲ့ဒါကြောင့် ခရိုင်ရုံးမှာ တောင်းဆိုကြမယ်ဆိုပြီး အဲ့ဒီလူထု (၆၀၀၀)ခန့် ဟာ

“ဒေါက်တာအေးမောင် ဟောပြောခွင့်ရရှိရေး၊

နန်းရာကုန်းတွင် မီးထွန်းခွင့်ရရှိရေး”

ဆိုပြီး တောင်းဆိုသံတွေနဲ့ ခရိုင်ရုံးကို ဦးတည်သွားခဲ့ပါတယ်။ ထွေ/အုပ်ရုံးရှေ့ရောက်တော့ တောင်းဆိုကြတယ်။ ဘာမှ အကြောင်းမပြန်ဘူး၊ လူတွေကလည်း ဆူပူလာကြ

တယ်။ ရဲသားတွေက သေနတ်ကို မိုးပေါ်ထောင်ပစ်လိုက်တယ်။ သေနတ်သံ ကြားတော့ ထွက်ပြေးသွားကြတယ်။ လူ(၁၀၀) လောက်သာ ကျန်ခဲ့တော့တယ်။ ဆက်လက်တောင်းဆိုနေကြတယ်။ သေနတ်နဲ့ လူအုပ်ထဲကို ပစ်ထည့်လိုက်တော့ ကျွန်တော့်အနားက လူတွေကို ထိတယ်။ ကျွန်တော်က ဆွဲကူဖို့ သွားတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်ပေါင်ကို ကျည်တချက်ဖောက်ဝင်သွားတယ်။ ကျွန်တော် အော်လိုက်တော့ လူတယောက်က သူ့ပုဆိုးကို ချွတ်ပြီး ပေါင်ကိုစည်းထားလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်ကိုထမ်းပြီး ဆေးရုံကိုယူလာခဲ့တယ်” ဟု ထိုညက တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်များကို ပြောပြခဲ့သည်။

“ဆေးရုံ ရောက်တော့ လက်မခံဘူးလို့ ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော်ကို ထမ်းလာတဲ့သူက ဒါပြည်သူ့ဆေးရုံ မဟုတ်လားဆိုပြီး စကား အခြေအတင် ပြောကြရသေးတယ်။ တချို့ ကလည်း ဆေးရုံကို ခဲနဲ့ပစ်ကြသေးတယ်။ ကျွန်တော်ဒဏ်ရာကလည်း သွေးတွေ အရမ်းထွက်နေတော့ ဆရာမ တဦးက “**သွေးအရမ်းထွက်နေပြီ သွေးအားနည်းနေပြီ**” ဆိုပြီး သွေးသွင်းပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို နောက်တနေ့မနက် (၇) နာရီမှာ စစ်တွေ ဆေးရုံသို့ ပို့ကြပါတယ်။ စစ်တွေဆေးရုံမှာ တပတ်လောက် ဆေးကုသမှုခံယူရပါတယ်။ အဲ့ဒီနောက် ကျွန်တော်တို့ကို ဆေးရုံအချုပ်မှာ ခြေထိပ်၊ လက်ထိပ်တွေ ခတ်ပြီး ထားလိုက်ပါတယ်” ဟု သူကဆိုသည်။

စစ်တွေ အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် နေထိုင်ခဲ့ရသည့် အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း “ထောင်မှာ ကြမ်းပိုးတွေ အရမ်းကိုက်တယ်။ ကောင်းကောင်းမအိပ်ရဘူး၊ ထောင်ဝင်စာလာမပို့တဲ့သူတွေမှာ ကောင်းကောင်း မစားရဘူး၊ ကျွန်တော်အမေက ထောင်ဝင်စာအမြဲတမ်းလာပို့ပါတယ်” ဟုပြောသည်။

ဒဏ်ရာများဖြင့် တရားရင်ဆိုင်ခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ “ကျွန်တော်တို့ကို ဌာန (၅) ခုက တရားစွဲတယ်လို့ သိရပါတယ်။ တရားစွဲသူ ဘယ်သူဘယ်ဝါ ဆိုတာကိုတော့ မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ ပုဒ်မ ၆ (၁) နဲ့ အမှုရင်ဆိုင်ခဲ့ရတယ်။ (၂၄) ကြိမ်ရုံးတက်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်ကို ထောင်ထဲမှာ (၉) တန်းစာမေးပွဲ ဖြေဆိုခွင့် ပေးခဲ့တယ်။ (၉) တန်းကို အောင်ခဲ့ပါတယ်။ ထောင်ထဲမှာ အင်္ဂလိပ်စာလည်း သင်ရပါတယ်။ စစ်တွေထောင်မှာ (၈) လနှင့် (၁) ရက်နေခဲ့ရတယ်။ (၂၅. ၉. ၂၀၁၈) နေ့၊ နေ့လည် (၁၂) နာရီမှာ ထောင်က လွတ်ပါတယ်” ဟုလည်း မောင်ထွန်းကျော်စိန်ကပြောသည်။

တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှု၊ တရားရုံးများ၏ မသမာမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ သူတို့ ခံစားခဲ့ရသည်ကိုပြောပြသည်။ “လွတ်တယ်ဆိုပေမယ့် လက်ထိပ်ဖြုတ်မပေးပဲ တရားရုံးမှာ ထားသေးတယ်။ အလံချမှု၊ လက်နက်လုမှု၊ ဝတ္တရားနှောင့်ယှက်မှုနဲ့ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ညနေ (၅) နာရီခန့်မှာ ထောင်ထဲသို့ ပြန်ပို့လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အလံလည်းမဖြုတ်ခဲ့ပါ။ လက်နက်လည်း မလုခဲ့ကြဘူး။ နောက်တနေ့မှာ မြောက်ဦး အချုပ်ထံသို့ပို့ လိုက်ပါတယ်။ မြောက်ဦးအချုပ်မှာ (၂) ပတ်လောက် နေခဲ့ရပါသေးတယ်။

(၉. ၁၀. ၂၀၁၈) နေ့မှာ အာမခံနဲ့လွတ်ပေးလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်မှာ အဖေလည်းမရှိတော့ပါဘူး။ အာမခံတဲ့သူမှာ အိမ်ပိုင်ဆိုင်မှုရှိရမယ်။ အိမ်တန်ဖိုးက သိန်း (၁၀၀)ဝန်းကျင် ရှိရမယ်။ ကျွန်တော့်ဦးလေး (၂) ယောက်က အာမခံပေးပါတယ်။ စာချုပ်မှာဒဏ်ငွေ (၅) သိန်းလည်း ပါသေးတယ်။ ဒဏ်ငွေကတော့ လက်ငင်းမပေးရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ဒေသမှာ မရှိတော့ဘူးဆိုရင် ဒဏ်ငွေကိုပေးရမယ်တဲ့” ဆိုပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားစီရင်ရေး ယိုယွင်းနေမှု များကြောင့် ကိုယ်တိုင်ကြိုတွေ့ခဲ့ရသည့် အခက်အခဲကို ပြောပြခဲ့သည်။

‘ဒီဖြစ်စဉ်မှာ လူကြီးတွေ သွေးထိုးပေးတယ်လို့ ကျွန်တော်ခံစားရတယ်။ လော်စပီကာနဲ့ အော်ပြီး လှုံ့ဆော်တယ်။ ဝှင်ဆင်ပေးလိုက်သလိုပါပဲ။ လှုံ့ဆော် တဲ့သူတွေ ရှောင်ထွက်သွားကြတယ်။ သူတို့ တွေက ခေါင်းဆောင်တွေမဟုတ်ပါဘူး။ ခေါင်းရှောင်တွေ ဖြစ်တယ်လို့သာ ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်” ဟု သူက ဆိုသည်။

တိုင်းရင်းသားများ တန်းတူညီမျှသည့် အခွင့်အရေးမရရှိမှုကိုလည်း “ကျွန်တော်တို့ ရခိုင်တွေမှာ ဘာမှ လုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဖြစ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒတွေကိုလည်း သူတို့ ဆောင်ရွက်မပေးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကို အကြောင်းမဲ့ သက်သက်ဖိနှိပ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လူငယ်တွေမှာ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက်ကြိုးစားခွင့်ရှိရပါမယ်” ဟုဆိုသည်။

(၈-၂) မောင်ကျော်မင်းစိုး၏ ပြောကြားချက်

အမည် - မောင်ကျော်မင်းစိုး
 မိဘအမည် - ဦးမောင်သန်းလှိုင်နှင့် ဒေါ်မစံနု
 မွေးသက္ကရာဇ် - ၂၀၀၁ ခုနှစ်
 လူမျိုး - ရခိုင်
 မိဘအလုပ်အကိုင်- လယ်လုပ်
 နေရပ် - နန်းကျားကျေးရွာ၊ နန်းကျား
 ကျေးရွာအုပ်စု၊ မြောက်ဦးမြို့နယ်။

“အဲ့ဒီနေ့က ဆန္ဒပြဖို့လူတွေ အများကြီးသွားနေတာနဲ့ ကျွန်တော်လည်းလိုက်သွားတယ်။ လူအင်အားကတော့ အနည်းဆုံးငါးရာ၊ ခြောက်ရာလောက်တော့ ရှိမယ် ထင်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း မမှန်းတတ်ဘူး။ ဆန္ဒပြတာခွင့်ပြုချက်ရှိလား၊ မရှိလားကျွန်တော်လည်း မသိပါဘူး။ ရဲတွေက ဘာမှမပြောဘဲ သေနတ်နဲ့ ပစ်တာ။ ကျွန်တော်ညာဘက် လက်ဖျံ၊ လက်မောင်း၊ နဖူးတွေမှာ ဒဏ်ရာရတယ်။ မြောက်ဦးဆေးရုံကို ကိုယ်တိုင် သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီညမှာပဲ ည (၁၂) နာရီ လောက်မှာ ကျွန်တော် ကိုစစ်တွေဆေးရုံကို ပို့ပါတယ်။ ရဲကကျွန်တော်တို့ ဖြစ်ခဲ့တာတွေကို စစ်တွေဆေးရုံမှာ လာမေးတာတွေ ရှိပါတယ်။ ညာဘက်က ဒဏ်ရာရနေတော့ ဘယ်ဘက်ကို လက်ထိပ်ခတ်ထားတယ်။ ခြေကိုလည်း ခတ်ထားတယ်။ နောက်တော့ လက်ကိုဖြုတ်ပေးပြီး ခြေထောက်ကိုပဲ ခတ်ထားပါတယ်” ဟု ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်များကို ပြန်လည်ပြောပြခဲ့သည်။

စစ်တွေဆေးရုံနှင့် စစ်တွေအကျဉ်းထောင်တွင် တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်များနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဆေးရုံမှာတုန်းကနည်းနည်းပါးပါး ခြိမ်းခြောက်တာမျိုး ကြုံခဲ့ရတယ်။ ဆေးရုံက ထောင်ကို ဖေဖော်ဝါရီလ (၄) ရက်နေ့ ညနေ (၄) နာရီလောက်မှာ ပြောင်းပါတယ်။ ထောင်ထဲမှာတော့ သတ်ပုတ်ခြိမ်းခြောက်တာမျိုးမရှိပါဘူး။ ရဲအုပ်တယောက်ကဦး ဆောင်ပြီးတော့ ခေါ်သွားတာပါ။ စစ်ဆေးတာကတော့ (၁၅) ကြိမ်လောက်ရှိပါတယ်။(၈) ယောက်စလုံးကို စစ်တာပါ” ဟု မောင်ကျော်မင်းစိုးကဆိုသည်။

အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် နေခဲ့ရစဉ်ကာလက အခက်အခဲတချို့ရှိခဲ့သည်ဟုလည်း သူကဆိုသည်။

“ထောင်ထဲမှာ နေတုန်းကတော့ ဆေးဝါးကုသမှု အခက်အခဲတွေရှိပါတယ်။ အိပ်ဖို့နေရာကတော့ တယောက်ကို တတောင်နှင့်လက်ဝါး လေးပြားစာလောက်စီ ရပါတယ်။ စားရတာကတော့ ဆန်လည်း မကောင်းဘူး။ အမဲသားတို့၊ ငါးတန်သားတို့ ဆိုလည်း ပြုတ်ထားသလိုပါပဲ။ အိမ်ကစားစရာတွေ ပို့ပေး လို့သာ အဆင်ပြေတာပါ။ ထောင်မှာက ဆရာဝန် ရှိပေမယ့် ဆေးဝါးပစ္စည်းတွေကတော့ မပြည့်စုံပါဘူး”

ဟု ထောင်တွင်း အတွေ့အကြုံများကို ပြောပြသည်။

မောင်ကျော်မင်းစိုးသည်လည်း ကျန် (၇) ဦးနှင့်အတူ နိုင်ငံတော်အလံအက် ဥပဒေဖြင့် မြောက်ဦးမြို့နယ် တရားရုံးတွင် စွဲဆိုထားသည့်အမှုအတွက် အမှုရင်ဆိုင် ခဲ့ရဖြစ်သည်။ အခုက အာမခံနဲ့လွတ်ဖို့အတွက် ဦးလေး (၂) ယောက်က အာမခံပေး ပါတယ်။ အားလုံးဒဏ်ရာရသူက (၁၂) ယောက်ပါ။ သေဆုံးသူကတော့ (၇) ယောက် ဆိုပြီးထုတ်ပြန်တာကိုကြားလို့ သိရပါတယ်။ ဆေးရုံကို ရောက်တဲ့ (၁၂) ယောက်မှာ (၄) ယောက်ကတော့ ထွက်ပြေး သွားကြတယ်” ဟု မောင်ကျော်မင်းစိုးက ဆိုသည်။

ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍လည်း “ကျွန်တော် ဆန္ဒပြဖို့လာ တဲ့အချိန်မှာ သူတို့ တံခါးပိတ်ထားပါတယ်။ ဆန္ဒပြဖို့လာတဲ့သူတွေက ဘယ်သူကမှ အတင်းအဓမ္မမလုပ်ကြပါ။ တောင်းဆိုတာမျိုးလောက်ပဲ လုပ်ကြတာပါ။ အနည်းဆုံး ဟောပြောပွဲ မလုပ်ရရင်တောင် နန်းရာကုန်းမှာ မီးထွန်းပေးဖို့၊ တခြားပွဲ တခုခုလုပ် ဖို့ တောင်းဆိုကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဘက်က အပြန်အလှန်တခုမှ ဆွေးနွေးခွင့် မပေးခဲ့ဘူး။ သူတို့ သေနတ်ထောင်ပစ်တဲ့အချိန်မှာ ကျောက်ခဲနဲ့ပစ်တဲ့သူတွေကပစ်ပြီး ထွက်ပြေးသွားကြပါတယ်။အဲဒီတုန်းက သေနတ်နဲ့ပစ်ပြီး မဖြေရှင်းပဲ နှစ်ဘက်ဆွေးနွေး ပြီး ဖြေရှင်းခဲ့ရင် ဒီလို အခြေ အနေထိ ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး။ ဒီဖြစ်စဉ်အပေါ်မှာ အစိုးရက ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိဖို့ လိုပါတယ်” ဟု သူကဆိုသည်။

(၈-၃) ကို ကျော်ကျော်နိုင် ပြောကြားချက်

အမည် - ကိုကျော်ကျော်နိုင်
 မိဘအမည် - ဦးထွန်းရှိန်နှင့် ဒေါ်မြလှကြည်
 အသက် - (၂၈) နှစ်
 မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၉၁
 လူမျိုး - ကရင်
 ဇနီးအမည် - ချိုချိုဝင်း (၂၇) နှစ်
 သမီးအမည် - မခိုင်ခိုင်မိုး (၄) နှစ်
 နေရပ် - ရွှေတောင်ရွာသစ်၊ မြောက်ဦးမြို့

“ည (၈) နာရီလောက်မှာ လူတွေဆန္ဒပြနေတယ်လို့ကြားတယ်။ ဆန္ဒပြတာ တခါမှမကြုံဖူးတာနဲ့ ကြည့်ဖို့သွားလိုက်တာ။ အလယ်ဈေးလမ်းဆုံအနီးလောက်မှာ ဆန္ဒပြတဲ့လူအုပ်နဲ့တွေ့တယ်။ ဒေါက်တာအေးမောင် ဟောပြောမယ့်ပွဲကို ဖျက်လိုက်လို့ ဆန္ဒပြတာဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော်လည်း လိုက်သွားခဲ့တယ်။ ခရိုင်ရုံးအထိ တောက်လျှောက် လိုက်သွားခဲ့တယ်။ ရဲတပ်ရင်းရှေ့ရောက်ရော ရဲတွေ ကခြံစည်းရိုး (သံဆူးကြိုး) ကာထားတယ်။ မသွားရဆိုပြီးတော့ သူတို့က လူ (၄-၅) ယောက်ကို ခေါ်ပါတယ်။ ဆွေးနွေးမယ်ပေါ့။ ဆွေးနွေးမယ်ခေါ်တဲ့အချိန်မှာ ခရိုင်ရုံးဘက်ကနေ တက်လာတဲ့ တဖွဲ့ရှိတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ကြောင့် ခြံစည်းရိုး ပွင့်ထွက်သွားတာမှာ လူတွေက တားဆီးမရ ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီဘက်ကအဖွဲ့နဲ့ ဟိုဘက်ကအဖွဲ့ ပေါင်းမိသွားကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဆွေးနွေးလို့လည်း မရလိုက်တော့ဘူး။ ဒေါက်တာအေးမောင် ဟောပြောပွဲ ခွင့်ပြုပေးဖို့ တောင်းဆိုကြတော့တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကြောက်ကြောက်နဲ့ နောက်ပြန်ဆုတ်တော့ လူအုပ် အလယ်ရောက်သွားတယ်။ လူတွေကလည်း လမ်းကွေ့လေးအတိုင်း ခရိုင်ရုံးအရှေ့ ကို ရောက်သွားကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ “ဖောင်း၊ ဖောင်း” ဆိုပြီး ပစ်သံတွေကြားတယ်။ ဒါပေမယ့် မြောက်အိုးဖောက်တယ်ပဲ ထင်နေတာ။ ဘာဖြစ်နေသလဲ သိချင်အားကြီးလို့ ရှေ့ကို တက်ကြည့်လိုက်တာမှာ လူတယောက် လဲကျနေတယ်။ ပါးစပ်က ဝင်သွား ပြီးတော့ နောက်ဘက်က ထွက်သွားတာ ကြောက်စရာကြီးပါပဲ။ အဲဒီလူက လဲနေတော့ ကျွန်တော်လည်း သွေးပူသွားတယ်” ဟု ထိုညက မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်များကို ပြန်လည်ပြောပြသည်။

ကိုယ်တိုင် ဒဏ်ရာရခဲ့ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ “သူတို့ကလည်း တချက်ချင်းပစ်တာ မှ မဟုတ်တာ။ ဆက်တိုက် ပစ်နေတာ။ ကိုယ့်နောက်မှာ (၄-၅) ယောက်လဲ ကျသွားတာ မြင်တော့ ကြောင်သွားတယ်။ ဘာလုပ်ရမှန်းလည်း မသိတော့ဘူး။ ရှေ့ဆက်ရမလို့ နောက်ဆုတ်ရ မလို့နဲ့ အဲဒီမှာပဲ ကျွန်တော့်လက်မောင်းကို ရှုပ်ထိသွားတယ်။

နောက်တချက် ဆီးခုံပေါက်သွားပါတယ်။ ပေါင်ကိုတချက် လာထိပြန်တယ်။ သွေးတွေ ကျလာ တော့ ရှက်ဖို့လဲမရလိုက်တော့ဘူး။ ပုဆိုးကိုချွတ်ချပြီး ပေါင်ကို စည်းလိုက်တယ်။ ဘောင်းဘီတိုလေးနဲ့ပဲ အဲဒီမှာ ပေါင်အရိုးကို နောက်တလုံး လာထိတယ်။ အားလုံး ပေါင်း (၄) ချက်ထိသွားတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ သတိမေ့ပြီး လဲကျသွားတော့တယ်။ ကျွန် တော် သတိရလာတော့ ဆေးရုံရောက်နေပြီ” ဟု ပြောပြသည်။

ပြင်းထန်ဒဏ်ရာများဖြင့် အမှုရင်ဆိုင်ခဲ့ရပုံများကိုလည်း ကိုကျော်ကျော်နိုင် က “စစ်တွေ ဆေးရုံ ရောက်ပြီးတော့ နှစ်ရက်နေပြီးမှ ကျည်ဆံတွေကိုထုတ်ရတာပါ။ ဆေးရုံအချုပ်မှာနေခဲ့တဲ့ နှစ်ပတ်လောက်မှာတော့ စစ်ဆေးတာတွေ မရှိသလောက်ပါပဲ။ လက်ထိပ်ခတ်ထားပါတယ်။ ဒဏ်ရာတွေ မကောင်းသေးပဲ ထောင်ကိုပို့လိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ထောင်ကို မသွားခင်တုန်းက ချုပ်ရုံးတွေကို အတင်းဖြေခိုင်းတာလေ။ ပြီး တာနဲ့ပို့လိုက်တာ။ ထောင်ထဲမှာကတော့ဆေးဝါးတွေလည်း မပြည့်စုံဘူး။ ထောင်ထဲ ရောက်ပြီးမှ အပြင်ဆေးရုံမှာ သွားပြရတယ်။ အပြင်ဆေးရုံမှာ ကုသတာလည်း (၃) လ တကြိမ် လောက်သာပြရတယ်။ ဆေးရုံကိုရောက်ရင်လည်း ဆရာဝန်ကြီးက ခြေထောက် ကို ကိုင်ကြည့်ရုံပါ။ ရပြီဆိုပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။ မိသားစုနဲ့တွေ့ခွင့် မရခဲ့ဘူး။ ကျွန် တော်က ချိုင်းထောက်နဲ့သွားနေရတာ မြန်မြန်မသွားလို့ဆိုပြီး ဆူငေါက်တဲ့သူကရှိ သေးတယ်။ စခန်းမှူးတို့ မြို့နယ်မှူးတို့ပေါ့။ မြန်မြန်မသွားနိုင်တော့ အတင်းကြီး ချီလိုက် တာ တော်တော်နာသွားတယ်” ဟု ဆိုသည်။

တရား ဥပဒေ စိုးမိုးမှု၊ တရားရုံးများ၏ မသာမာမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ခံစားခဲ့ ရသည်ကိုပြောပြသည်။

“ရုံးချိန်းက တပတ်တကြိမ်၊ နှစ်ပတ်တကြိမ်တက်ရတယ်။ ပုံမှန်တော့မဟုတ် ဘူးပေါ့။ စုစုပေါင်း ရုံးချိန်း (၂၄) ကြိမ်တက်ခဲ့ ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ၆ (၁)နဲ့ စွဲတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ထောင်ဒဏ်က (၂) နှစ်ထိ ရှိတယ်လို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။ တရားသူကြီးက ဒဏ်ရာနဲ့ သက်သာကြောင်း (၈) လ နဲ့လွှတ်ပေး လိုက်တာတဲ့။ ကျွန် တော်တို့ကို တရားရုံးက (၂၅. ၉. ၂၀၁၈)ရက်နေ့၊ နေ့လည် (၁၂) နာရီမှ လွတ်ပါတယ်။ လွတ်တယ်ဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အရမ်းပျော်ကြတယ်။ မိသားစုတွေလည်း ပျော်ကြ တယ်လေ။ အဲဒီအချိန်မှာ တပွင့်နဲ့ ရဲသားတယောက်က ကျွန်တော်တို့ကို မြောက်ဦးက ရဲတွေလာအောင် စောင့်ရမယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့ကို မြောက်ဦးကရဲတွေ ပို့ဖို့မလိုပါဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပြန်တတ်တယ် လို့ဆိုကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို (၄) နာရီမှာ ပြန်ပို့လိုက်ပြန်တယ်။ ပထမ ထောင်ဘူးဝမှာ ထားသေးတယ်။ မိသားစုတွေနဲ့ တွေ့နေ ကြတာမြင်တော့ ကျွန်တော်တို့ကို ထောင်ထဲက ဘုရားသိမ်မှာ ပြောင်းထားလိုက်ပြန် တယ်။ (၈) နာရီလောက်မှာ ထောင်ဘူးဝ ခေါ်ပြီးတော့ လက်ထိပ်လာခတ်ပြန်တယ်။ ကျွန်တော် တို့ကို တရားရုံးက လွှတ်ပြီးခါမှ ဘာကြောင့်ပြန်လို့ လက်ထိပ်ခတ်ရသလဲလို့

မေးတဲ့အခါ အလံတင်မှု ပုဒ်မ (၁၆) နဲ့ စွဲတာတဲ့။ အလံတင်လား၊ မတင်လားဆိုတာကို ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ နောက်နေ့ နံနက်စောစောမှာ ကျွန်တော်တို့ကို စစ်တွေအမှတ် (၁) ရဲစခန်းသို့ ခေါ်သွားခဲ့တယ်။ မြောက်ဦး စခန်းမှူးက ကျွန်တော်တို့ကို မြောက်ဦး ခေါ်သွားမယ်လို့ပြောတော့ ကျွန်တော်တို့ အရမ်း ဒေါသထွက်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကို တရားရုံးကလည်း လွှတ်ပေးပြီးပြီ၊ စခန်းမှူးတို့နဲ့ ဘာဆိုင်သေးလို့လည်း မေးတယ်။ စခန်းမှူးက မင်းတို့မှာ အမှု (၅) မှု ရှိတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့ကို နံနက် (၅) နာရီမှာ စစ်တွေအမှတ် (၁) ရဲစခန်းကနေမြောက်ဦးသို့ ခေါ်ယူလာခဲ့ပါတယ်။ မြောက်ဦးအချုပ် က (၉. ၁၀. ၂၀၁၈) နေ့မှာ အာမခံနဲ့ လွတ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော့် ယောက္ခမက သိန်း (၁၀၀) နဲ့ အာမံထားရတာပါ။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် မရှိတော့ရင် အဲဒီပိုက်ဆံပေးရမယ့် သဘောပေါ့” ဟု ဆိုသည်။

ကိုကျော်ကျော်နိုင်က “ပြည်သူ့ကိုလက်နက်ဖြင့် ဖြေရှင်းပြီး၊ ထောင်ချလိုက် ခြင်းသည် ၎င်းတို့တွင် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များဖြင့် မခံစားနိုင်ပါကြောင်း၊ အစိုးရနှင့်ပြည် သူကြားတွင် ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း အပေါ် အံ့ဩမဆုံး၊ ဝမ်းနည်းရပါကြောင်းအစိုးရ အနေဖြင့် ဤကဲ့သို့ မလုပ်ဆောင်သင့်ပါကြောင်း” ပြောဆိုသည်။ ကိုကျော်ကျော်နိုင်မှာ ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာ ရရှိခဲ့သည့်အတွက် လက်ရှိတွင်မည်သည့်အလုပ်ကိုမျှ မလုပ်ကိုင် နိုင်သေးသဖြင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေး ခက်ခဲနေကြောင်း ဆိုသည်။

“ကျွန်တော်တို့က တနေ့လုပ်မှ တနေ့စားရတဲ့ ဘဝပါ။ ဘာမှအလုပ် မလုပ်နိုင် တော့ဘူး။ လမ်းလျှောက် ရင်တောင်(၅)မိနစ်ထက် ပိုမလျှောက်နိုင်သေးဘူး၊ ကျွန်တော် အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ စားဝတ်နေရေး ကြပ်တည်းပြီပေါ့” ဟု ဆိုသည်။

(၈-၄) မောင်ခိုင်အောင်ဌေး၏ ပြောကြားချက်

အမည် - မောင်ခိုင်အောင်ဌေး
 မိဘအမည်- ဦးအောင်ဘသာနှင့် ဒေါ်မအေး
 အသက် - (၁၉) နှစ်
 မွေးသက္ကရာဇ်- ၁၀. ၅. ၁၉၉၉
 လူမျိုး - ရခိုင်
 ပညာအရည်အချင်း- (၁၀) တန်း
 နေရပ်လိပ်စာ- ဘုရားပေါ်ရပ်ကွက်၊ မြောက်ဦးမြို့

“နန်းရာကုန်းမှာ ဟောပြောပွဲရှိတယ်ဆိုလို့ သွားခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော် ရောက်သွားတဲ့ အချိန်က (၇) နာရီလောက်ရှိမယ်။ လူတွေက သိပ်မများသေးပါဘူး။ တချို့လူတွေက ဆန္ဒပြမယ့်ပုံစံပြောနေ ကြတယ်။ တချို့လူတွေက ဟောပြောပွဲဖြစ်မြောက်ဖို့ တောင်းဆိုနေကြတယ်။ တချို့က ဒီပွဲဟာနှစ်တိုင်း ပြုလုပ်နေကြ ဖြစ်တယ်။ ဒီနှစ်ကျခါမှ ဘာကြောင့် မလုပ်ရလဲဆိုပြီး စုရုံးပြောဆိုနေကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဆန္ဒပြမယ့် အနေအထားကို ရောက်လာကြတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း လိုက်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် မြို့ပတ် လမ်းလျှောက်မယ်ဆိုတော့ စိတ်မပါတဲ့အတွက် ကြက်ဈေးကနေပြီး နန်းရာကုန်းကိုပြန်လာခဲ့ပါတယ်။ လူအုပ်ကတော့ မြို့ပတ်လမ်းလျှောက်ဆန္ဒပြကြတယ်။

“ကျွန်တော် နန်းရာကုန်းမှာ ခဏနေတော့ လူအုပ်ကြီးက နန်းရာကုန်းကို ပြန်ရောက်လာကြတယ်။ လူအုပ်ကြီးက ပြောသံထွက်လာတာက “ငါတို့တွေ ဒီလို လမ်းလျှောက် ဆန္ဒပြနေလို့ မရတော့ဘူး။ ထွေ/အုပ်က ပိတ်ပင်ထားတဲ့အတွက် ထွေ/အုပ်ရုံးမှာသွားပြီး တောင်းဆိုရမယ်” ဆိုပြီး ဖြစ်လာကြတယ်။ လူအုပ်ကြီးက ထွေ/အုပ်ရုံးသွားမယ်ဆိုပြီး ထွက်သွားခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မလိုက်တော့ဘူးဆိုပြီး ကျန်နေခဲ့ပါသေးတယ်။ နောက်တော့ ကျွန်တော်ကလည်း ဆန္ဒပြပွဲတခါမှ မလိုက်ဖူးသေးဘူး။ လိုက်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုပြီး နောက်ကနေ လိုက်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဆန္ဒပြဆိုပေမယ့် လူတွေကအရမ်းများတော့ ပျော်ရွှင်ပွဲတခုလိုဖြစ်နေတယ်။ ရဲစခန်းနားရောက်တော့လည်း ဘာမှအတားအဆီး မရှိဘူး။ ထွေ/အုပ် ရုံးရှေ့ရောက်လာကြတယ်။ ထွေ/အုပ်ရုံးရှေ့မှာလည်း ရဲသားတွေလိုခြုံရေး ချထားတာ တွေ့ရတယ်။ လူတွေကလည်းအရမ်းများတယ်။ ထွေ/အုပ်ရုံးရှေ့မှာ စာပေဟောပြောပွဲဖြစ်မြောက်ဖို့အတွက် တောင်းဆိုကြတယ်။ လူတွေကလည်းတဖြေးဖြေး များလာခဲ့တယ်။ ရဲတွေကလည်း ရဲအင်အား သုံးလာခဲ့တယ်” ဟု ထိုညက အစောပိုင်းအခြေအနေများကို ပြောပြသည်။

ပစ်ခတ်မှုအတွင်းဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ “ရဲသားတွေက လူအုပ်ကို သေနတ်နဲ့ လှန်ပစ်တဲ့အချိန်မှာ လူတွေက ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်သွားတယ်။ ရှေ့မှာ လဲကျသွားတဲ့ သူတွေကို ဆွဲကြတယ်။ လူတွေက သွေးသံရဲရဲနှင့် ဖြစ် နေကြ ပြီ။ ကျွန် တော် သွားဆွဲ တယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်ခြေထောက်ကို ကျည်တချက် ဝင်သွားတယ်။ ခြေသလုံးအရိုး ပဲ့ထွက်သွားခဲ့တယ်။ ခြေတဖက်ထောက်ပြီးတော့ လွတ် နိုင်သ၍ ပြေး တယ်။ လူအုပ်က ကျွန်တော့်ကိုလာဆွဲကြတယ်။ တချို့လူတွေက ကျည် ဆံကျတဲ့နေရာ မှာပဲ လဲနေကြ တယ်။ သွားမဆွဲရဲကြတော့ဘူး။ ကျွန်တော့်ကို ဆေးရုံပို့ ကြတယ်။ မြောက်ဦး ဆေးရုံ ကို (၁၂) နာရီလောက်မှာ ရောက်ပါတယ်။ ည (၁၂) နာရီ လောက်မှာ မြောက်ဦး ဆေးရုံကနေ စစ်တွေဆေးရုံကို ပို့ခဲ့ကြတယ်” ဟု သူကိုယ်တိုင် တွေ့ခဲ့ ရသည်များကို ပြောပြခဲ့သည်။

စစ်တွေအကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ဒဏ်ရာများဖြင့် အမှုရင်ဆိုင်ခဲ့ရပုံကိုလည်း ပြောခဲ့သည်။ “ဖေဖော်ဝါရီ (၂) ရက်နေ့မှာ စစ်တွေထောင်ကို ပို့ခဲ့ကြတယ်။ ထောင်ကို ပို့တဲ့နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ မိဘတွေမသိခဲ့ဘူး။ ကျွန်တော့်ဒဏ်ရာက မသက်သာတဲ့အ တွက် ထောင်ဆေးရုံမှာပဲထားတယ်။ နည်းနည်းသက်သာတဲ့သူတွေကို ထောင်ကိုပဲပို့ လိုက်ကြတယ်။ထောင်ထဲမှာ ဆေးကုသမှု မပြည့်စုံခဲ့ဘူး” ဟု အကျဉ်းထောင်အတွင်းက ဆေးကုသမှုအခြေအနေကို ပြောပြသည်။

ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခံခဲ့ရပုံကိုလည်း မောင်ခိုင်အောင်ဌေးက “ကျွန်တော်တို့ကို ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁) နဲ့တရားစွဲလိုက်ပါတယ်။ ထွေ/အုပ်၊ ရှေး/သူ၊ ရဲဌာနက တရားစွဲတင်တယ်လို့ သိရတယ်။ တရားလိုအဖြစ်ရဲဌာနဒု-ရဲမှူး ဦးသိန်းနိုင်၊ ရှေး/သူက ဦးညိုမီးလွင်လို့ သိရပါတယ်။ တရားလို (၁၆) ယောက် လို့ လည်း ကြားသိရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တရားရုံးကို(၂၄) ကြိမ်တက်ခဲ့ရတယ်။ ထောင် ထဲမှာ စုစုပေါင်း (၈)လနှင့်(၁) ရက်ကြာခဲ့တယ်။ (၂၅. ၉. ၂၀၁၈)ရက်နေ့၊ နေ့လည် (၁၂) နာရီ လောက်မှာ ထောင်ကလွတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီနေ့မှာပဲ ညနေ (၅) နာရီမှာ အလံတင်မှု၊ ဝတ္တရားဖောက်ဖျက်မှု၊လက်နက်လုယက်မှုနဲ့ဆိုပြီး ထောင်ထဲကို ထပ်မံပို့လိုက်ပါတယ်” ဟုသူကြိုတွေ့ခဲ့ရသည်များကို ပြောပြသည်။

ယခုချိန်တွင် အဆိုပါနိုင်ငံတော်အလံ ဥပဒေဖြင့် စွဲဆိုထားသည့်အမှုမှာ အာမ ခံပေးထားသဖြင့် အချုပ်လွတ် တရားရင်ဆိုင်နေရဆဲဖြစ်သည်။

(၈-၅) မောင်ကျော်နိုင်ဝင်း ပြောကြားချက်

အမည် - မောင်ကျော်နိုင်ဝင်း
 အဘအမည် - ဦးညီညီ
 အသက် - (၁၈) နှစ်
 မွေးသက္ကရာဇ် - ၂၀၀၁ ခုနှစ်
 ပညာအရည်အချင်း - (၉) တန်း
 အလုပ်အကိုင် - ကျပန်း
 နေရပ် - လက်ကောက်စီး၊ မြောက်ဦးမြို့

“နန်းရာကုန်းမှာ ပွဲရှိတယ်ဆိုလို့ သွားခဲ့တာ။ (၈) နာရီလောက်မှာ ပြန်လာခဲ့တယ်။ ဆန္ဒပြဖို့ သွားကြတဲ့အခါ သူငယ်ချင်းတွေခေါ်လို့ လိုက်သွားတာပါ။လမ်းကနေ လိုက်သွားတာ။ ရုံးရှေ့ရောက်တော့ ကျွန်တော်က လူအုပ်အလယ်မှာပါ။ ပထမပစ်တုန်းက လူတွေ ထွက်ပြေးကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်က ကလေးတွေရှေ့ဆုံးမှာဆိုတော့ ကျွန်တော့်ညီလေး ပါသွားမှာလည်း စိုးရိမ်တယ်။ သူတို့ကို လိုက်ခေါ်ယင်း ကျွန်တော်က ရှေ့မှာကျန်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ညာဘက်ပခုံးနောက်ကို ကျည်ဆံထိမှန်ခဲ့တယ်။ နာကြင်တာတခုပဲ ခံစားရပြီးတော့ အော်ပြီးထွက်ပြေးတာပါပဲ။ ကျွန်တော့်အသိဆိုင်ကယ် ကယ်ရီသမားက ဆေးရုံကိုလိုက်ပို့ပေးတယ်။ ဆေးရုံကို ပထမဆုံးရောက်တာက ကျွန်တော်ပါပဲ။ ညသန်းခေါင်ယံကျော် (၁)နာရီလောက်မှ မြောက်ဦးကနေ စစ်တွေဆေးရုံကို ပို့ပါတယ်” ဟု သူ့ကိုယ်တိုင်ကြိုတွေ့ခဲ့ရသည်များကို ပြန်လည်း ပြောပြခဲ့သည်။

ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခံခဲ့ရပုံနှင့် ပတ်သက်၍ “(၂၃) ရက်နေ့မှာတော့ စစ်တွေထောင်သို့ပို့လိုက် ပါတယ်။ တရားစွဲ တုန်းကတော့ ၆(၁) လို့ပြောတယ်။ အမိန့်ချတဲ့အခါ ပုဒ်မ (၁၄၅) နဲ့ ချပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အလံအက်ဥပဒေပုဒ်မနဲ့စွဲတာက မြောက်ဦးသို့ ရောက်မှပါ” ဟုသူကဆိုသည်။

အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် နေထိုင်ခဲ့ရစဉ်ကအခက်အခဲနှင့် ပတ်သက်၍“ထောင်ထဲကကျွေးတဲ့အစားအသောက်တွေက အဆင်မပြေဘူး။ မိသားစုတွေ လာပို့ပေးတာကိုပဲ စားနေခဲ့ရတာ” ဟုမောင်ကျော်နိုင်ဝင်းက ဆိုသည်။

လက်ရှိတွင် ရပ်တည်နေရသည့် အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍“အာမခံကမိဘ၊ ဆွေမျိုး နှစ်ယောက်က အာမခံပေးရပါတယ်။ ကျွန်တော်မှာတော့ ဦးလေး တယောက်၊ ဘကြီးတယောက် အာမခံပေးတယ်။ ဒဏ်ရာကပကတိအတိုင်းတော့မဖြစ်သေးဘူး။ လက်ကို ကွေးဆန့်လုပ်ရတာအဆင်မပြေဘူး။ အပေါ်ကိုမြှောက် လို့မရသေးဘူး။ လက် မောင်းက အောက်ကို ကျနေသလိုပဲ။ ဆေးကုသမှုတွေကို လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုအပ်သေးတယ်” ဟု ပြောခဲ့သည်။

(၈-၆) ဦးအောင်ကျော်မြင့်၏ ပြောကြားချက်

- အမည် - ဦးအောင်ကျော်မြင့်
- အဘအမည် - ဦးစံထွန်းကျော်
- အသက် - ၄၅ နှစ်
- နေရပ်လိပ်စာ - အောင်မင်္ဂလာရပ်ကွက်၊
မြောက်ဦးမြို့။
- အလုပ်အကိုင် - လယ်ယာလုပ်ကိုင်
- သားသမီး - ကျောင်းနေအရွယ်သား (၁)
ယောက်၊ သမီး (၁) ယောက်ရှိ

“စာပေဟောပြောပွဲ လုပ်ခွင့်ရဖို့ခရိုင်ရုံးကိုသွားခဲ့ကြတာပါ။ ခရိုင်ရုံးကိုမရောက်ခင်မှာ ရဲစခန်းကို ဖြတ်ပြီးတော့ ဝင်ရတဲ့အတွက် အရင်ဆုံး စခန်းမှူးနဲ့တွေ့တော့ ဆွေးနွေးကြတယ်။ စခန်းမှူးနဲ့ ဆွေးနွေးတာကတော့ ရဲစခန်းထဲမှာတွေ့ပြီး ဆွေးနွေးတာမဟုတ်ဘူး။ စခန်းမှူးက အထဲက လူတွေက စခန်းအပြင်ကနေပြီးတော့ ပြောကြတယ်။ စခန်းမှူးက ခရိုင်ရုံးကိုသွားပြီး ခရိုင်မှူးနဲ့ သွားတွေ့ကြလို့လည်းပြောတယ်။ ပြီးတော့တံခါးမဖွင့်ပေးဘူး။ အဲဒီတော့ ကောင်လေးတွေက ခဲတွေနဲ့ ပစ်ကြတယ်။ တံခါးကို တွန်းပစ်လိုက်တော့ တံခါးပိတ်ကျိုးပြီး လဲသွားတယ်။ တံခါးပိတ်ကျိုးသွားတော့ အပြင်က လူတွေက အတွင်းကိုဝင်ကြပြီး ခရိုင်ရုံးကိုသွားကြတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ခရိုင်ရုံးထဲကနေ ရဲသားအယောက် (၂၀) လောက် ထွက်လာကြတယ်။ ဦးလေးတို့ အပြင်ကိုနောက်ဆုတ်ပြီးပြေးကြတယ်။ အပြင်ကို ရောက်လုနီးပါးမှာ သူတို့က နောက်က လိုက်ပြီး ရုံးထဲကနေ မိုးပေါ်ထောင်ပစ်လိုက်တယ်။ မြေပြင်ကိုလည်း ပစ်တယ်။ ပစ်တာတော့ ရေတွက်လို့မရဘူး။ ဦးလေးတို့ပြေးရင်း ဦးလေးနဲ့ပြေးနေတဲ့ ကောင်လေးတယောက်ဆီမှာ ကျည်ကျတယ်။ ဒီတော့ ကောင်လေးက ဦးလေးကျွန်တော်ကို ထိသွားပြီလို့ပြောတော့ ဦးလေးက သူ့ကိုဆွဲကူမလို့ပြင်တော့ ဦးလေးကိုလည်း ထိတယ်။ ဒီတော့ ဦးလေးလည်း လဲကျသွားတယ်။ ကောင်လေးတယောက်ကို ဦးလေးကို လာဆွဲပါလို့ ပြောတယ်။ အကုန်လုံးပြေးနေကြတာကို ဆွဲဖို့ကမရကြဘူး။ ဦးလေးဆီကို တချက်ပဲထိတာ၊ တခါထဲ အရိုးထွက်သွားတယ်။”

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့က မြောက်ဦးမြို့တွင် ဟောပြောခွင့်ရရေး ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခြင်းကို ရဲတပ်ဖွဲ့မှ အကြမ်းဖက် ဖြိုခွဲလိုက်ခြင်းကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိသူများ၏ ဓါတ်ပုံမှတ်တမ်း

Photo - Online

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့က မြောက်ဦးမြို့တွင် ဟောပြောခွင့် ရရေး ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခြင်းကို ရဲတပ်ဖွဲ့မှ အကြမ်းဖက်ဖြိုခွဲလိုက်ခြင်းကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိကာ ထောင်ချခံခဲ့ရသူများ ဓါတ်ပုံမှတ်တမ်း

Photo - Online

(ဃ) ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရာတွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့သူများ၏ ရင်ဖွင့်သံ

(ဃ-၁) ကိုကျော်ခိုင်ဝင်း၏ ပြောကြားချက်

ကျွန်တော်တို့ ဟောပြောပွဲ ဖြစ်မြောက်ဖို့အတွက် တောင်းဆိုဖို့ ခရိုင်ရုံးရှေ့ကို သွားခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ပြောချင်တာက ဒီနေ့ဟောပြောပွဲကိုပြုလုပ်ဖို့အတွက် ဆွေးနွေးချင်တယ်။ စကားတခွန်း၊ နှစ်ခွန်းလောက်ပြောချင်တယ်လို့ သွားပြောတာ။ သူတို့က လူကြီးတွေ မရှိဘူးလို့လည်း မပြောဘူး။ ခရိုင်မှူးနဲ့လည်း မတွေ့ခဲ့ရဘူး။

ဟောပြောခွင့်ရရှိရေး တောင်းဆိုသူများအား ရဲတပ်ဖွဲ့မှ အကြမ်းဖက်ဖြိုခွဲ ခဲ့ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ “ခရိုင်ရုံးကို တာဝန်ယူထားတဲ့ ရဲသား (၆) ဦး၊ (၇) ဦးလောက် ရှိတယ်။ သူတို့က ဆန္ဒမပြန် ပြန်သွားကြလို့လည်း မပြောဘူး။ ရဲသားတွေက ရုံးထဲကို ဝင်သွားကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူထက်ဝက်ခန့်လောက် အဲဒီနေရာကနေ ထွက်ခွာ လာခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ပြန်လာတဲ့အချိန်မှာ သေနတ်သံကြားလို့ နောက်ကိုလှည့် ကြည့် လိုက်တော့ အမျိုးသမီးတဦးက ဟိုမှာ ကလေးတွေ လဲနေပြီ” လို့ အော်လိုက် တယ်။ ပြန်လည်ထွက်ခွာလာတဲ့ ကျွန်တော်တို့ လူအုပ်ဟာ အဲဒီနေရာကို ပြန်သွားခဲ့ ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခရိုင်ရုံးရှေ့ကိုရောက်သွားတဲ့အခါမှာ ကျည်ဆံထိပြီးလဲနေကြ တယ်။ ကျွန်တော်က ကျည်ဆံထိနေတဲ့ သူတွေကို ဆွဲထူနေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော့်ကို လည်း ကျည်ထိသွားပါတယ်။

(ဃ-၂) မောင်အောင်နိုင်၏ ပြောကြားချက်

“ဆန္ဒပြနေတဲ့သူတွေကို ရဲစခန်းဘက်ကနေပြီးတော့ သေနတ်နဲ့ ပစ်ပါတယ်။ ပထမတော့ မိုးပေါ်ကို ထောင်ပြီး (၃) ချက်လောက် ပစ်ပါတယ်။အဲဒီလိုပစ်လိုက်တော့ ဆန္ဒပြတဲ့သူတွေတချို့ နောက်ဆုတ်ပြေးကြတယ်။

ပစ်တာကလည်း ကြပြီးတော့ပစ်တာ။ အဲလိုပစ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ(၃)ယောက် ခန့် ကျည်ထိသွားပါတယ်။ မသေပါဘူး။ ခြေသလုံးတွေမှာ ထိကြတယ်။ နောက်ထပ် ပစ်လိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်တော့်ဒူးကို လာထိပါတယ်။ ရဲသားတွေက တချို့ ကျည်ထိ ပြီး လဲနေတဲ့သူတွေကို သေနတ်ဘောင်နဲ့ ထောင်းပြီးသတ်လိုက်ကြတယ်။”

(ဃ-၃) ကိုအောင်ကျော်ဦး၏ ပြောကြားချက်

“ခရိုင်ရုံးခြံဝင်းထဲကို လူ (၄၀) (၅၀) လောက် ဝင်သွားကြပါတယ်။ ဝင်သွားကြတဲ့သူတွေက ဟောပြောပွဲ ကျင်းပခွင့်ပေးဖို့ တောင်းဆိုကြပါတယ်။ ခရိုင်ရုံးထဲမှာ ရဲသား (၁) ယောက်ခန့်ရှိနေတယ်။ ရဲသားတွေက တောင်းဆိုနေတဲ့သူတွေကို တခုလည်း ပြန်မပြောကြဘူး။ ရုံးထဲကိုဝင်သွားကြပြီး ခရိုင်ရုံး နောက်ဘက်ကနေ သေနတ် (၃) ချက် ပစ်လိုက်တယ်။ ပစ်လိုက်တဲ့ကျည်တွေက ဆေးရုံဘက်ကိုကျသွားတယ်။”

“ရဲသားတွေက သေနတ် စပစ်လိုက်တော့ လူတွေကလည်း ရုံးကို ခဲတွေနဲ့ ပစ် ပေါက်ကြတယ်။ ရဲသားတွေက လူအုပ်ဘက်ကို သေနတ် (၁၀) ချက်လောက် ပစ်လိုက်ပါတယ်။ လူ တဦး၊ နှစ်ဦးလောက် ထိပါတယ်။ ကျည်ထိသွားတဲ့သူတွေကို ကျွန်တော် တို့ သွားဆွဲတဲ့အခါ ထပ်ပစ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်မေးစေ့ကို ထိသွားပါတယ်။ လဲကျနေတဲ့သူတွေကို ယူလို့မရဘူး။ ဆွဲထုဖို့လာတဲ့ သူတွေကို ထပ်ပြီးထပ်ပြီး ပစ်နေတော့ ယူလို့မရလိုက်ကြတော့ဘူး။”

(ဃ-၄) ဦးဆန်းအေး ၏ ပြောကြားချက်

“ခရိုင်ရုံးရှေ့မှာ ကျွန်တော်တို့က ဟောပြောပွဲကို ဘာကြောင့် လုပ်ခွင့် မပေးတာလဲ ဆိုပြီး တောင်း ဆိုကြပါတယ်။ တောင်းဆိုနေတဲ့အချိန်မှာ ခရိုင်ရုံးထဲမှာ ရဲသားတွေ ရှိနေပါတယ်။ ရဲသားတွေကလည်း ကျွန်တော်တို့ ဆန္ဒပြနေတဲ့ သူတွေကို တားမြစ်တာတွေလည်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ ရဲသားတွေ ရုံးထဲကို ဝင်သွားကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ရဲစခန်းဘက်ကနေ ရဲသား (၃၀) ခန့်ရောက်လာပြီးတော့ ဆန္ဒပြနေတဲ့ လူအုပ်ထဲကို တည့်တည့် ပစ်ကြတယ်။”

“ပထမ မိုးပေါ်ထောင်ပစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နောက်ကို ဆုတ်လိုက်ကြ ပါတယ်။ ရဲသား (၄) ယောက်လောက် ရှေ့တက်လာပြီး လူအုပ်ထဲကို ပစ်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုထိသွားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ထိသွားတော့ လူတွေကလာကူပြီး ဆေးရုံကိုပို့ပေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ နောက်ထပ် ဘာတွေဖြစ်ကြလဲ ကျွန်တော် မသိလိုက်တော့ပါဘူး။”

(င) မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့များ၏ စကားသံ

(င-၁) မိန်းကလေးတဦး၏ ပြောစကား

“ သူတို့တွေက ပထမဦးဆုံး အရင် သေနတ်တွေနဲ့ ပစ်ပါတယ်။ ဘယ်နားကပစ်မှန်း သမီးတို့မသိဘူး။ အသံကိုပဲ ကြားရတယ်။ သမီးတို့ကိုပစ် ရမလားဆိုပြီး သမီးတို့က ခဲနဲ့ပစ်လိုက်ပါတယ်။ ပစ်တဲ့အချိန်မှာ ရဲတွေက သူတို့ကို ပစ်ရမလားဆိုပြီး သမီးတို့ကို သေနတ်တွေနဲ့ အများကြီးပစ်ပါတယ်။ ဒူးမှာ သေနတ်ထိသွားတဲ့ သူက မထနိုင်တော့လို့ အဲဒီနေရာမှာ ဝပ်နေပါတယ်။ သမီးတို့ ယူခွင့်မရလို့ မယူတဲ့အခါ သူတို့ခြေကို တဘက် တယောက်ကိုင်ပါတယ်။ မြေမှာ ဦးခေါင်းကိုချပြီး ဆွဲသွားပါတယ်။ သမီးတို့ရှေ့က အစ်ကိုတွေ သေဆုံးပါတယ်။ ”

(င-၂) သေဆုံးသူ မိသားစုဝင်တဦး၏ ပြောစကား

“ မီးကိုသတ်လိုက်တယ်။ မီးသတ်ပြီးရင် သေနတ်ပစ်ပါတယ်။ မသေတဲ့သူကို သူတို့ပြန်ပြီးဆွဲတယ်။ ကျွန်မတို့ ယူလို့မရတော့ဘူး။ ဒဏ်ရာကဒူးမှာပဲ ရတာ၊ မနက်မိုးလင်းလို့ ဆေးရုံသွားကြည့်တော့ သေနေပြီ။ သေနိုင်တဲ့ဒဏ်ရာ မဟုတ်ပါဘူး ဒူးမှာကျလို့ ရင်ဘတ်မှာ ကျတာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ခေါင်းမှာကျတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျန်တဲ့ (၆) ယောက်ဟာ သူတို့သတ်လို့သေတာပါ။ ”

(င-၃) သေဆုံးသူ မိသားစုဝင်တဦး၏ ပြောစကား

“ ဒေါက်တာအေးမောင်ပြောတာ နားထောင်ချင်ပါတယ်။ နန်းရာကုန်းမှာ မီးထွန်း တာကို လိုချင်ပါတယ်။ အဲဒီဟာတွေကို လိုချင်လို့ ကျွန်မတို့ သွားတာပါ။ အဲဒါကို အဲဒီနားမှာ လူကြီးတွေရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။ နောက်အေးဆေး ဖြစ်လာလိမ့်မယ်လို့ အကြောင်းအရာတခွန်းမှ မပြောဘဲကျွန်မတို့ကလေးတွေ ဆန္ဒပြတာကို သေနတ်နဲ့ လိုက်လို့ပစ်လို့ ကျွန်မရှေ့က ကျွန်မရဲ့အစ်မသားလေး လဲကျပြီး သေပါတယ်။ တခြားကလေးတွေလည်း အများကြီးကျကြပါတယ်။ သူတို့ဘယ်လောက်ရက်စက်လဲဆိုရင် တခွန်းမှထွက်မပြောဘဲနဲ့ ရက်ရက်စက်စက် သေနတ်နဲ့ ပစ်ပါတယ်။ ”

သုံးစွဲခဲ့သည့် လက်နက် ကိရိယာများ

မြောက်ဦးမြို့တွင် လူထုဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲကို မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ အကြမ်းဖက်နှိမ်နှင်းရာတွင် ပြည်နယ်။တိုင်းဒေသကြီး ရဲအဖွဲ့များတွင် ပုံမှန်တပ်ဆင်ထား သောလက်နက်များမဟုတ်ဘဲတိုက်ခိုက်ရေး ရဲတပ်ရင်းများ ကိုင်ဆောင်သော (၇. ၆၂x၅၁) ကျည်သုံး (ဂျီ-၃) တိုက်ပွဲဝင်ရိုင်ဖယ်၊ (၇. ၆၂ X ၃၉) ကျည်သုံးအေကေအမျိုးအစား (AK) ချေမှုန်းရေး ရိုင်ဖယ်များနှင့် မြို့တွင်းတိုက်ပွဲ အနီးကပ်တိုက်ပွဲများတွင် အသုံးပြုသည့် (၉-မမ)ကျည်သုံး ဘီအေ (၉၄) စက်ကလေးများ အသုံးပြုခဲ့ကြသည်ကို အထင်အရှားတွေ့မြင်ရသည်။ ထို့ပြင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် ဒဏ်ရာရသေဆုံးခဲ့ကြပြီး ခြေတွင်ထိမှန် သူပါခြေကျိုးသွားသည်အထိ ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရသွားသည်။

မြောက်ဦး ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲတွင် ပါ၏ဝင်ခဲ့သောသူများနှင့် သေနတ်ပစ်ခံရသည့် သူများ၏ ပြောစကားအရ နံပါတ်တုတ်များဖြင့်ရိုက်နှက်ခဲ့ခြင်း၊ ပွိုင့်ဖိန်များဖြင့် နှင်းခြေခဲ့ခြင်း၊ ဓား(အချွန်အစူး)များဖြင့် ထိုက်နှက်ခဲ့ခြင်း၊ သေနတ်ဒင်များဖြင့် ထုနှက်ခဲ့ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရမှ တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှု အခြေအနေ

ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့တို့သည် ပဋိပက္ခဖြစ်စဉ် အတွင်း သေဆုံး၊ ဒဏ်ရာ ရခဲ့ကြသူများ၏ မိသားစုဝင်များအပေါ် ယနေ့အချိန်အထိ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု တစ်စုံတရာ မရှိသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ သေဆုံးသူများကို အသုဘချသည့်နေ့က ရပ်ကွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှ တဆင့် ထောက်ပံ့လျှော့ကြေးငွေ (၅) သိန်းစီပေးသည့် လုပ်ဆောင်ချက်တခုသာ ရှိခဲ့သည်။

သို့သော်သေဆုံးသူများ၏မိသားစုဝင်များကအစိုးရပေးသည်ကိုသိရှိပြီး နောက် တနေ့တွင် အဆိုပါ ငွေကြေးများကို ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့ပြီး လူတိုင်းအသက်ကို ငွေ (၅) သိန်းဖြင့် တန်ဖိုးဖြတ်သည့် အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကိုလည်း ရှုံ့ချခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော် မြောက်ဦးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်ဖွဲ့၍ စုံစမ်း ဖော်ထုတ်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသော်လည်း အစိုးရ၏ ကြားဝင်နှောင့်ယှက်မှုကြောင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မတီကို စုံစမ်းလေ့လာရေးအဖွဲ့ဟု အမည်ပြောင်းခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် စုံစမ်းလေ့လာမှုများကိုလည်း အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ရန်မလိုဟု ညွှန်ကြားချက်ပင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

မြောက်ဦး လူစုလူဝေးအပေါ် အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းမှု (၁) နှစ်ကျော်အကြာ (၂၀၁၉) ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၈) ရက်နေ့တွင် မြောက်ဦးပဋိပက္ခ စုံစမ်းလေ့လာရေး အဖွဲ့၏အစီရင်ခံစာကို ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်သို့ တင်ပြနိုင်ခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းခဲ့သော မြောက်ဦး ပဋိပက္ခ စုံစမ်းလေ့လာရေး အဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ဦးမြို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော လူစုလူဝေးဖြစ်ပေါ်ကာ ထွေအုပ်ရုံးကို ခဲဖြင့်ပစ်ခတ်မှုနှင့် ဆိုင်ကယ်၊ ယာဉ်များကို ဖျက်ဆီးမှုများဖြစ်စဉ်တွင် (၇) ဦးသေဆုံးပြီး (၁၂) ဦး ပြင်းထန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ခြင်းသည် အင်အားအလွန်အကျွံ သုံးစွဲခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် တာဝန်ရှိသူများကို သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့ အစည်းများက ဖော်ထုတ် အရေးယူသင့်ကြောင်း ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော် ဖွဲ့စည်းသည့် စုံစမ်းလေ့လာရေးအဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အဆိုပါ စုံစမ်းလေ့လာရေးအဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာကို ဖေဖော်ဝါရီ (၂၈) ရက်က ပြုလုပ်သော ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော် နဝမပုံမှန်အစည်းအဝေး အဋ္ဌမနေ့တွင် စုံစမ်းလေ့လာရေးအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး ဦးထွန်းသာစိန်က ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

(၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ (၁၆) ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အဆိုပါဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဇန်နဝါရီ (၂၉) ရက်တွင် စုံစမ်းရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ အဖွဲ့တာဝန်ရှိသူများသည် မြောက်ဦးသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး လေ့လာစုံစမ်းခဲ့ ကြရသည် ဟု ဆိုသည်။

အဖွဲ့အနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တွေ့ဆုံရန်ကြိုးစားခဲ့သော် လည်းသက်ဆိုင်ရာမှ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု မရှိခဲ့ကြောင်း၊ (၂၀၁၄)ခုနှစ်မှ စတင်ကာ ဘုရင့် နိုင်ငံ အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အထိမ်းအမှတ်များ ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ (၄) နှစ် ရှိ ခဲ့ပြီး ပွဲတိုင်းကိုနန်းရာကုန်း ပထမထပ်ကွင်းပြင်တွင် ကျင်းပလေ့ရှိကြောင်း၊ အခမ်းအနား ကျင်းပမည်ကို ဇန်နဝါရီ (၈) ရက်က အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသို့ အကြောင်း ကြားခဲ့ကြောင်း၊ အကြောင်းမပြန်ခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းနေ့မှာပင် ရှေးဟောင်း သုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးက နန်းတော်ရာကုန်း သည် အမျိုးသား အမွေအနှစ် ဖြစ်သောကြောင့် သဘောထား မှတ်ချက်အထူးပေးရန် မရှိသော်လည်း အခမ်းအနားပြီးလျှင် အမှိုက်များကို သိမ်းဆည်းပေးရန် ပြောကြား ခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် ဇန်နဝါရီ (၁၅) ရက် ရောက်သည့်အခါမှ ရှေးဟောင်းသုတေသန နှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာနမှ ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီအနေဖြင့်အထက်အစိုးရ အဖွဲ့၏ တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်ရယူပြီးမှသာ ဌာနအားပြန်လည်တင်ပြရန်နှင့် ခွင့်ပြုချက် မရပါက အခမ်းအနား လုပ်ဆောင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ပလာခဲ့ ကြောင်းအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အခမ်းအနားရုပ်သိမ်းရန် ကျင်းပရေးကော်မတီအနေဖြင့် သဘောတူခဲ့ကြီး ညပိုင်းတွင်ဟောပြောပွဲမလုပ်တော့ကြောင်းကျေးရွာအချို့သို့အကြောင်းကြားခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် စာပေ ဟောပြောပွဲရှိသည် အထင်နှင့် ရောက်ရှိလာသူများသည် ညနေပိုင်း တွင် နန်းတော်ရာကုန်းသို့ ရောက်ရှိ လာခဲ့ကြပြီး လူစုလူဝေး ဖြစ်ပေါ်ကာ မြို့နယ်ရဲတပ် ဖွဲ့ရုံးရှေ့တွင် မိနစ် (၂၀) ခန့်ကြာခဲ့ပြီး အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ရုံးရှေ့သို့ ချီတက်ခဲ့ကြ ကြောင်း၊ ယင်းရုံးရှေ့တွင်ရခိုင်ပြည်နယ်အလံကို ကိုင်ဆောင်ကာလက်သီး လက်မောင်း တန်း၍ အော်ဟစ်ခဲ့ပြီး တချို့က ခရိုင်ရုံးအဝင်ခြံစည်းရိုးတံခါးကို ကိုင်လှုပ်ဆန္ဒထုတ် ဖော်ကြရာ သံတံခါး လဲကျခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းအချိန်တွင် ရုံးခြံဝင်းသို့ဝင်ကာ ခဲများဖြင့် ပစ်ပေါက်ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ် များကို ရိုက်ချိုးဖျက်ဆီးခြင်းနှင့်အတူ သေနတ်သံများ ထွက် ပေါ်လာကြောင်း လေ့လာသိရှိရသည်ဟု အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။

မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်၏ နောက်ဆက်တွဲ ရှုပ်ထွေးမှုပြဿနာ

မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်တွင် ရဲအာဏာပိုင်များ၏ ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံရသော လူငယ်များအရေးတွင် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရမှ တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှုရှိစွာဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိခဲ့သလိုဒဏ်ရာရလူငယ်များအတွက်လည်း အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှု ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် မဆောင်ရွက်ခဲ့ပေ။ မတရားသတ်ဖြတ်မှုအား ပိတ်သိမ်း ဖျောက်ဖျက်ရေးတို့ကိုသာ ရည်ရွယ်ပြီး ဥပဒေပုဒ်မအမျိုးမျိုးဖြင့် အမှုတည်ဆောက်ကာ တရားစွဲဆို ထောင်သွင်း အကျဉ်းချမှုများသာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ အခြား တဘက်တွင်လည်း ဒေသတွင်းအစိုးရ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အား နောက်ဆက်တွဲလုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်မှုများနှင့် ဝေဖန်မေးခွန်းထုတ်သူများကို ဖမ်းဆီးအရေးယူမှုများ ရှုပ်ထွေးစွာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်အပြီး (၃) ရက်မြောက်အကြာ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးရုံး၏ (၁၉. ၁. ၂၀၁၈) ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁၃၈။၂၀၁၈) ဖြင့် မြောက်ဦးမြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးဘိုဘိုမင်းသိုက်ကို ပြည်နယ်လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး တာဝန်ခံအဖြစ် စစ်တွေမြို့သို့ ရာထူးတိုးမြှင့် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ အခင်းဖြစ်ပွားပြီး (၁၄) ရက်အကြာ (၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၃၀) ရက်နေ့တွင် မြောက်ဦး- စစ်တွေ အဝေးပြေး ကားလမ်းမပေါ်၌ ဦးဘိုဘိုမင်းသိုက်အား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် (၂၀၁၉) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၉) ရက်နေ့ တွင် စစ်တွေမြို့ရှိ ရခိုင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ ဦးတင်မောင်ဆွေ နေအိမ်အား ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်မှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူး ဦးတင်မောင်ဆွေ၏နေအိမ် ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခံရပြီး နောက် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးရုံး၏ (၁၂. ၆. ၂၀၁၈) ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၇၉၂/၂၀၁၈) ဖြင့် ၎င်းအား စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးရုံးသို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး တာဝန်ဖြင့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခဲ့သည်။ ထိုသို့ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်းများကို လုပ်ကြံမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးနောက် မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲ နှင့် ပတ်သက်၍ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့အား “မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲ တရားခံဘယ် သူလဲ” ဟု ဝေဖန် မေးခွန်းထုတ်သော ဦးအောင်သန်းဝေအား နိုင်ငံသားဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ (၅၀၆)၊ ပြစ်ဒဏ် (၆) လ၊ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ (၁၀) တို့ဖြင့် ပြစ်ဒဏ် (၆) လ တပေါင်းတည်းကျခံရန် (၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် စစ်တွေမြို့နယ် တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်အပေါ် ရိုက်ခတ်မှု

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်သည် ဖယ်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးကာလ၌ တိုင်းရင်းသားနှင့် ဗဟိုအစိုးရကြား ယခင်ကတည်းက ဖြစ်တည်လာသော နိုင်ငံရေး ပြဿနာကို ပိုမိုကြီးထွားစေသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

ယနေ့ချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အတွင်း တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအင်အားစုများနှင့် အစိုးရတပ်မတော်ကြား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုတို့တွင် ထစ်ဆို့မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေကြရသည်။ အခြားတဘက်တွင်လည်း အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(NLD) အစိုးရအာဏာရလာပြီး အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ရင်ကြားစေ့ရေး၊ (၂၀၀၈) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေး ဦးတည်ချက်ခရီး မရောက်နိုင်သည့် ကာလဖြစ်သည်။ ဤကာလ၌ ရခိုင်အမျိုးသားတို့၏ အရေးကြီးသော နေ့တနေ့ဖြစ်သည့် ရခိုင်အချုပ်အခြာ အာဏာကျဆုံးခြင်းဝမ်းနည်းအောက်မေ့ဖွယ် ဟောပြောပွဲ အခမ်းအနားကို အစိုးရမှ ပိတ်ပင်ခြင်းသည် ရခိုင်တော်လှန်ရေး၊ နိုင်ငံရေးအင်အားစုများမှ ငြိမ်းချမ်းရေး လမ်းကြောင်းအပေါ် ယုံကြည်မှု ကျဆင်းလာစေခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည်သူများ၏ ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးဟောပြောခွင့်၊ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခြင်း တို့အား ပိတ်ပင် တားဆီးခြင်း၊ အကြမ်းဘက်ဖြိုခွဲပစ်ခတ်ခြင်းသည် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံး လိုလားသည့် ဖယ်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးတွင် ယုံကြည်မှု ပျောက်ဆုံးစေသည့် လုပ်ရပ်များပင် ဖြစ်သည်။ မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ရခိုင်တော်လှန်ရေးလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ရခိုင်နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ ရခိုင်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် တခြားသော တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများက ကြေညာချက်များထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည် လွတ်မြောက်ရေးပါတီ (ALP) ၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် လွတ်လပ်စွာ စီတန်းလမ်း လျှောက်ခွင့်၊ စုဝေးခွင့်တို့အား အကြမ်းဖက်မှုဖြင့် နှိမ်နင်းဖြေရှင်းသည်မှာ ဒီမိုကရေစီဖြစ်စဉ်နှင့် ဖီလာဆန့်ကျင်လျှက်ရှိကြောင်း ပါရှိသည်။ ရခိုင်ပြည်အမျိုးသားကောင်စီ(ANC)၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် မြောက်ဦး လူထုဆန္ဒဖော်ထုတ်ရေးတွင် အရပ်သား (၇) ဦးသေဆုံးပြီး (၁၂) ဦး ဒဏ်ရာရရှိခြင်းသည် မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များ အနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နှင့်ရခိုင်လူမျိုးကို ကျွန်ုပ်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အဖြစ် သဘောထား ဆက်ဆံနေကြောင်း ပါရှိသည်။ ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်(ULA)၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် လူမျိုးရေး အမုန်းတရားကို ရှေ့တန်းတင်ကာ အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်

ရာတွင် ပါဝင်သူများ၊ အုပ်ချုပ်သူ လက်ရှိအစိုးရနှင့် ရခိုင်ပြည်အစိုးရတို့တွင် အပြည့် အဝတာဝန်ရှိပြီး(ULA/AA) အနေဖြင့် အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်ကျူးလွန်သူများအား ထိ ရောက်ပြင်းထန်သော တုန့်ပြန်အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ပါရှိသည်။

ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ (ANP) ၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် အစိုးရမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ပေးရေးအတွက် (ANP) အနေဖြင့်ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ပါရှိသည်။ ရခိုင်ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(ALD)၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် မြောက်ဦး ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ သီးခြား လွတ်လပ်သည့် စုံစမ်းစစ် ဆေးရေးအဖွဲ့တရပ်ကို ဖွဲ့စည်းကာ ဖြစ်စဉ်တရပ်လုံးတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ကြသော အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ရပ်အား ဥပဒေနှင့်အညီစစ်ဆေးဖော်ထုတ်ပြီးအရေးယူပေးရန် တိုက်တွန်းချက်ပါရှိသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်သော ဒီမိုကရေစီတိုင်း အစိုးရလက်ထက်တွင် (၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့က မြောက်ဦးတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်သည့် ပြည်သူများအား အသက်ဆုံးရှုံးသည်အထိ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်ဖြိုခွဲခဲ့သောလုပ်ရပ်သည် ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်နှင့်ဆန့်ကျင်နေသည်။လက်နက်ဖြင့်အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်ဖြိုခွဲသူတို့၏ လုပ်ရပ်သည် ရခိုင်တို့အား အဖိနှိပ်ခံလူတန်းစားအဖြစ် သတ်မှတ်ကာလူမျိုးရေးအရ ခွဲခြားဆက်ဆံရာရောက်နေသည်။

အစိုးရမှ အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်ခဲ့သူများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးကာ ဥပဒေနှင့်အညီအရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိဘဲ အကြမ်းဖက်ခံရသူများကိုသာ ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့သော လုပ်ရပ်မှာ လက်ရှိ (NLD) အစိုးရမှ ချမှတ်ထားသောအမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးလမ်းစဉ်နှင့်ဆန့်ကျင်နေပြီး စစ်တပ်၏ လမ်းစဉ်တို့နှင့် တထပ်တည်း ဖြစ်ကြောင်းကို ပေါ်လွင်စေသည်။

ထိုသို့ အစိုးရနှင့်စစ်တပ်၏ လုပ်ရပ်များသည် ရခိုင်လူငယ်များအမြင်တွင် “ရခိုင်လူမျိုးတို့အတွက် ဒီမိုကရေစီအရေး၊ လူ့အခွင့်အရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကြံမိ ကိုယ်ဖန်တီးခွင့် ရရှိရေးကို ငြိမ်းချမ်းသော နည်းလမ်းဖြင့် တောင်းဆိုတိုက်ပွဲဝင်၍လည်းမရ၊ လက်နက်အားကိုးဖြင့် အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်နေကြသည်။ ယင်းကြောင့် မိမိတို့အနေဖြင့်လက်နက်အင်အားဖြင့်သာတောင်းဆို တိုက်ပွဲဝင်ရုံမှတစ်ပါး အခြားမရှိ” ဟူသော အတွေးအခေါ်များ ပေါ်ပေါက်လာအောင် တွန်းပို့ပေးလိုက်သကဲ့သို့ပင် ဖြစ်နေပေသည်။

လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပရန် တောင်းဆိုနေသော လူထုအား သတ်ဖြတ်ဖြိုခွဲခဲ့ခြင်းအပေါ် လူ့အခွင့်အရေးရှေ့နေ ဥပဒေအထောက်အကူပြု ကွန်ရက် တည်ထောင်သူ ဦးအောင်ထူ၏ သုံးသပ်ချက်

မြောက်ဦးမြို့တွင် ရခိုင်ပြည်သူလူထုကငြိမ်းချမ်းစွာ ကျင်းပရန်ကြိုးပမ်းခဲ့သည့် ရခိုင်ဘုရင့် နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာ ကျဆုံးခဲ့သည့် (၂၃၃) နှစ်မြောက် အခမ်းအနားအား အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်ဖြိုခွဲခဲ့ရာတွင် (တိုင်းပြည်၏ တကယ့်အာဏာကို ချုပ်ကိုင်ထားသည့်) ကာချုပ် မင်းအောင်လှိုင် ခေါင်းဆောင်သည့် မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များ (တိုင်းပြည်၏ အပေါ်ယံအာဏာကို အသုံးပြုခွင့်ရနေသည့်) သမ္မတဦးဝင်းမြင့်နှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ခေါင်းဆောင်သည့် (၂)အစိုးရတို့တွင် သမိုင်းကြောင်းအရ နိုင်ငံရေးအရ၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ရှာဖွေရေးဖြစ်စဉ်အရ၊ ဥပဒေ အကြောင်းအရ အဓိက တာဝန်ရှိပေသည်။ အဘယ့်ကြောင်းနည်း။

သမိုင်းအရ တာဝန်ရှိမှု

ငြိမ်းချမ်းမှုကို ရှာဖွေရာတွင် သမိုင်းကိုအသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ တန်ဖိုးထားခြင်း၊ သမိုင်းမှ အမှားများ ကို သင်ခန်းစာယူပြီး နောင်မမှားအောင် ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ သမိုင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိစေမည့် အခြေခံ များမှနေ၍ လက်ရှိအရင်းခံ ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်အဖြေရှာခြင်း၊ အနာဂတ်အတွက် အုပ်မြစ်ချခြင်းတို့သည် များစွာအကျိုးရှိပေ သည်။ အင်္ဂလိပ်က ကျူးကျော်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်သဖြင့် သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီး မြန်မာ ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာ ကျဆုံးခဲ့သကဲ့သို့ပင် မြန်မာဘုရင်က ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်၍ ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခဲ့

ခြင်းမှာ မည်သူမျှ ငြင်း၍ မရသော သမိုင်းဖြစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းကို အထိမ်းအမှတ်ပြု ကျင်းပသည့် အခမ်းအနားမျိုးများအား အစိုးရအာဏာပိုင်များ ကိုယ်တိုင် တက်ရောက် ချီးမြှောက်ရမည့်အစား ဤမျှထင်ရှားသည့်သမိုင်း ဖြစ်ရပ်ကို ဥပေက္ခာပြု၊ စော်ကား၊ ခြေဖြင့် နင်းခြေဖျက်ဆီးရာ ရောက်စေသည့် အပြုအမူကို ပြုခြင်းမှာ သမိုင်းတွင် ရိုင်းလွန်းသည့် အစိုးရဟု ကင်ပွန်းတပ်ရ မည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးအရ တာဝန်ရှိမှု

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အဓိကခေါင်းဆောင်နေသည့် (၅) အစိုးရတွင် တကယ့်အာဏာမရှိ၊ အပေါ်ယံမျှသာ ရှိကြောင်း ပြည်သူလူထုအများစုကြီး မသိကြ။ ဒီမိုကရေစီအစိုးရ တက်နေပြီဟူ၍သာ အကြမ်းဖျင်း နားလည်ထားကြသည်။ လူထုက ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးရန် ကြိုးပမ်းခြင်းအား အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်ဖြိုခွဲခြင်းအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီအစိုးရလည်း စစ်အာဏာရှင် အစိုးရလိုပါပဲလားဟု ကောက်ချက်ဆွဲကာ ဒီမိုကရေစီ၏ ကောင်းမြတ်သည့်အနှစ်သာရကို ထိခိုက်နိုင်သည်။

“ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အပါအဝင် (၅) ခေါင်းဆောင်တွေလည်း မြန်မာတွေပဲ၊ မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်တွေ လည်းမြန်မာတွေပဲ၊ မြန်မာ မြန်မာချင်း ပေါင်းမိသွားကြပြီ၊ မြန်မာမဟုတ်တဲ့ ငါတို့တိုင်းရင်းသားတွေကို ဆက်လက် ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်ဦးမှာပဲ” ဟူ၍ လူမျိုးရေး မုန်းတီးမှုများ များပွားများလာနိုင်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်သည့် အာဏာမျိုးအောက်တွင် ငါတို့ တိုင်းရင်းသားတွေ လိုလားသည့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အား ငြိမ်းချမ်းစွာ တောင်းဆိုနေသမျှ မည်သို့မျှရနိုင် ဖွယ်မရှိ၊ လက်နက်ကိုင် ခုခံစစ် ဆင်နွှဲပြီး ကိုယ်လိုချင်တဲ့ နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်အား ရအောင် ဖော်ဆောင်ခြင်းသည်သာ တခုတည်း သော လမ်းကြောင်း ဖြစ်သည် ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုး ရခိုင်လူငယ်များအကြားတွင် ပိုမိုပျံ့ပွားနိုင်သည်။ ယင်းတို့အပေါ်တွင် နိုင်ငံရေးအရ တာဝန်ရှိသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေး ရှာဖွေရေးဖြစ်စဉ်အရ တာဝန်ရှိမှု

လတ်တလော ဖော်ဆောင်လျက် ရှိနေသော ငြိမ်းချမ်းမှု ရှာဖွေရေး ဖြစ်စဉ်ဟူ သည်တွင် အရင်းခံအကျဆုံးပြဿနာမှာ မိမိတို့လိုချင်သည့် ငြိမ်းချမ်းမှုဟူသည်မှာ မည် သည့်အရာ နည်းဟူ၍ အစိုးရအာဏာပိုင်များအပါအဝင် မည်သည့်နိုင်ငံရေး အင်အား စုကမှ မဖော်ထုတ်ကြခြင်း၊ တူညီသော ဘုံရည်မှန်းချက် ဖြစ်လာစေရန် မကြိုးပမ်းကြ

ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖယ်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု အခြေခံတွင် တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်များ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရရှိပါက ငြိမ်းချမ်းမှု ရလိမ့်မည်ဟု (လက်နက်ကိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မကိုင်သည် ဖြစ်စေ) တိုင်းရင်းသား နိုင်ငံရေးအင်အားစု အများစုကြီးက ဆိုကြသည်။ ဤသည်မှာ မမှားပါ။ သို့ရာတွင် မပြည့်စုံ။

ကာချုပ် မင်းအောင်လှိုင် ခေါင်းဆောင်သည့် မြန်မာ စစ်ခေါင်းဆောင်များက တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ လက်နက်ချလိုက်ကြလျှင် ငြိမ်းချမ်းမှု ရလိမ့်မည်ဟူ၍ ဦးတည်ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ ယင်းမှာမူလုံးဝပင် လွဲချော်လျက်ရှိသည်။ အမြင်တိမ်လွန်း၊ တဘက်သတ် ဆန်လွန်းပြီး ဆယ်စုနှစ်ပေါင်း မြောက်များစွာ လူထုအပေါ် အကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် မြန်မာစစ်တပ် အနေဖြင့် တရားဝင် တည်ရှိရေးကိုသာ ဦးတည်သည်။ အဆိုပါကြိုးပမ်းမှုသည် မည်သည့် အခါတွင်မျှ အောင်မြင်နိုင်ခြေမရှိ၊ အောက်ပါ အခြေအနေသုံးရပ်တပြိုင်တည်း တည်ရှိပါက ငြိမ်းချမ်းမှုရပြီဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုနိုင်သည်။

- (က) မတရား အကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်မှုများမရှိခြင်း။
 - (ခ) တဦးချင်း အခွင့်အရေးကို ဖြစ်စေ၊ စုပေါင်းအခွင့်အရေးကို ဖြစ်စေ၊ မတရားအကြမ်းဖက် ချိုးဖောက်မှုများ မရှိခြင်း။
 - (ဂ) မတရားအကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်ချိုးဖောက်မှုများ ရှိလာခဲ့သော် ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိသည့် တိုင်းပြည်အဆောက်အအုံများတည်ရှိခြင်း။
- (လွတ်လပ်၊ ဘက်မလိုက်၊ ထက်မြက်သည့် တရားစီရင်ရေးက ထိပ်ဆုံးမှ ပါဝင်လျက်)

ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာ အာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပရန် တောင်းဆိုနေသော လူထုအား သတ်ဖြတ်ဖြိုခွဲခဲ့ခြင်းမှာ မတရားအကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တဦးချင်း အခွင့်အရေးနှင့် စုပေါင်း အခွင့်အရေးကိုပါ ချိုးဖောက်ရာ ရောက်သည်။ သို့ရာတွင် ချိုးဖောက်ခံရသူ အပြစ်မဲ့ပြည်သူ လူထုများက ဖိနှိပ်သူအစိုးရ အာဏာပိုင်များအပေါ် ထိရောက်စွာ တိုင်တန်းအရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် တိုင်းပြည် အဆောက်အအုံ (State Institution) စိုးစဉ်းမျှမရှိ။ ရဲတပ်ဖွဲ့ ရှိသော် လည်း ရဲတပ်ဖွဲ့ ကိုယ်တိုက်က (၂၀၀၈) ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ (၃၃၈) အရ မြန်မာစစ်တပ်၏ တိုက်ရိုက် ကွပ်ကဲမှု အောက်တွင် ရှိနေသည်။

ပြည်သူလူထု၏ အသက်၊ အိုးအိမ်၊ စည်းစိမ်ကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရမယ့် အစား မြန်မာ စစ်တပ်ကခိုင်းတာလုပ်ရသည့်ဘဝ ဖြစ်နေသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ အပါအဝင် အစိုးရယန္တရားများက လူထု၏ အခြေခံ အခွင့်အရေးများအား ချိုးဖောက် ကျူးလွန်ပါက အရေးယူ ဆောင်ရွက် နိုင်စွမ်းရှိသည့် (အစိုးရ မဟုတ်သော်လည်း အစိုးရကဲ့သို့ အာဏာရှိသည့်) Ombudsman အွန်ဘတ်စ်မင်ကဲ့သို့သော အာဏာပိုင်မျိုးမရှိ။ တရားစီရင်ရေးယန္တရား ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးကာ လူထုကအားကိုးရ မည့်

အစား ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်က အာဏာကိုကြောက် လာဘ်စားမှု သံသရာတွင်နှစ်မွန်းနေကြသည်။

သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ အခမ်းအနားတွင် မတရားအကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်သတ် ဖြတ်ခြင်း ခံရသည့် ပြည်သူ လူထုများအတွက် ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အဘယ်မှာနည်း။ မတရားအကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံလိုက် ရကြောင်း အသိအမှတ်ပြုခြင်းမခံရ။ အစိုးရ အာဏာပိုင်များထံမှ လှိုက်လှဲစွာ ဝမ်းနည်းတောင်းပန်သည့် စကားသံများမကြားရ။ သတ်ဖြတ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့သည့်ရဲများနှင့် ၎င်းတို့အထက်မှ အမိန့်ပေးခဲ့သည့် မြန်မာ စစ်ခေါင်းဆောင်များအား ဖော်ထုတ်အရေးယူမှု လုံးဝမရှိ။ အသက်တချောင်းနှင့် အညီ ထိုက်တန်သည့် လျော်ကြေးများနှင့် အခြားကုစားခွင့်များ စိုးစဉ်းမျှမရ။ အလားတူ ဖြစ်ရပ်မျိုးမှာ တပြည်လုံး နေရာအနှံ့ အပြားတွင် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။

တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့နေသမျှ ပြည်သူလူထုအတွက် ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ဆက်လက် ပျောက်ဆုံးနေဦးမည်ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ခေါင်းဆောင်သည့် (၆)အစိုးရသည် ဝတ်ကောင်းစားလှများ အရောင်ဝတ်ဆင်ပြီး အနှစ် သာရ ကင်းမဲ့သည့် ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ဟူသည်များကား အပေါ်ယံဟန်ပြ တက် ရောက်ပြီး နိုင်ငံရေးအမြတ်ယူနေမည့်အစား ပြည်သူလူထုအတွက် စစ်မှန်သည့် ငြိမ်း ချမ်းမှုကို ဦးတည်ကြိုးပမ်းသင့်သည်။

ဥပဒေအကြောင်းအရ တာဝန်ရှိမှု

တရားမျှတမှု ဆိတ်သုဉ်းနေသမျှ ငြိမ်းချမ်းမှုမရနိုင်။ ဥပဒေစိုးမိုးရေး ကင်းမဲ့နေသမျှကာလ ပတ်လုံးလည်း မည်သည့်အခါတွင်မျှ တရားမျှတမှု ခံစားနိုင်ဖွယ်မရှိ။ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေး ဆန္ဒဖော်ထုတ်သည့် ပြည်သူလူထုအား အစိုးရ အာဏာပိုင်များက သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ် နှိမ်နှင်းခွင့်ပြုထားသည့် မည်သည့်ဥပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းမျှ မြန်မာနိုင်ငံတွင်မရှိ။

သမ္မတဟောင်း ဦးသိန်းစိန်နှင့် ဦးထင်ကျော်တို့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအား (၂၀၀၈) ဖွဲ့စည်းပုံအောက်တွင် သမ္မတသစ် အနေဖြင့်ဆက်ခံကာ တက်ရောက်တာဝန် ယူလာသည့် ဦးဝင်းမြင့်တွင် ယခု မြောက်ဦးသတ်ဖြတ်မှုကဲ့သို့ အရေးပါသည့်ဥပဒေ ကိစ္စများအား တနိုင်ငံလုံး လူထုတရပ်လုံး သိအောင်ရှင်းပြရန် ပို၍တာဝန် ရှိသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဥပဒေသမားဖြစ်ကြောင်းနှင့် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေဘဝ ကနေလာကြောင်းကို ကိုယ်တိုင်က မကြာခဏ ထုတ်ဖော်လေ့ရှိခြင်း ကြောင့်ပင်။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေး ဆန္ဒထုတ်ဖော်သည့် လူထုသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ (၁၄၁) အရဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် အစုအဝေးမဟုတ်။ အရေးကြီးသည့် အင်္ဂါရပ်

တရပ်မှာ ထိုလူစုလူဝေးသည် တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်ကိုအကြမ်းဖက်၍ အကောင်အထည်ဖော် မှသာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးဖြစ်သည်။

(အိစမေနှင့်အစိုးရ (၁၈၉၇-၀၁) အထက်မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး ၂၅၉။

ဦးသက်ဖေတရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် အငြိမ်းစားပြုစုသော ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ၏ သိကောင်းစရာများ စာမျက်နှာ ၂၁၇)

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးအဖြစ် သတ်မှတ်စေဦးတော့ သေစေလောက်သော လက်နက်ကိုကိုင်စွဲလျက်ယင်းအစုအဝေးတွင်ပါဝင်သူအားပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခွင့်မရှိ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ (၁၄၄) အရ ၎င်းအား ဖမ်းဆီးကာ(ရုံးတင်စစ်ဆေးပြီး) (၂) နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ် (သို့မဟုတ်) ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ

ပုဒ်မ (၁၂၇)။ မည်သည့်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး (သို့မဟုတ်) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှူး (သို့မဟုတ်) ဒုရဲအုပ်အောက် အဆင့်မနိမ့်သော ရဲအရာရှိကမဆို တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် အစုအဝေးတစ်ခုတရာကို (သို့မဟုတ်) အများပြည်သူတို့ ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးရန်ရှိသော လူ(၅) ဦးဖြစ်စေ၊ ၎င်းထက် ပို၍ဖြစ်စေ စုဝေးသည့် အစုအဝေးတစ်ခုတရာကို လူစုခွဲစေရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့အမိန့်ပေးသည့် အခါတွင်လည်း ၎်အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူတို့သည် အမိန့်ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း လူစုခွဲရန် တာဝန်ရှိသည်။ လူစုခွဲရန် အမိန့်ပေးသော်လည်း လူစုမခွဲပါက ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခွင့်မရှိ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ (၁၄၅) အရ လူစုမခွဲသူများကို ဖမ်းဆီးကာ (ရုံးတင်စစ်ဆေးပြီး) (၂) နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ် (သို့မဟုတ်) ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ

ပုဒ်မ (၁၂၈)။ ထိုကဲ့သို့ အမိန့်ပေးသော်လည်းလူစုခွဲခြင်းမပြုလျှင် (သို့မဟုတ်) ထိုသို့ အမိန့်မပေးပါက လူစုလူဝေးကို မုချမဖျက်မည့် အကြောင်းထင်ရှားစေသည့် အမှုအရာကို ပြုလုပ်လျှင် မည်သည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး(သို့မဟုတ်) မည်သည့် ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှူး (သို့မဟုတ်) ဒုရဲအုပ်အောက်အဆင့် မနိမ့်သော ရဲအရာရှိကမဆို ထိုအစုအဝေးကို လူစုကွဲအောင် အင်အားသုံး၍ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ရာတွင် ကြည်း၊ ရေ၊ လေ၊ တပ်သားအရာရှိ မဟုတ်သူ(သို့မဟုတ်) မြန်မာနိုင်ငံ င်နယ်ခြားစောင့်တပ် အက်ဥပဒေ(သို့မဟုတ်) မြန်မာနိုင်ငံ အရံတပ် အက်ဥပဒေအရ

လက်နက်ကိုင်မဟုတ်သူ မည်သည့် အမျိုးသားကိုမဆို အကူအညီတောင်းနိုင်သည်။ ထိုသူများကို အင်အားပြုလုပ်၍ လူစုခွဲရမည်။ လိုအပ်လျှင် အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူ တို့ကို လူစုခွဲရန် (သို့မဟုတ်) တရားဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်စီရင်နိုင်ရန် ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်နိုင်သည်။

အထက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် လူစုကွဲအောင် အင်အားသုံး၍ ပြုလုပ်နိုင်သည် ဟူသည်မှာ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို လုံးဝပင် ရည်ညွှန်းခြင်းမရှိ။ ယင်းကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် အခြားမည်သည့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်လည်းမရှိ။ လူ့အင်အားအကူအညီကို ရယူခြင်း၊ နံပါတ်တုတ်များ၊ မီးသတ်ပိုက်များ၊ မျှော်ရည်ဗုံးများ အသုံးပြုခြင်းအစ ရှိသည်တို့ကို ဆိုလိုသည်။ ဥပဒေတွင် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခွင့်များ ခွင့်ပြုထားခြင်း လုံးဝမရှိ။ ရဲလက်စွဲတွင်လည်း မရှိ။

ရဲလက်စွဲ

အပိုဒ် ၁၄၄။ ဒုတိယရဲအုပ်အဆင့်ထက် မနိမ့်သော ရဲအရာရှိ (သို့မဟုတ်) ရဲစခန်းမှူးသည် စည်းကမ်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်သည့် မည်သည့် စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းကိုမဆို ဟန့်တားနိုင်သည်။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့သည် ထိုအခြေအနေများကို ဖော်ဖျက်သော လူစုလူဝေး (သို့မဟုတ်) စီတန်း လှည့်လည်နေသူများကို လူစုကွဲစေရန် ၎င်းက အမိန့်ပေးနိုင်သည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော အမိန့်ကိုလိုက်နာရန် ငြင်းဆိုသော (သို့မဟုတ်) လျစ်လျူရှုသော အစုအဝေးသည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး ဖြစ်သည်။

အပိုဒ် ၁၄၈။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၇/၁၂၈ နှင့် ၅၅၁ အရ ရဲစခန်းနှင့် ၎င်းအထက် အရာရှိတဦးက လူစုခွဲရန်ငြင်းဆိုသည့် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော မည်သည့် အစုအဝေးကိုမဆို အတင်းအကြပ် လူစုခွဲစေနိုင်သည်။

အပိုဒ် ၁၄၉။ အကယ်၍ တဦးတယောက် (သို့မဟုတ်) အများ၏အပြုအမူ (သို့မဟုတ်) ပေါ့လျော့မှုများကြောင့် အဓိကရုဏ်းဖြစ်မှု (သို့မဟုတ်) ငြိမ်ဝပ်ပိပြား စေမှုတို့ ကို ခြိမ်းခြောက် လာလျှင်ခရိုင် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ (၁၄၉)နှင့် ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃/၁၄ အရ ၎င်းအပေါ်ကျရောက်နေသော ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူများကို ကာကွယ်ရန်တာဝန်ရှိသည့်အတိုင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၄/၁၄၅ အရ ခရိုင်တရားသူကြီးထံ လျှောက်ထားရန် သင့်၊ မသင့်ကို စဉ်းစား ရမည်။ ထိုသို့ တင်သွင်းမည်ဆိုပါက တိုင်ကြားခံရသူတဦး (သို့မဟုတ်)တဦးချင်းစီ (သို့မဟုတ်) ယေဘုယျအားဖြင့် ပြည်သူလူထုက အမိန့်ထုတ်ပြန်ပေးရန် တောင်းဆိုရသည်။

သို့မဟုတ် ပါက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ (၁၀၇) အရ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိပါးကျူးလွန်သူတဦး (သို့မဟုတ်) အများအတွက်အမိန့်ထုတ်ပြန်ထားပေးရန်လျှောက်ထားသင့်၊ မသင့်ကို စဉ်းစားရမည်။

ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာ ကျဆုံးခြင်းအခမ်းအနားတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးသည့် လူထုအား သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်း၊ ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာများရစေခြင်းတို့သည် တည်ဆဲမည်သည့်ဥပဒေကမျှ ခွင့်ပြုချက်ပေးမထားသော ရာဇဝတ်ကြီးမှုဖြစ်သည်။

ဤပြစ်မှုကြီးကို မြေပြင်တွင် လက်တွေ့ ကျူးလွန်သူများမှာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ကျူးလွန် ရန် အမိန့်ပေးစေခိုင်းသူများမှာ (၂၀၀၈) ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် အညီ ရဲတပ်ဖွဲ့ကို တိုက်ရိုက်ကွပ်ကဲလျက်ရှိသော မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများ၏ အမည်စာရင်းအတိကျကို ဖော်ထုတ်ကာ လူသတ်မှု၊ လူသတ်မှု ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှု၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုအားဖြင့် အရေးယူတရားစွဲဆိုကာ ထိရောက်သော ပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤမျှနှင့်မလုံလောက်။

ဥပဒေစိုးမိုးရေးအား တတွတ်တွတ် ရေရွတ်လျှက်ရှိသော သမ္မတ ဦးဝင်းမြင့်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ခေါင်းဆောင်လျက်ရှိသည့် (NLD) အစိုးရသည် ဥပဒေစိုးမိုးရေး စနစ်တစ်ခုလုံးကို ပြင်ရန်တာဝန်ရှိသည်။ တိုင်းပြည်အဆောက်အအုံ (State Institutions) တစ်ခုလုံးကို ပြောင်းလဲရန် တာဝန်ရှိသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့အပါအဝင် အခြားလက် နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့မှန်သမျှအား မြန်မာစစ်တပ်အောက်တွင် ထားရှိကျင့်သုံးလျက်ရှိသော စနစ်ကို လုံးဝပယ်ဖျက်လိုက်ရမည်။ မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲတွင် သေဆုံး ဒဏ်ရာရ ဘဝနစ်နာ ပျက်စီးသွားကြရသော မိသားစုများအား လုံလောက်သည့်လျော် ကြေးငွေများနှင့် အခြားကုစားမှုများ ပေးအပ်ရမည်။ ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ် အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနားတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးသည့် လူထုအားတောင်းပန်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ သမိုင်းကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်အသိအမှတ်ပြုသည့် အလားတူအခမ်းအနားမျိုးများအား ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတဝှမ်းလုံးတွင် ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ကျင်းပခွင့်ရရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက် သင့်ကြပေသည်။

ဦးအောင်ထူး
လူ့အခွင့်အရေး ရှေ့နေ၊
ဥပဒေ အထောက်အကူပြု ကွန်ရက် တည်ထောင်သူ
(ဧပြီလ ၁၁ ရက်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်)

လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အရေးများကို ချိုးဖောက်ခြင်း

မြောက်ဦးလူသတ်ပွဲ ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရ၏လုပ်ရပ်သည် ပြည်သူ့ လူထုအား လမ်းပေါ်တွင်ဆန္ဒထုတ်ဖော်အောင်တွန်းအားပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်ကြောင်း၊ လုံခြုံရေးတပ် ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ ရဲလုပ်ထုံးနည်းနှင့် လူ့အုပ်စု ဖြိုခွဲနည်း များကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ဘဲနိုင်ငံ သားများ၏ အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီ အခွင့် အရေးများကို ချိုးဖောက်ခဲ့ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံမှ လူ့အခွင့်အရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများမှ ထောက်ပြဝေဖန်ကြသည်။

“ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခွင့်ဟာ အခြေခံကျတဲ့ လူ့အခွင့်အရေး တခု ဖြစ်ပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုကို လေးစားဖို့က အစိုးရရဲ့ လူ့အခွင့် အရေးအပေါ် လေးစားခြင်း (Respect) ဆိုတဲ့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရအနေနဲ့ လွတ်လပ်စွာ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုကို ခွင့်ပြုဖို့လိုသလို ပြည်သူတွေရဲ့ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ရတဲ့ အကြောင်း အရင်းတွေကို သဘောပေါက်ပြီး မလိုလားအပ်တဲ့ အကျိုးဆက်တွေ မဖြစ်ခင် ဖြေရှင်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

မြောက်ဦးမှာဖြစ်ခဲ့တဲ့ အခြေအနေကိုကြည့်ရင် ရခိုင်ပြည်သူတွေကို လမ်းပေါ် ထွက်ဆန္ဒထုတ်ဖော်ဖို့ အစိုးရက တွန်းပို့လိုက်သလို ဖြစ်နေတာကို လေ့လာမိတယ်။ စာပေဟောပြောပွဲကို အနီးကပ်မှပိတ်ပင်လိုက်တဲ့အခါ ပြည်သူတွေက မကျေမနပ်ဖြစ် ကုန်တယ်။ ဒီလိုဖြစ်တတ်တဲ့ သဘောသဘာဝကို အစိုးရ တာဝန် ရှိသူတွေက သဘော ပေါက်ပြီး မဖြစ်အောင် နည်းလမ်းရှာဖို့ လိုအပ်တယ်။ အခုတော့နောက်ထပ် အင်အား သုံး ဖြေရှင်းမှုတွေကိုလုပ်တယ်။ ဘာကြောင့်လုပ်တယ် ဆိုတာကို စစ်ဆေးမှုမလုပ်ဘူး။ ဒီအတွက်ကြောင့် ဒီလိုအပြုအမူတွေကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ပါတယ်”

Aung Myo Min , Executive Director (Equality Myanmar)

“မြောက်ဦးသမိုင်းမှန် ဖော်ထုတ်မှုစုဝေးပွဲဟာ ရခိုင်ပြည်သူလူထုက သူတို့ရဲ့ အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးဖြစ်တဲ့ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖော်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအပေါ်မှာ အစိုးရ အာဏာပိုင်တွေအနေနဲ့ ပြည်သူ တွေရဲ့ သဘောဆန္ဒကို နားထောင်သင့်တယ်။ ကြားအောင်ပြောချင်တဲ့ ပြည်သူတွေကို ခွင့်ပြုသင့်တယ်။ အထူးသဖြင့် အခုလို ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင်ဖို့ ကြိုးစားနေချိန် မှာ တိုင်းရင်းသားလူထုအသံကို အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအခြေခံနဲ့ နှလုံးသား ဖွင့် နားထောင်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ နားထောင်သင့်တယ်။ နောက်တခုက လွတ်လပ်စွာ စည်းရုံး ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ဆိုတာ ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက်ရာမှာ အရေးကြီးတဲ့ အခြေခံ အုပ်မြစ်တခု ဖြစ်တယ်။ ဒါကိုမပိတ်ပင်ပဲ ကာကွယ်မြှင့်တင်ဖို့ ပိုကြိုးစားရမယ့် အချိန်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။”

“အခုလို ရခိုင်တိုင်းရင်းသား တွေရဲ့ သမိုင်းကိုဖော်ထုတ်ဖို့ ငြိမ်းချမ်းစွာစည်းရုံး လှုပ်ရှားတာကို လူ့အခွင့်အရေးအရရော၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး အခြေခံ အရရော၊ ဒီမိုကရေစီ တည်ဆောက် ရေး အတွက်ရော၊ အသိအမှတ်ပြု ယုံကြည်တည် ဆောက်ရမည့်အစား အခုလို အကြမ်းဖက်ဖြိုခွဲတာကို ရှုံ့ချကန့်ကွက်ပါတယ်။ တာဝန်ရှိ သူ အစိုးရ အာဏာပိုင်တွေအနေနဲ့ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု ဖော်ဆောင်ရပါမယ်။”

“အဖြစ်မှန်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေး ပြည်သူ့ကိုချပြပြီး တာဝန်ရှိသူတွေကိုအရေးယူ သင့်ပါတယ်။ နစ်နာသူတွေကို တာဝန် ယူပေးတာတွေ၊ တောင်းပန်တာတွေ အမြန်ဆုံး အကောင် အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်ဖို့လိုပါတယ်။”

ဒေါ်ခင်ဥမ္မာ
လူ့အခွင့်အရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ၊ အကြံပေး ဘုတ်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊
ရှေ့ပြေးအသံ (Progressive Voice)

အဖွဲ့အစည်းများ၏ ထုတ်ပြန်ချက်များ

ARAKAN LIBERATION PARTY

(Liberty)

(Equality)

(Fraternity)

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ဦးမြို့အဖြစ်အပျက်အပေါ်ရခိုင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေးပါတီ(ALP)၏သေ

ထားထုတ်ပြန်ချက်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၈-ခု၊ ဇူလိုင်လ(၁၈)

ပြာသိုလကွယ်နေ့သည် ရခိုင်နိုင်ငံတော်အချွန်အခြာအာဏာကျဆုံးခဲ့သည့် နေ့တစ်နေ့ဖြစ်ပေသည်။ နေ့တွင်ဝမ်းနည်းဖွယ်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အဝမ်းအနားကျင်းပရန် သက်ဆိုင်ရာသို့တင်ပြခဲ့သော်လည်း ပြုချက်မရရှိခဲ့ကြောင်းကြားသိရသည်။

ထိုသို့ခွင့်ပြုချက်မရရှိခြင်းကိုအကြောင်းပြုပြီးမြောက်ဦးမြို့ရှိပြည်သူများမှဆန္ဒပေးထုတ်ဖူးပြုလုပ်ခဲ့ကြရာ ဖော်ထုတ်သူများကို လက်နက်ဖြင့်နှိမ်နင်းခဲ့သဖြင့် ရခိုင်လူငယ်(၇)ဦးအသက်ရှုံးဆုံးခဲ့ရပြီး (၁၀) ဝေ ဇိုက်ဒါက် ရာပြင်းထန်စွာရရှိကြောင်းသိရှိရသည်။

ဤဖြစ်ပျက်မှုတွင် အသက်ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ကြရသော ရခိုင်ပြည်သားများအတွက်များစွာ စိတ်မကောင်း သည့်အပြင် ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင်များ ရခိုင်ပြည်သူပြည်သားများနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဝမ်းနည်းကြေ သည်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကိုကွင်းသုံးနေသောနိုင်ငံတစ်ခုတွင် လွတ်လပ်စွာဆန္ဒပေးထုတ်ခြင်း၊ စီတန် လျှောက်ခြင်း၊ စုဝေးဆွေးနွေးခြင်းတို့သည် ဒီမိုကရေစီစနစ်၏လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်တို့ ဖြစ်ပြီး လွတ်လပ်စွာ မိသားစုဝင်များနှင့် အကြမ်းဖက်မှုဖြင့် နှိမ်နင်းခြေရင်းသည်မှာ ဒီမိုကရေစီကွင်းစဉ်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိနေကြောင်းသုံးသပ်မိပါသည်။ မလွဲမရှောင်သာသော အခြေအနေရောက်ရှိလာခဲ့ လည်းအသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကိုရှောင်ရှား၍ အဆင့်ဆင့်သော ၊ လုပ် ထုံးလုပ်နည်းများဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟုမိမိတို့မှရှုမြင်သည်။

ထိုဆန္ဒပေးထုတ်မှုတွင် အသက်သေဆုံးမှု၊ ထိခိုက်ဒါက်ရာရရှိသည်အထိ ဖြစ်ပွားမှုတို့နှင့်ပတ်သက် ရာဥပဒေအရထိရောက်စွာအရေးယူခြေရင်း ဆောင်ရွက်ရန်နိုင်ငံတော် အစိုးရထံသို့မိမိတို့ပါတီမှ ဖေ ဆိုလိုက်သည်။

ရခိုင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေးပါတီ

ရခိုင်ပြည် အမျိုးသားကောင်စီ Arakan National Council

Head Office, Email asc.hq1@gmail.com

မြောက်ဦးမြို့ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲအပေါ် အစိုးရအာဏာပိုင်များမှ အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ သဘောထားထုတ်ပြန်ကြေညာချက်

နေ့စွဲ - ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၇) ရက်

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆)ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်၏ ရှေ့ဟောင်းမြို့တော် မြောက်ဦး၌ (၂၃၃)နှစ်မြောက် ရခိုင်အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်းအထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားအစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို ဒေသအစိုးရအာဏာပိုင်များ၏ ပိတ်ပင်တားဆီးမှုကြောင့် မြို့ခံလူထု၏ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုအပေါ် အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းခဲ့သောကြောင့် အရပ်သား အနည်းဆုံး (၇) ဦးသေဆုံးပြီး၊ (၁၅)ဦး ပြင်းထန်စွာဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုကို အစိုးရအာဏာပိုင်များမှ အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းခြင်းအပေါ် ပြင်းထန်စွာ ရွတ်ချပါသည်။

ဤဖြစ်ရပ်သည် မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နှင့် ရခိုင်ပြည်သူလူထုအား ကျွန်ုပ်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အဖြစ် ယနေ့အချိန်ထိ သဘောထားဆက်ဆံနေသေးကြောင်း ထင်ရှားစွာ ပြသလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရှိသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်နိုင်ရေးတို့အတွက် ရည်မှန်းချက်ထား ကြိုးပမ်းနေသည်ဆိုသော ကာလမှာပင် အပြစ်မဲ့ပြည်သူလူထုကို ရန်သူသဖွယ် သဘောထားပြီး ဥပဒေမဲ့ ရက်ရက်စက်စက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်နေသည်မှာ ယနေ့မြန်မာအစိုးရနှင့် တပ်မတော်မှ ကျင့်သုံးလျက် ရှိသော နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းထုတ်စရာပင်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာအစိုးရနှင့် တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ နိုင်ငံ၏ဂုဏ်သိက္ခာ၊ မတရားညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံခဲ့ရသော ပြည်သူလူထု၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထောက်ထားပြီး အမှုမှန်ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် အမြန်ဆုံးစစ်ဆေးပေးရန်နှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား ထိရောက်စွာအရေးယူပေးရန် တောင်းဆိုလိုက် သည်။

United League of Arakan (ULA)

ရက္ခိုင်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်

ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်

အမှတ်၊ ၁ / ၂၀၁၈

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၇)ရက်

၁၃၇၉ - ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း (၁)ရက်

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆)ရက်၊ ည(၁၀)နာရီ (၄၅)မိနစ်တွင် ရခိုင်ပြည်၊ မြောက်ဦးမြို့၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးခေ့ ဌ် ၂၃၃ - နှစ်မြောက် ရက္ခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးမှု ဝမ်းနည်းအမှတ်ရ အခမ်းအနား အား ကျင်းပခွင့်မပြုခြင်းနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ကျင်းပခွင့်ရရန် ဆန္ဒထုတ်ဖော်သူများအား မြန်မာအစိုးရလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့မှ ကျည်အစစ်ပါ သေနတ်ဖြင့် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် လက်ရှိအချိန်အထိ သေဆုံးသူ ဆယ်ဦးနှင့် ဒဏ်ရာ ရရှိသူ တစ်ဆယ့်ငါးဦးအထက်အထိရှိခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

မိမိတို့ ရက္ခိုင်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်/ရက္ခိုင်တပ်မတော်(ULA/AA)အနေဖြင့် ရခိုင်အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုအတွင်း ယခုကဲ့သို့ အသက်ပေးဆပ်ခွင့်လွှတ်ခဲ့ကြသူများ၏ မိသားစုများနှင့်ထပ်တူထပ်မျှ အထူးဝမ်းနည်းကြေကွဲရပါသည်။

အထက်ပါဖြစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ လူမျိုးရေးအမုန်းတရားကို ရှေ့တန်းတင်ကာ အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ် သတ်ဖြတ်ရာတွင် ပါဝင်သူများ၊ အုပ်ချုပ်သူလက်ရှိအစိုးရနှင့် ရခိုင်ပြည်အစိုးရတို့တွင် အပြည့်အဝတာဝန်ရှိပြီး မိမိတို့ (ULA/AA) အနေဖြင့်လည်း ၎င်းကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ကျူးလွန်သူများအား ထိရောက်ပြင်းထန်သော တုံ့ပြန်အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှုများကို လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာအပ်ပါသည်။

No.(393), Main Road,
South Laxmudaw Qr.

ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ(ရအပ)
Arakan National Party (ANP)
ထိတ္တာနရပ်
Headquarters
စင်တွေမြို့၊ ရခိုင်ပြည်နယ်
Sittwe, Rakhine State

Ph: 043-21105
Email: anpsittwe@gmail.com

သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်း

ရက်စွဲ: ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၈) ရက်

၁။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆)ရက် (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဗြာသိုလ်လကွယ်နေ့) ညဉ့်အချိန်၌ မြစ်ပွားခဲ့သည့် မြောက်ဦးမြို့၏ ပဋိပက္ခအရေးအခင်းဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီမှ တာဝန်ခံချီးရီးလ်များ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်အကြံပေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များသည် အခင်းဖြစ်ပွားရာ နေရာသို့ အချိန်နှင့်တပြေးညီ သွားရောက်စုံစမ်းခြင်း၊ စာနာထောက်ပံ့မှုအကူအညီများ ပေးအပ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

၂။ ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် မြောက်ဦးခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဗဟိုမှူးနှင့် တွေ့ဆုံပြီး မြစ်စင်တစ်ခုလုံးအား အသေးစိတ်စစ်ဆေးခြင်း၊ မြောက်ဦးမြို့ ရတနာပါလနာရေကူးညီမျှအသင်းဖွဲ့တွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊ မြောက်ဦးမြို့ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီနှင့် ရဟန်းသံဃာတော်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းများကိုလည်း ရခိုင်အမျိုးသားပါတီမှ တာဝန်ခံချီးရီးလ်များနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

၃။ ရဟန်းသံဃာတော်များနှင့် ပြည်သူလူထုများအား အထူးပေးပို့ရန်အတွက် အလွန်နက်နဲခက်ခဲ ရှုပ်ထွေးနေသော အနေအထားကို ရင်ဆိုင်နေကြရသည့်အလျောက် ရခိုင်အမျိုးသားလူထုတစ်ရပ်လုံးအနေဖြင့် သတိုး ဉာဏ်ပညာဆင်ခြင်တုံတရားများ လက်ကိုင်ထားကာ အဆင်းဆင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေး အမြေရာမြင်းဖြင့် မိမိတို့လိုရာ ရေခဲအိုးပန်းတိုင်သို့ စနစ်တကျ အောင်အောင်မြင်မြင် ချီတက်နိုင်မည့် အစီအစဉ်များကို ဈေးတစ်ကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားကြရန် အထူးလိုအပ်ကြောင်း တင်ပြပါသည်။

၄။ လက်ရှိကြုံကြိုက်ခဲ့ရသော အသက်ဆုံးရှုံးမှုများ ခက်ရာအနာတဖြစ်မှုများ အတဝလျှောက်လုံး လူလုံးမလူစုကိုတစ်ဝသို့ ရောက်ရှိသွားကြသည့် အခြေအနေများအပြင် ထိခိုက်နစ်နာသူများ၏ ကျန်ရစ်သူမိသားစုဝင်များ ဆက်နွယ်မိသားစုဝင်များအတွက် ရင်ထုပံ့ပိုးခြင်းဖြင့်ရသည့် ရခိုင်ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ မိမိတို့ ခံပြင်းမှုများကို လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ပါတီအနေဖြင့် နားလည်စာနာပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၅။ ကျွန်ုပ်တို့ပါတီအနေဖြင့် (၁၆-၁-၂၀၁၈)နေ့ မြောက်ဦးမြို့ မြစ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ -

- (၁) ရခိုင်နိုင်ငံတော်ကျင့်စဉ်များ ဝမ်းနည်းအမှတ်တရအခမ်းအနားကျင်းပပေးကော်မတီ မြောက်ဦးမြို့၏ ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်စဉ် အဆင့်ဆင့်ကို စိစစ်သုံးသပ်ခြင်း၊
- (၂) မြောက်ဦးမြို့ ဒေသအာဏာပိုင်များနှင့် ဟောပြောပွဲဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီတို့အကြား အခမ်းအနား ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားစာများ၏ဖြစ်စဉ် အဆင့်ဆင့်ကို စိစစ်သုံးသပ်ခြင်း၊
- (၃) အခင်းဖြစ်ပွားချိန် အဓိကရုံး နှိမ်နှင်းမှုဆိုင်ရာဆောင်ရွက်မှုများသည် တည်ဆဲဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်ညီညွတ်မှု ရှိ/မရှိ ကိစ္စ၊
- (၄) အလွန်အကျွံ အင်အားသုံးမြေရှင်းမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရေးကိစ္စ၊
- (၅) မြောက်ဦးမြို့ (၁၆-၁-၂၀၁၈) နေ့ ပဋိပက္ခဖြစ်စဉ်အတွင်း အသက်ဆုံးရှုံးရသူများနှင့် ထိခိုက်နစ်နာသူများ၏ မိသားစုဝင်များအပေါ် အစိုးရမှ တာဝန်ယူ စီမံဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ပေးရေးကိစ္စ တို့ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်အပ်ပါသည်။

ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ
ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ

ရခိုင်ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်

ဥက္ကဋ္ဌ

အမှတ် - (၃၀၄/၃၃၂)၊ ဘုရင့်နောင်လမ်း၊ (၂) ရပ်ကွက်၊ လှိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။

မြောက်ဦးမြို့ အဓိကရုဏ်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရခိုင်ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ထုတ်ပြန်ချက်

စာအမှတ် - ၀၀၄ / က - ၈ / ၃၃၀ - ရန်ကင်း (၀၁၀)

ရက်စွဲ ။ ။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၉) ရက်။

၁။ (ခ.မ. ၁. ၂၀၁၈) ရက်နေ့က မြောက်ဦးမြို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်အဓိကရုဏ်းကြောင့် အပြစ်မဲ့ ပြည်သူ (၇) ဦး အသက်ပေးခဲ့ရသည့်အတွက် ကျန်ရစ်သူမိသားစုများနှင့် ထပ်တူအထူးပင် ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းရပါသည်။ ထိုနည်းတူ ပြင်းထန်စွာဒဏ်ရာများရရှိခဲ့ကြသည့် ပြည်သူများအတွက်လည်း ဝိတ်မကောင်းကြီးစွာ ဖြစ်ရပါသည်။

၂။ ဒီမိုကရေစီ ဖော်ပြသည့်ထောင်စုကို တည်ဆောက်ရန်ကြိုးပမ်းနေသည့် အရပ်သား အစိုးရလက်ထက်တွင် ယခုကဲ့သို့ အင်အားသုံးဖြေရှင်းမှုကြောင့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများ သေကြေ ဒဏ်ရာ ရရှိမှုများအတွက် ပြင်းထန်စွာရှုံးချသည်။

၃။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအဓိကရုဏ်းနှင့် ပတ်သက်၍ သီးခြားလွတ်လပ်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းကာ ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်လုံးတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ကြသည့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့များ၏ လုပ် ရပ်များသည် ဥပဒေနှင့်ညီမညီကို စစ်ဆေးဖော်ထုတ်ပြီး တာဝန်ရှိသူများအား အရေးယူပေးရန် တိုက်တွန်းသည်။

ရခိုင်ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်

ဆက်သွယ်ရန်

ဦးမျိုးကျော် (အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး)

ဖုန်း- 095143823

Email: arakanleaguefordemocracy.ald@gmail.com

မြောက်ဦးဆန္ဒပြပွဲတွင်ပါဝင်ခဲ့သူ ဒေသခံ (၈) ဦးအား မတရားဖမ်းဆီးထားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၈) ရက်

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်၊ မြောက်ဦးမြို့၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် (၂၇၃) နှစ်မြောက် ရခိုင်အချွန် အခြားအာဏာကျဆုံးခြင်း အထိမ်းအမှတ်အတွက် ဟောပြောပွဲကို ဒေသအစိုးရအာဏာပိုင်များက ပိတ်ပင်တားဆီးခဲ့သောကြောင့် မြို့ခံလူထုက ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့သည်ကိုအစိုးရအာဏာပိုင်များက အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းခဲ့ရာ ဒေသခံအရပ်သား (၇) ဦး သေဆုံးပြီး၊ (၁၂) ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

မြောက်ဦးမြို့ လူထုဆန္ဒမော်ထုတ်ပွဲဖြစ်စဉ်တွင် ဆေးကုသခံနေရသော ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သူ (၁၂) ဦးအနက် စစ်တွေဆေးရုံတွင် ဆေးကုသခံနေရသည့် ပြည်သူ (၈) ဦးကို အစိုးရက ပြည်သူပိုင်မရွာဦး ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁) ဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ သက်သေအထောက်အထားမရှိလှသောကြောင့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ (၁၄၈) ဖြင့် စစ်တွေမြို့နယ်တရားရုံးမှ ဇန်နဝါရီလ (၂၄) ရက်နေ့က တောင်ဒဏ် (၈) လချမှတ်ခဲ့ပြီးနောက် လွတ်မပေးဘဲပြန်လည်ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားပြီး နိုင်ငံတော် အလံဥပဒေပုဒ်မ (၆) ဖြင့် ဆက်လက် တရားစွဲထားသည်။

မြန်မာအစိုးရ၏ ယခုကဲ့သို့ လုပ်ရပ်များသည် တိုင်းပြည်၏ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလတွင် နိုင်ငံသားများ၏ ဒီမိုကရေစီနှင့် အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများဖြစ်ကြသည့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်များကို ဖျိုးဖောက်သည့်အပြင် ရခိုင်ပြည်သူများအပေါ် ဥပဒေပုဒ်မအမျိုးမျိုးကိုအမည်ပြုပြီး လိုသလိုအသုံးပြုကာ မတရားသဖြင့် တရားစွဲဆိုဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်နေသည်ဟု မိမိတို့အနေဖြင့်ရှုမြင်သည်။

အစိုးရအနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်တည်ငြိမ်းအေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေသည့်ကာလတွင် ယခုကဲ့သို့ ရခိုင်လူမျိုးအားအပေါ် မတရားဖမ်းဆီးနှိပ်ကွပ်နေသည့်လုပ်ရပ်သည် အစိုးရအပေါ် ရခိုင်ပြည်သူများ၏ ယုံကြည်မှုရှုံးဆင်းလာစေပြီး အကြမ်းဖက်နည်းနာသို့ တွန်းပို့နေသည်ကို ထင်ဟပ်စေသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ မိမိတို့ ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များ အစည်းအရုံး (AASYC) အနေဖြင့် အထက်ပါလုပ်ရပ်များအား ပြင်းထန်စွာကန့်ကွက်ရှုတ်ချပြီး အစိုးရအား အောက်ပါအချက်များကို တောင်းဆိုလိုက်သည်။

- ၁။ မြောက်ဦးဆန္ဒပြပွဲဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ မတရားဖမ်းဆီးခံထားရသော သူများအားလုံးကို ခြင်းချက်မရှိ အမြန်ဆုံးလွှတ်ပေးရန်။
- ၂။ ဥပဒေနှင့်အညီမဟုတ်ဘဲ ကိုင်တွယ်ခဲ့သော အပြစ်ကျူးလွန်ထားသူ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များကို အမြန်ဆုံး အရေးယူပေးရန်။
- ၃။ စိတ်ပိုင်းစွပ်စွဲပိုင်းဆိုင်ရာ ဒဏ်ရာရဒေသခံလူထုအပေါ် ကုစားပေးရေးအတွက် မြောက်ဦးမြို့တွင် အမှတ်တရပန်းခြံနှင့် အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်တို့ ထားရှိရေး ပြည်နယ်လွှတ်တော်မှ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်။

ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်အဖွဲ့
 ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များ အစည်းအရုံး (AASYC)
 ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်

ဆက်သွယ်ရန်-

တိုင်းဦး - +66 (0) 815956138, ကိုစောထွန်း- +95 (0) 9773388464

မြန်မာနိုင်ငံကျောင်းသားလူငယ်များကွန်ဂရက်
STUDENTS AND YOUTH CONGRESS OF BURMA

Email - sycbcongress@gmail.com, Website - www.sycbyouth.org

ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ဦးအကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်ဖြိုခွဲမှုအပေါ် သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်

ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်အမှတ်- မကလက/ထ-၁/၁၂

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မြောက်ဦးမြို့တွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲဖြစ်သည့် ၂၃၃ နှစ်မြောက် ရက်ရှိုင်ဘုရင့် နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပခွင့် ပိတ်ပင်ခံရမှုကြောင့် ဒေသခံများသည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးနှင့် ရဲစခန်းကို သွားရောက် စုဝေးတောင်းဆို ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့ကြရာတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့မှ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်ဖြိုခွဲလိုက်ခြင်းကြောင့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူ ၇ ဦးထက်မနည်း သေဆုံးပြီး ၁၂ ဦး ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သည့် အပေါ် မိမိတို့အနေဖြင့် ကျန်ရစ်သူမိသားစုနှင့်ထပ်တူထပ်မျှ ဝမ်းနည်းမိပါသည်။

မြောက်ဦးအကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ရပ်တွင် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များအားလုံးကို အစိုးရမှ တည်ဆဲ တရားဥပဒေများအတိုင်း ထိရောက်စွာ အရေးယူပေးရန် တောင်းဆိုလိုက်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်နေစဉ်ကာလအတွင်း တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများကို တာဝန်ရှိသူ အာဏာပိုင်များ အနေဖြင့် လေးစားလိုက်နာ သင့်ပါသည်။

ယခုလို ရခိုင်တိုင်းရင်းသားများ၏ စာပေ၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်း သမိုင်းအမှန်များကို ထုတ်ဖော်ပြသခွင့် မရရှိသည့်အပေါ် နောင်မျိုးဆက်သစ်များအတွက် စိုးရိမ်မိပါသည်။

ထို့ကြောင့် အာဏာပိုင်များမှ ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုကို အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်း ပစ်ခတ်မှု အပေါ် မိမိတို့ မြန်မာနိုင်ငံကျောင်းသားလူငယ်များကွန်ဂရက်အနေဖြင့် ပြင်းထန်စွာရှုတ်ချလိုက်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံကျောင်းသားလူငယ်များကွန်ဂရက်(SYCB)
 နေ့စွဲ။ ။ ၁၇ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်။

စည်းလုံးညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများမဟာမိတ်
United Nationalities Alliance

ထုတ်ပြန် ကြေညာချက်

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်

၁။ ကရင်ဒီအမျိုးသားတိုးတက်ရေး ပါတီ (KNPP) တပ်သားများ သတ်ဖြတ်ခံရခြင်းကြောင့် လက်ရှိ ခြစ်ပေါ်နေသော ကယားပြည်နယ် လွိုင်ကော်မြို့တွင် လူငယ်များအား ဖမ်းဆီး တရားစွဲဆိုနေခြင်း ကိစ္စများအပေါ် ကျွန်ုပ်တို့ စည်းလုံးညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ မဟာမိတ် (UNA) အနေဖြင့် များစွာ စိုးရိမ်ပူပန်မှု ဖြစ်ရပါသည်။ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးအားနည်းမှုကို ဖော်ပြပြီး မိမိတို့ လိုအားမူအား တောင်းဆိုဆန္ဒထုတ်ဖော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းမှုမပြုဘဲ ထပ်မံတရားစွဲဆိုနေခြင်းသည် ပြဿနာများကိုသာ ပိုမိုတိုးပွားစေသည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။ တစ်ဖက်တွင် အရေးယူသည့် လျှပ်လျှံလူတားဦး အခြားတစ်ဖက်တွင် အရေးယူမှုများကိုသာ ဆောင်ရွက် နေခြင်းသည် တရားမျှတမှု မဟုတ်ပါ။ အစိုးရအနေဖြင့် မိမိ၏ ပြည်သူ့ပြည်သားများအပေါ် စိတ်စေတနာ ကောင်းမြင့် ဆုံးဖြတ်မှု၊ ညှိနှိုင်းမှုများပြုရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

၂။ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ဦးမြို့နယ်တွင် ခြစ်ပေါ်ခဲ့သော ပဋိပက္ခအခြေအနေများကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ် စေခဲ့ကြောင်း သိရှိကြရပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ပဋိပက္ခများ တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းအပေါ် ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် ကိုယ်ချင်းစာ စိတ်ဖြင့် ပူပန်မှုများ များစွာ ဖြစ်ပေါ်နေရပါသည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို ထိခိုက်စေသည်ဟု ယူဆပါ သည်။ ခြစ်ပေါ်လာသော ပဋိပက္ခများကို ထိခိုက်မှုနှင့် အသေအပျောက် မရှိစေရန် အတတ် နိုင်ဆုံး ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထိခိုက်မှုများ သေဆုံးမှုများကြောင့် ပဋိပက္ခကို ခြေရှင်းရာတွင် ပိုမိုခက်ခဲသွား စေပြီး ပြည်သူလူထု၏ အယုံအကြည်ကင်းပဲ့ မှုများကို ရင်ဆိုင်ရနိုင်ပါသည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကို ပြန်လည် ထိန်းသိမ်း နိုင်ရန်အတွက် ပြဿနာများကို ငြိမ်းချမ်းသော နည်းလမ်းများဖြင့်သာ ခြေရှင်းသင့်ပါကြောင်း တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

စည်းလုံးညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများမဟာမိတ် (UNA)

ရခိုင်ပြည်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ

ရခိုင်ပြည်နယ်၊မြောက်ဦးမြို့၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သောပဋိပက္ခဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်

ရက်စွဲ။ ။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၈) ရက်

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ဦးမြို့တွင် “၂၃၃ နှစ်မြောက် ရခိုင်ဘုရင့်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်းအောက်မေ့ဖွယ်အခမ်းအနား” ကျင်းပစဉ်မရခြင်း နှင့်ပတ်သက်၍ ဆန္ဒထုတ်ဖော်သောပြည်သူလူထုအား အစိုးရအာဏာပိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ပစ်ခတ် နှိမ်နှင်းမှုကြောင့် ပြည်သူ (၇) ဦး သေဆုံးခဲ့ပြီး၊ (၁၂) ဦး နှင့်အထက် ထိခိုက်ဒဏ်ရာများပြင်းထန်စွာ ရရှိခဲ့ပါသည်။

အထက်ပါဖြစ်စဉ်အတွင်း သေဆုံးခဲ့သောသူများ နှင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သူများ၏ မိသားစုနှင့်ထပ်တူထပ်မျှ မိမိတို့ ရခိုင်ပြည်ကျောင်းသားသမဂ္ဂအနေဖြင့် ဝမ်းနည်းကြေကွဲရပါသည်။ မကြာသေးမီက အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံလူငယ်ရေးရာမူဝါဒတွင် လူငယ်များ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး/ဘဝလုံခြုံရေးကို ဖော်ပြထားသော်လည်း ယခုပဋိပက္ခတွင် လူငယ်အများအပြား သေဆုံးခဲ့ခြင်းကြောင့် မိမိတို့အနေဖြင့် လွန်စွာစိတ်ပျက်မိပါသည်။

လက်ရှိ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်နေသည့် ဒီမိုကရေစီအစိုးရအနေဖြင့် ယခုကဲ့သို့ လူထုဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုအပေါ်ပြင်းထန်စွာ တုန့်ပြန်ခဲ့သော ရဲတပ်ဖွဲ့ကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ထိထိရောက်ရောက် စုံစမ်းအရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန် မိမိတို့ရခိုင်ပြည်ကျောင်းသားသမဂ္ဂအနေဖြင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန်တောင်းဆိုလိုက်သည်။

၁၂၄၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် (၈) ရက်နေ့ ၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၈၈၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၉) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့သည် ဗမာသမိုင်း၏မေ့လျော့ရန်မဖြစ်နိုင်သောနေ့ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ၁၁၄၆ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလကွယ်နေ့၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၇၈၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၃၁) ရက်နေ့သည်လည်း ရခိုင်လူမျိုးတို့၏ နှလုံးသားတွင် မှတ်ကျောက်တင်ထားသော နာကျည်းဖွယ်နေ့ ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းကျင်းပနေသော သီပေါမင်းပါတော်မူနေ့အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားပွဲများဆိုလျှင် မြောက်ဦးဖြစ်စဉ်ကဲ့သို့ တုန့်ပြန်မည်လောဟု မိမိတို့ ရခိုင်ပြည်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ မှ မေးခွန်းထုတ်လိုက်သည်။

မြောက်ဦးပဋိပက္ခဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ လူထုစုဝေးခြင်းကို ပြင်းထန်စွာပစ်ခတ် တုန့်ပြန် လိုက်ခြင်းအပေါ် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်မှုမရှိဟု ယူဆသည့်အတွက် မိမိတို့ ရခိုင်ပြည်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ မှ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြစ်တင်ရှုတ်ချလိုက်သည်။

ရခိုင်ပြည်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ

Arakan Youths Union (Japan)

アラカン 若者 ユニオン (日本)

〒161-0033

Tokyo, Shinjuku-ku Shimoochial 1-14-11(402) // Email: arakanyouthsunion.jp@gmail.com << Tel & Fax 03-6906-3696

စာအမှတ် ။ ၀၀၂/၂၀၁၈(ayujp)

ရက်စွဲ ။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆)ရက်

ရခိုင်အမျိုးသားရေးခေါင်းဆောင်များအား ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ဟောပြောပွဲများကို ပိတ်ပင်ခြင်းအား ကန့်ကွက်ကြောင်း သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်

၁။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၆)ရက်နေ့တွင် ပြောက်ဦး နန်းရာကုန်းထက်၌ ရခိုင်လူထုခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာအေးမောင် ဟောပြောမည့် ရခိုင် အချုပ်အရှာအာဏာကျဆုံးခြင်း အခမ်းအနားကို ပိတ်ပင်ခြင်း နှင့် လူငယ်စာရေးဆရာ၊ ဆရာမဟောင်းအောင်အား နိုင်ငံတော် အကြည်အညို ဖျက်စေမှုဖြင့် ဖမ်းဆီးခြင်း ကို မိမိတို့ရခိုင်လူငယ်များအစည်းအရုံး(ဂျပန်)မှ အပြင်းအထန်ကန့်ကွက်သည်။

၂။ ဤလုပ်ရပ်သည် အစိုးရမှ ၂၀၀၈ ဇွဲစည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါ နိုင်ငံသားတစ်ဦး၏ လွတ်လပ်စွာပြောဆို ဟောပြောပိုင်ခွင့်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်မည်ဟု ကြွေးကြော်နေသော NLD အစိုးရအနေဖြင့် ဥပဒေမဲ့လုပ်ရပ်ကို ထင်ရှားစွာ လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်သည်။

၃။ မိမိတို့ရခိုင်လူမျိုးများအား မတရားဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုကြောင့် ရခိုင်လူထုအုံကြွမှုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ ရခိုင်လူထု အုံကြွမှုဖြစ်ပေါ်လာပါက လက်ရှိ NLD အစိုးရ၏ တာဝန်သာဖြစ်ကြောင်း မိမိတို့ ရခိုင်လူငယ် များအစည်းအရုံး (ဂျပန်) မှ အသိပေးကြေငြာလိုက်သည်။

အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ
ရခိုင်လူငယ်များအစည်းအရုံး (ဂျပန်)

ရက်စွဲ ။ ၀၇ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်

**ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မြောက်ဦးမြို့တွင် ဆန္ဒခတ်ထုတ်သူများအား လက်နက်ဖြင့် အကြမ်းဖက် ဆတ်ပြတ်နှိမ်နင်းသည့်အပေါ်
ဝေဖန်ရေး၊ ထုတ်ပြန်ချက်**

၁။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မြောက်ဦးမြို့တွင် ရခိုင်ဘုရင်နိုင်ငံစတင်ကျရုံးနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားတို့ သက်ဆိုင်ရာမှ ထားမြှင်ခဲ့သည့်အတွက် ရခိုင်လူထုမှ မိုခခမ်းအား ဦးစီးဆန္ဒပြခဲ့ရာမှ ပစ်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ လူဦးရေ (၁၁) နေ့တွင် ဝေဆုံး၍ လူဦးရေ (၁၁) ဦးတို့မှ စက်ဘုရားမိခင်ကြောင်း သတင်းမီဒီယာများ၏ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ သိရှိရပါသည်။

၂။ မိမိတို့ ကရင်နီပြည်လူငယ်များသမဂ္ဂမှ ကွယ်လွန်သူများ၊ စက်ဘုရားမိခင်များ၏ မိသားစုများနှင့် ထပ်ထပ်မံမံ အထူးစစ်ဆေးခြင်းကြောင့် ရပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ ဆန္ဒခတ်ထုတ်ခြင်းကို အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်း ပစ်ခတ်ခြင်းကို ပြင်းထန်စွာ ရှုတ်ချပါသည်။

၃။ ယခုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့်ပစ်ခတ်မှုဖြင့် ထပ်မံထွက်ခဲ့သည့် လက်နဲ့အမိုးထု ပြည်ထဲရေးနိဂြိုဟ်မှုတို့မှာ-

- ၀။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုကို ဦးတည်၍ အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်ရာတွင် ပါဝင်သူ၊ တာဝန်ရှိသူများအားလုံးကို ထိခတ်ပစ်ခတ် အရေးယူမှုများအောင်မြင်စွာရရှိ။
- ၀။ ယခုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ပစ်ခတ်မှုဖြင့် ပြည်သူများအားလုံးကို ကာကွယ်ရန်နှင့် ဆေးကုသမှုများ နှိုးဆော်မှုများအား ဝကြားလျှာ ဝခေါင်းရန်အတွက် အချိန်နှင့်တစ်ပြိုင်ညီ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ ပူးပေါင်းစွာထုတ်ပြန်ရန်။
- ၀။ ဖျားနာမှုပတ် အများပြည်သူများ နှိုးဆော်မှုများအားလုံးကို ထုတ်ပစ်ကာ အရေးယူမှု အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းမပြုရန်အတွက် အာမခံသည့် သတင်းထုတ်ပြန်ရန်။

မိမိတို့ ကရင်နီပြည်လူငယ်များသမဂ္ဂမှ တိုက်တွန်းထုတ်ပြန်အပ်ပါသည်။

“တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုအပေါ် ပစ်ခတ်မှုများ နှိုးဆော်မှုများကို ရှုတ်ချရန်”

ကရင်နီပြည် လူငယ်များသမဂ္ဂ (LNYS)
ဆက်သွယ်ရန် ၀၉ ၉၂၈ ၉၄၁ ၈၄၂

ALL ARAKAN CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS PARTNERSHIP

ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအစည်းအရုံးအဖွဲ့

Email:aacsop2015@gmail.com,Facebook:Arakancsos.Partnership.com

Ph:09790450600, 959450542895,959251000114

ပြောက်စွဲဖြိုခွဲအဓိကရက်နှင့် ပတ်သက်၍ သဘောထားထုတ်ပြန် ကြေညာချက်

ရန်ကင်းမြို့၊ ၁၇ ၂၀၁၈

၁။ ၁၆၊ ၁၇၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်ပြောက်စွဲဖြိုခွဲ နှိမ်နင်းရေးတွင် ၂၃၃ နှစ်ပြောက် ရခိုင်အချင်းအမြားအကာ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့အစည်းများ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းကို အကာကိုင်များမှ တားမြစ်ပိတ်ပင်မှုအပေါ် ကျွမ်းကျင်ရရှိရေး ဖြည့်လျှော့မှု ဆန္ဒထုတ်ဖော်ရာတွင် အကာကိုင်များဖက်မှ အင်းအားသုံး၍ လူထုကို သေစေနိုင်သော လက်နက်များဖြင့် ဖြိုခွဲမှုတွင် အကာကိုင်ရရှိသူ (၁၂) ဦးနှင့် သေဆုံးသူ (၇)ဦးထိ သေဆုံးခဲ့ရသည့် ဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရခိုင်အရပ်ဘက်လူ့အခွင့်အရေးအစည်းများမှ သေဆုံးသွားသူများ၏ မိသားစုများနှင့် ထပ်တူ ယမ်းနည်းကြေကွဲရပါသည်။

၂။ အဆိုပါသေဆုံးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ စည်းကမ်းချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းရှိမရှိ စုံစမ်း တော်ထုတ်ပေးရန်နှင့် အစိုးရအနေဖြင့် ထိခိုက်စွာအရေးယူရန်၊ တားမြစ်မှု၊ တားမြစ်မှုရရှိစွာဖြင့် စုံစမ်းတော်ထုတ် ဖြေရှင်းပေးရန် ရခိုင်အရပ် ဘက်လူ့အခွင့်အရေးအစည်းများမှ တောင်းဆိုလိုက်သည်။

၃။ ရခိုင်နိုင်ငံအချွန်အမြားအကာကွယ်သည့်နေ့သည် လူမျိုးတစ်မျိုးအနေဖြင့် မမှပျောက်နိုင်၍ မရသော အကာကွယ်ရာနေ့တစ်နေ့ဖြစ်သည်။ မိမိတို့၏ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ၊ သမိုင်းစဉ်လာများ၊ ဇိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုများကို လွတ်လပ်စွာ ထိမ်းသိမ်းခိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ထိုသို့ မိမိတို့၏ သမိုင်းနေ့ရက်များကို ထုတ်ဖော်ခြင်း၊ ဟောပြောခြင်း၊ အခမ်းအနားကျင်းပခြင်းများကို ဒီမိုကရေစီစနစ်အရ လုပ်ဆောင်ခွင့်အပြည့်အဝရရှိသည်ဟု ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအစည်းများ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အနေဖြင့် ယုံကြည်သည်။ ဤကဲ့သို့ ကျွမ်းကျင် လုပ် ဆောင်ခြင်းများအပေါ် အကာကိုင်များဖက်မှ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အစည်းအရပ် နေ့ကို တိုက်ရိုက်မျိုးစောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိမိတို့အနေဖြင့် သတ်မှတ် သည်။

၄။ ထို့ကြောင့် ပြောက်စွဲဖြိုခွဲပစ္စည်းအတွင်း အပြစ်ခံရခိုင်ပြည်သူ(၇) ဦးနှင့် အကာကိုင်ရရှိသူ (၁၂)ဦးအထိ အစိုးရ၏ အကြမ်းဖက်ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှုအပေါ် ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးအစည်းအဖွဲ့အဖွဲ့အစည်းများ မိတ်ဖက်အဖွဲ့မှ ငြင်းထန်စွာ မှီ့ချလိုက်သည်။

ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအစည်းအဖွဲ့အစည်း
ရခိုင်ပြည်

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မြောက်ဦးမြို့ တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပဋိပက္ခတွင် သေဆုံးခဲ့သည့်
 ရခိုင်ပြည်သူများအတွက် ဝမ်းနည်းကြောင်း ACDD ၏ သဘောထားထုတ်ပြန်ခြင်း

ထုတ်ပြန်ရက် (၂/၂၀၁၈)

နေ့ရက်၊ ။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၇) ရက်၊

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မြောက်ဦးမြို့ တွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပလျက်ရှိသည့် ရခိုင်အချစ်အမြာအာဏာကျွန်းခြင်း အခမ်းအနား ဟောပြောပွဲ ကို သက်ဆိုင်ရာမှာ ပိတ်ပင်တားမြစ်သည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ လူထုမှမကျေနပ်၍ ခွင့်ပြုရန်တောင်းဆိုရာ လူထုလှုံ့ဆော်ပေးကာ ခဲမှ သေနတ်ပစ်လွှဲခဲ့သဖြင့် ပြည်သူ (၁၉) ဦးထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်ကာ (၇) ဦးသေဆုံးပြီး (၁၂)ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း၊ သေဆုံးသူ လူငယ်များထဲမှ (၄)ဦးတွင် အကြမ်းဖက် မှိုက်နှုတ်ခံခဲ့ရသည့် ဒဏ်ရာများ ရှိနေကြောင်း သိရှိရသည်။

၁။ သေဆုံးခဲ့ရသည့် ဆန္ဒပြခဲ့သည့် ရခိုင်ပြည်သူ လူငယ်များ နှင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သူများအတွက် ရခိုင်ပြည်နေ ပြည်သူများ၊ မိသားစုများ နှင့်ထပ်တူဝမ်းနည်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပါသည်။

၂။ ဆန္ဒပြလှုပ်ရှားမှုအားဟန့် တားရာတွင် မြောက်ဦးမြို့နယ် ခဲတပ်ခွဲ၏ လက်နက်ဖြင့်အကြမ်းဖက်မှု ကြောင့် ပြည်သူများ အသက်ဆုံးခဲ့ရသည့်အပေါ် ACDD က ပြင်းထန်စွာ ကန့် ကွက်ရှုတ်ချသည်။

၃။ လွတ်လပ်စွာ ဆန္ဒထုတ်ဖော်သည့် ပြည်သူများအပေါ် ယခုကဲ့သို့ လက်နက်အင်အားသုံးအကြမ်းဖက်၍ လူစွဲရန် ဖြေရှင်းသည့် နည်းလမ်းကို ခဲများက အသုံးပြုခြင်းသည် မြန်မာပြည် ဒီမိုကရေစီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် များစွာ စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်စေရပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရ၊ ပြည်ထောင်စု အစိုးရတို့ သည် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အပြည့်ဖြင့် ကျေနပ်မှုရှိသူများကိုအရေးယူအပြစ်ပေးရန်တာဝန်ရှိသည်။ စစ်တွေတွင် ဆက်လက် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည့် ဆန္ဒပြမှုများ နှင့် လူထုလှုပ်ရှားမှုများတွင်လည်း လက်နက်ပွဲ ပြည်သူများအပေါ် ယခုကဲ့သို့ အကြမ်းဖက်မှုထပ်မံ မဖြစ်ပေါ်ရန်အတွက် တာဝန်ရှိသူများကို ပန်ကြားကြောင်း ACDD ၏ သဘောထား ထုတ်ပြန် လိုက်ရသည်။

ဒီမိုကရေစီ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု ကော်မတီ

ဆက်သွယ်ရန်

ကိုးကွက်သွေး (PLAN-A) မြောက်ဦး - ၀၉ ၂၅၂၂၀၉ ၁၂၂ ၊ ၀၉ ၇၉ ၄၄၈၀၇၆၇
 မသဏ္ဍာရွှန်းလဲ့ရည် (ACDD Advocacy Coordinator) - ၀၉ ၇၉ ၅၅၇၄၇၇၅

ရ ခိုင် လူ ငယ် ညီ လာ ခံ ARAKAN YOUTH CONFERENCE

Mobile: 09 4317 3657

Email: arakanyouthconference2017@gmail.com

မြောက်ဦး အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်အား ရခိုင်လူငယ်ညီလာခံဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ မှ သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်

နေ့စွဲ ။ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
ဧကန်ပုတ် ၁/၂၀၁၈

နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲဖြစ်သော ရခိုင်နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးခြင်း ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ် အခမ်းအနားကို ယခုနှစ်တွင် ကျင်းပခွင့်မရသည့် အတွက် လွတ်လပ်စွာ စုဝေး ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသော အမြစ်ခွဲပြည်သူ လူငယ်လူရွယ်များကို ခိုတပ်ခွဲမှ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်နှိမ်နင်းခဲ့သောကြောင့် လူငယ် ၁၀ ဦးထက်မနည်းသေဆုံးပြီး မိဘပြည်သူ အများအပြား ပြင်းထန်စွာ အင်ရာရရှိခဲ့သည့်အတွက် မိသားစုများ နှင့် ထပ်တူ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမိပါသည်။

ဤအကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်အား ရခိုင်လူငယ်ညီလာခံဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ မှ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရှုံ့ချလိုက်သည်။ ဒီမိုကရေစီ ဖော်ဆောင်နေသော အမျိန်ကာလ နှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ကို ဖော်ဆောင်နေသော နိုင်ငံရေးအကျိုးအမြတ်ကိစ္စတွင် ဤကဲ့သို့သော အကြမ်းဖက်မှုများသည် ရခိုင်ပြည်သူများ နှင့် တကွ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့မှ အစိုးရကို လွန်စွာမှ အယုံအကြည် ကင်းခဲ့စေသည့် အပြင် ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူတို့၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ကိုများစွာထိခိုက်စေမည် ဖြစ်သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးကြေရာစာတမ်းပါ လွတ်လပ်စွာစုဝေးပိုင်ခွင့် နှင့် လွတ်လပ်စွာ သဘောထားထုတ်ဖော်ပိုင်ခွင့် ကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ဖျိုးဖောက်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မကြာသေးမီက ထုတ်ပြန်ထားသည့် လူငယ်ရေးရာမူဝါဒ အခန်း (၃) ပါ ငြိမ်းချမ်းရေး/ဘဝလုံခြုံရေး အပိုင်း ၁၊ ၂၊ ၃ နှင့် ၄ ပါ သတ်မှတ်ချက်များကိုလည်း လိုက်နာမှုမရှိသည့်အပြင် လူငယ်များအား ရန်သူသဖွယ် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်လိုက်ခြင်းသည် မိမိတို့ လူငယ်အသိုင်းအဝိုင်း တစ်ခုလုံး နှင့် မိဘပြည်သူတို့အား ဖော်ကာလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ယခု တိုက်ခိုက်မှုသည် ပြည်သူကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများက ဥပဒေမဲ့ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုဟု မိမိတို့မှတ်ယူသည်။

ယင်းကြောင့် ရခိုင်လူငယ်ညီလာခံဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ မှ အောက်ပါအချက်များကို အမျိန်နှင့် တပြေးညီ ဆောင်ရွက်ရန် တောင်းဆိုလိုက်သည်။

- ၁။ ဤအကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ် တွင် တိုက်ခိုက်ပါဝင်ပတ်သတ်ခဲ့သော သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများ မှ တာဝန်ရှိသူများကို တည်ဆဲဥပဒေ နှင့် အညီ အရပ်ဖက်တရားရုံးတွင်အရေးယူရန်။
- ၂။ ဖြစ်စဉ်အားလုံးကို အသေးစိတ်ရှင်းပြထုတ်ပြန်ရန် နှင့် သတင်းစာရှင်းလင်းဖွဲ့ဖြူးလုပ်ရန်။
- ၃။ အကြမ်းဖက်ခံလူငယ်များ၏ မိသားစုများကို တရားဝင်တောင်းပန်ရန်။
- ၄။ ပရုတ်တ လူငယ်များအား တိုက်ခိုက်/ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်မှုများ ချက်ချင်းရပ်တန့်ရန် တို့ကို ရခိုင်လူငယ်ညီလာခံဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ မှ တောင်းဆိုလိုက်သည်။

တောင်းဆိုချက်များကို မလိုက်နာပါက ရခိုင်လူငယ်ညီလာခံဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ မှ မိမိတို့၏ ပေါင်းစည်းလူငယ်အင်အားဖြင့် အကြမ်းဖက်ကျူးလွန်သော ဖြစ်မှုများကို သပိတ်မှောက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ရခိုင်လူငယ်ညီလာခံဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့

UN statement on situation in Mrauk U

17 Jan 2018

The United Nations in Myanmar is following with concern the reports of violent clashes between the police and protesters in Mrauk U in Rakhine State. We deplore the loss of life and injuries that have been reported. We urge respect for the rights to peaceful assembly and freedom of expression, and call for the security forces and demonstrators to act with restraint and to avoid further violence. We urge authorities to investigate any disproportionate use of force or other illegal actions that may have occurred in relation to this incident.

ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ဦးမြို့တွင် ဆန္ဒပြသူများနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအကြား ဖြစ်ပွားသည့် အကြမ်းဖက် ထိတွေ့မှုသတင်းများအပေါ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းမှ စိုးရိမ်စွာဖြင့် စောင့်ကြည့် လေ့လာလျှောက်ရှိပါသည်။ မိမိတို့အနေဖြင့် ကြားသိရသည့် အသက်ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှုများအတွက် ဝမ်းနည်းရပါသည်။ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုရေးသားခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့် တို့အား လေးစားကြရန် မိမိတို့အနေဖြင့် တိုက်တွန်းပြီး အကြမ်းဖက်မှုများ ဆက်လက်မဖြစ်ပွားစေရန်အတွက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ နှင့် ဆန္ဒပြသူများ အနေဖြင့် သတိပြုထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်သွားရန် တောင်းဆိုအပ်ပါသည်။ ဤဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီးမတန်တရာ အင်အားသုံးဖြေရှင်းခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတရားမဝင် လုပ်ဆောင်မှုများ ရှိနေပါက စုံစမ်းပါရန် တာဝန်ရှိသူများအား တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

အကြံပြုချက်များ

ပြည်ထောင်စု အစိုးရ

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် (MNHRC) အပါအဝင် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူများပါ ဝင်သောလွတ်လပ်ပြီး ဘက်မလိုက်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်တရပ်ကိုဖွဲ့စည်း ကာမြောက်ဦးမြို့ လူသတ်မှုဖြစ်စဉ်ကို စစ်ဆေး၍ တွေ့ရှိချက်များကို ပြည်သူလူထုသို့ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ချပြန်ရန်။

၂။ မြောက်ဦး လူထုဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲကို အကြမ်းဖက်နှိမ်နှင်းရာတွင်ပါဝင်ခဲ့သူများ နှင့် အထက်အမိန့်ပေးသူအဆင့်မှ အောက်ခြေအဆင့်ထိ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သူများကို ဥပဒေနှင့်အညီ ထိရောက်စွာအရေးယူပေးရန်။

၃။ အသက်သေဆုံးခဲ့ရသူများ၊ ထိခိုက်နစ်နာခဲ့ရသူများ အားလုံးအတွက် အစိုးရမှ လုံလောက်သော နစ်နာကြေးနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကုစားမှုများကို လုပ်ဆောင်ပေးရန်။

၄။ ရခိုင်ပြည်သူများ၏ သမိုင်းမှန် ဖော်ထုတ်တင်ပြခြင်း၊အခမ်းအနားနှင့်အောက်မေ့ဖွယ် အစီအစဉ်များ ကျင်းပခြင်းကို နိုင်ငံတော်မှတရားဝင်အားပေးဖော်ဆောင်ပေးရန်။

၅။ နောက်နောင် ဤကဲ့သို့ အဖြစ်အပျက်များ ထပ်မံမဖြစ်ပွား စေရန်အတွက် နိုင်ငံသားများ၏ ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အရေး တခုဖြစ်သည့် လွတ်လပ်စွာစုဝေးခြင်းနှင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်များကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားသော ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစီတန်း လှည့်လည်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ- အား ပယ်ဖျက်ပေးရန်။

၆။ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် လက်အောက်တွင် ရှိနေသည့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနကို ဒီမိုကရေစီ အရပ်သား အစိုးရလက်အောက်သို့ ပြောင်းလဲထားရှိရန်။

ပြည်နယ်အစိုးရ

၁။ ပြည်နယ် အစိုးရအနေဖြင့် ရခိုင်အချုပ်အခြာအာဏာ ကျဆုံးသည့်နေ့ကို ရခိုင်ပြည် အတွင်း တရားဝင် ရုံးပိတ်ရက်အဖြစ် ကြေညာပေးရန်။

၂။ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး ရင်ကြားစေ့ရေးကိုအထောက်အကူပြုသည့် အနေဖြင့် ရခိုင်ဘုရင့် နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာကျဆုံးသည့်နေ့ကို ရခိုင်ပြည်၏ တရားဝင် ရုံးပိတ်ရက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန်။

၃။ ရခိုင်လူမျိုးတို့၏ အမျိုးသားရေးနှင့်သက်ဆိုင်သော နေ့ရက်များတွင် အခမ်း အနားများ ကို လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်ခွင့်ပြုရန်။

၄။ မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်မှ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ သည့် “စုံစမ်း လေ့လာရေး ကော်မရှင်”အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး အကြံပြုတင်ပြ ချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရန်။

ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်

၁။ မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ရခိုင်ပြည်နယ် လွှတ်တော်မှ ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးခဲ့သည့် “မြောက်ဦးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်”မှ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အစီရင်ခံစာနှင့် အကြံပြုချက်များကို ပြည်သူ့လူထု၏ ပွင့်လင်းမြင် သာစွာချပြပေးရန်။

၂။ အစီရင်ခံစာ အကြံပြုချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် ရခိုင် ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။

၃။ အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး ရင်ကြားစေ့ရေးကိုအထောက်အကူပြုသည့် အနေဖြင့် ရခိုင်ဘုရင့် နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာ အာဏာကျဆုံးသည့်နေ့ကို ရခိုင်ပြည်၏ တရားဝင် ရုံးပိတ်ရက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန်။

ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ (ANP)

၁။ မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ (ANP) ၏ (၁၉. ၀၁. ၂၀၁၈) ရက်စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ချက်ပါ နံပါတ် (၅) ပါ ပုဒ်မ (၄) နှင့် (၅) ၏ ကတိကဝတ်ကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်။

နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်း

၁။ မြောက်ဦး လူထုဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲကို ရဲလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက် ခဲ့ခြင်း မရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာ ရဲတပ်ရင်းမှူးနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ဥပဒေနှင့်ညီ ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်ဖို့ရာအတွက် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအား ဖိအား ပေးရန်။

၂။ ရခိုင်ပြည်သူများ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုအပေါ်မျက်ခြေမပြတ်စောင့် ကြည့်မှတ် တမ်း ပြုစုနိုင်ရန် ဒေသခံ ရခိုင်အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်။

ရခိုင်အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ

၁။ မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျူးလွန်ခံရသူများအတွက် တရားမျှတမှု ပေါ်ပေါက်လာ စေရန် တတ်နိုင်သလောက် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ကြရန်

၂။ မြောက်ဦး လူသတ်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှု ပေါ်ပေါက် လာရေး အတွက် တဖွဲ့တဦးချင်းစီ မဟုတ်ပဲ အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံ စုပေါင်းပြီး တသံတည်း တောင်းဆို တိုက်ပွဲဝင်ကြရန်။

ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်သားနှင့်
လူငယ်များအစည်းအရုံး

AASYC

မှ
ထုတ်ဝေသည်။

